P.G. WODEHOUSE

BRAVÓ, JEEVES!

CICERO

P. G. WODEHOUSE

BRAVÓ, JEEVES!

CICERÓ

A mű eredeti címe:
Much Obliged, Jeeves

Fordította:
Molnár Zoltán

Fedélterv és illusztrációk:
Zsoldos Vera

Copyright © by The Trustees
of the Wodehouse Estate
© Hungarian translation by Molnár Zoltán, 2001
© Illustrations by Zsoldos Vera, 2001

Eufória a Wooster-hajlékban

Miközben a reggelizőasztal előtti karosszékembe csusszantam, és elkezdtem bekebelezni a finom szalonnás tojást, melyet Jeeves bőséggel bocsátott rendelkezésemre, furcsa lelkesültségnek ébredtem tudatára, ha ugyan a „lelkesültség" rá a jó szó. Meglehetősen rózsás színben tűnt fel előttem a dolgok állása. Újból idehaza voltam ugyanis a jó öreg meghitt főhadiszálláson, és annak gondolata, hogy végképp búcsút mondtam Totleigh Towersnek, Sir Watkyn Bassettnek, a lányának, Madeline-nek és – ami a legfőbb – annak a frösnyelék Spode-nak, vagyis Lord Sidcupnak, ahogy mostanában nevezteti magát, úgy hatott rám, mint egy jókora adagnyi ama felnőttek számára előállított gyógykészítmények egyikéből, melyek fölélénkítik a szervezetet, és enyhe pírt varázsolnak az orcára.

– Príma ez a tojás, Jeeves – szóltam. – Nagyon ízletes.

– Igazán, uram?

– Semmi kétség, elégedett tyúkok tojták. A kávé pedig maga a tökély. És hát a szalonnáról is okvetlenül dicsérőleg kell szólnom. Kíváncsi vagyok, vajon észrevett-e rajtam valamit ma reggel?

– Szemlátomást kitűnő kedélyállapotnak örvend, uram.

– Igen, Jeeves, ma boldogság dagasztja keblem.

– Ezt nagy örömmel hallom, uram.

– Úgy is mondhatnám, hogy a világ tetején ülök, szivárvánnyal a vállam körül.

– Fölöttébb kielégítő állapot, uram.

– Melyik is az a szó, amelyet időről időre használni hallok magától? Eu-val kezdődik.

– Eufória, uram?

– Na ez az. Ritkán lett még rajtam úrrá ennél hevenyebb eufória. Úgy érzem, színültig vagyok B-vitaminnal. Hadd tegyem azonban hozzá: nem tudom, ez mennyire lesz tartós. Túlontúl is gyakran megesik, hogy midőn az embert majd szétfeszíti a jókedv, a viharfelhők elkezdik tenni a dolgukat.

– Nagyon igaz, uram. Dicső hajnalok csókos úr-szemét sok ormon láttam; zöld rét ragyogott tűz-arcától; s hogy mint égi vegyész sápadt folyókat bearanyozott; máskor meg tűrte, hogy rút fellegek mocskos rácsa lepje mennyei-szép arcát, amely a vesztett föld felett dugva lopta nyugatra szégyenét.[1]

– Pontosan – feleltem. Magam se tudtam volna jobban megfogalmazni. – Az embernek mindig számolnia kell az időjárási frontokkal. Mindazonáltal teendőnk az, hogy megmaradjunk boldognak, amíg csak lehet.

– Szóról szóra így van, uram. *Carpe diem*, azaz minden napnak szakítsd le virágát, tanácsolta a római költő, Horatius. Herrick angol poéta ugyanezt az érzést fejezte ki, amidőn azt javasolta, hogy addig gyűjtsünk rózsabimbót, amíg módunkban áll. A könyöke beleér a vajba, uram.

– Ó, köszönöm, Jeeves.

---

[1] Shakespeare: 33. szonett (Szabó Lőrinc fordítása)

Na szóval, eleddig minden szép és jó. Prímán vettük a startot. Most azonban olyasvalamihez érkeztünk el, ami megtorpanásra késztet. A Bertram Wooster-sztori legújabb eresztésének papírra vetésekor, mely feladatnak éppen nekigyürkőzni készülök, nem tudom, miként tudom elkerülni, hogy jócskán visszanyúljak a múltba, s olyan eseményeket érintsek, amelyek az előző eresztésekben történtek meg, és megmagyarázzam, ki kicsoda, és mi mikor történt és hol, s ez bizony fárasztó lesz majd azoknak, akik kezdettől fogva velem voltak. „Szakállas szöveg", zúgolódnak majd, avagy, ha netán franciák, így szólnak: „Déjá vu".

Másrészt viszont tekintettel kell lennem új olvasóimra is. Nem hagyhatom, hogy szegény párák megpróbálják maguktól kitotózni a dolgokat. Ha így tennék, a jelen esetben holmi efféle eszmecsere alakulna ki köztünk:

Én: Az amiatti megkönnyebbülésem, hogy sikerült elszelelnem Totleigh Towersből, kolosszális mértékű volt.

Új olv.: Mi az a Totleigh Towers?

Én: Annyi biztos, hótzihernek látszott, hogy feleségül kell vennem Madeline-t.

Új olv.: Ki az a Madeline?

Én: Gussie Fink-Nottle, tudják, megszökött a szakácsnővel.

Új olv.: Ki az a Gussie Fink-Nottle?

Én: De hála a magasságosnak, Spode kéznél volt, és kikapta magának a lányt a tömegből, megmentve engem a vérpadtól.

Új olv.: Ki az a Spode?

Na látják. Reménytelen ügy. Hogy úgy mondjam, teljessé válna a zűrzavar. Szerintem az egyetlen járható út az, ha megkérem a régi gárdát, hogy hagyják már kissé elkalandozni a figyelmüket – hisz annyi minden van, amivel el tudják magukat foglalni: lemosni az autót, megfejteni a keresztrejtvényt, sétálni vinni a kutyust –, amíg az újonnan érkezettek elé tárom a tényeket.

Röviden tehát: bizonyos körülmények folytán, melyekbe szükségtelen belemennem, Madeline Bassett, a gloucestershire-i Totleigh Towers urának lánya régóta abban a hiszemben volt, hogy reménytelenül szerelmes vagyok bele, és értésemre adta: ha valaha úgy adódna, hogy kiadná a jegyese, Gussie Fink-Nottle útját, énhozzám jönne feleségül. Ez azonban egyáltalán nem lett volna összhangban terveimmel, minthogy Madeline, jóllehet a külcsínt illetően igazi szexbomba, a legszentimentálisabb teremtés, aki valaha is mézes puszedlibe harapott, s meg van róla győződve, hogy a csillagok Isten százszorszépfüzérei, és hogy valahányszor egy tündér kifújja a picurka nóziját, kisbaba jön a világra. Egyszóval, mint elképzelhetik, a legutolsó olyan figura, akit az ember az otthonában szeretne flangálni látni.

Így aztán amikor Gussie váratlanul megszökött a szakácsnővel, úgy tűnt, mintha Bertramnak befellegzett volna. Ha egy lány abban a hiszemben van, hogy szerelmes vagy belé, és azt mondja, hozzád megy feleségül, nem igazán áll módodban kifejteni, hogy inkább árokban heverő hulla lennél, mint a férje. Vagyis úgy értem, ezt nem teheted meg, ha, mint mondani szokás, gáláns lovagnak óhajtod magad tekinteni, ami mindenkor szilárd célkitűzésem volt és marad.

Hanem hát éppen amint megrendelni készültem a vezeklési kellékeket: a zsákvászon öltözéket meg a fejemre hintendő hamut, mint mondom, előtoppant Spode, aki immár Lord Sidcup néven jár-kel a világban. Ő már attól fogva szerelmes Madeline-be, hogy az még jószerével ki se látszott a földből, de valahogy sose volt rá érkezése, hogy ezt megemlítse neki, és midőn most megtette, azon nyomban összejöttek. És annak gondolata, hogy a lány kikerült az eladósorból, és nem jelentett többé fenyegetést számomra, valószínűleg a fő-fő éltető forrása volt jelenlegi eufóriámnak.

Nos, úgy hiszem, ez mindent világossá tesz még a legalacsonyabb intelligenciájúaknak is, nemde? Nagyszerű, így hát tovább is léphetünk. Hol is tartottunk? Ja igen, épp azt közöltem Jeevesszel, hogy a világ tetején ülök, szivárvánnyal a vállam körül, ám azirányú kétségemnek is hangot adtam, hogy

tartós lesz-e a dolgok ilyetén állapota. És mily jogosnak bizonyult e kétségem! Mert hát alig egy villányi szalonnás tojással később ráeszméltem, hogy az élet bizony nem az a nagyszerű édes dal, aminek gondoltam, hanem, mint mondani szokás, zord, szigorú és zökkenőkkel telített.

– Hallucináltam csupán, Jeeves – kérdeztem kávékortyolgatás közben –, avagy jól hallottam, miután ma reggel az álomköd szétfoszlott, hogy maga gépelt valamit?

– Igen, uram. Egy fogalmazást vetettem papírra.

– Egy obligát levél Charlie Silversmithnek? – kérdeztem, a nagybácsikájára utalva, aki komornyikként szolgál Deverill Hallban, ahol egykor mint kedves vendégek időztünk. – Vagy netán egy lírai költemény a pasas modorában, aki a rózsabimbó gyűjtését javallja?

– Egyik sem, uram. A Totleigh Hallban történt legutóbbi eseményeket jegyeztem le a klubkönyv számára.

És e ponton, a macska rúgja meg, újból meg kell kérnem azokat, akiket joggal nevezhetek vén veteránoknak, hogy hagyják elkalandozni figyelmüket, amíg az újonnan érkezetteket beavatom a dolgokba.

Jeeves, tudják (az újonnan érkezetteknek mondom), egy komornyikokat és urasági inasokat tömörítő klub tagja, mely valahol a Curzon Streeten található, és az egyik szabálypont úgy szól, hogy minden tag tartozik bejegyezni a klubkönyvbe a legutóbbi információt a fickóról, akinél dolgozik, s az elképzelésnek az a lényege, hogy az alkalmazást keresők ily módon tájékoztatást nyerhetnek arról, hogy az egyes munkaadóknál mire is számíthatnak. Ha egy klubtag azt fontolgatja, hogy munkába áll valakinél, kikeresi az illetőt a klubkönyvben, és ha arról értesül, hogy a pasas minden reggel kenyérmorzsát rak ki a madaraknak, és ismételten aranyhajú gyermekeket ment meg automobilok általi elgázoltatástól, akkor tudni fogja, hogy jó lóra tesz, és nem habozik elfogadni a hivatalt. Ha viszont a könyv arról tájékoztatja, hogy a fickónak szokása oldalba rugdosni éhkoppon lévő kutyákat, és rendszerint azzal kezdi a napot, hogy a reggeliül szolgáló zabkását hozzávágja a

személyi alkalmazottjához, akkor ez idejében figyelmezteti arra, hogy nagy ívben elkerülje.

Ami persze mind szép és jó, és az ember képes is követni a gondolatmenetet, ámde véleményem szerint egy ilyen könyv valóságos dinamit, és nem lenne szabad engedélyezni a meglétét. Rólam például, Jeeves tájékoztatásából tudom, tizenegy oldal van benne, és ugyan mi lenne abból, kérdezem olykor Jeevest, ha ne adj' isten Agatha nénikém kezébe kerülne, akinél a tetszési indexem már amúgy is alacsony. Néhány éve épp elég keményen beolvasott nekem, amikor – tőlem független okokból – huszonhárom macskával egyetemben találtak rám a hálószobámban, majd pedig ismételten így tett, amikor azzal vádoltak – mondanom sem kell: igaztalanul –, hogy magára hagytam A. B. Filmert, a minisztert egy, a néni birtokán lévő tavi szigeten. Vajon az ékesszólás micsoda magaslataira hágna fel a néni, ha Totleigh Towers-i viszontagságaimról tudomást szerezne? A képzelet is visszaborzad, Jeeves, mondom néhanapján a pasasnak.

Amire ő azt feleli, hogy a könyv nem fog Agatha néni kezébe kerülni, mivel nem valószínű, hogy a néni látogatást tegyen az Ifjú Pincérfiúban (így hívják ugyanis a klubot), s ezzel a dolog általában annyiban is marad. Jeeves érvelése tetszetős, és többé-kevésbé sikerül is vele megnyugtatnia trémázó idegzetemet, de mégsem tudom megállni, hogy el ne kapjon a szorongás, így hát modorom, miközben most megszólítottam az ipsét, nem csekély izgatottságról árulkodott.

– Uram Atyám! – lövellt ki belőlem, ha ugyan ez rá a jó szó. – Maga csakugyan írásba foglalja azokat a zűrös totleighi ügyeket?

– Igen, uram.

– Mindama sületlenséget arról, hogy azt hitték, elcsórtam Bassett tata borostyánkő szobrocskáját?

– Igen, uram.

– Na meg az éjszakát, amelyet börtöncellában töltöttem? Szükséges ez? Miért nem hagyja a halott múltra, hogy eltemesse halottait? Mért nem borítja a feledés fátylát az egészre?

– Az lehetetlen, uram.

– Már mért volna lehetetlen? Nehogy azt mondja már, hogy képtelen elfelejteni dolgokat. Hisz nem elefánt maga.

Azt hittem, itt megfogtam a pasit, de nem.

– Klubtagságom az Ifjú Pincérfiúban gátol meg abban, hogy a tetszése szerint járjak el, uram. A klub-könyvvel kapcsolatos szabályok igen szigorúak, és áthágásukért példás büntetés jár. Olykor még kizárást is maga után vont.

– Értem – mondtam. Beláttam, hogy ez bizony csakugyan nehéz dilemma elé állítja a fickót; mert egyfelől a hűbéri szellem azt diktálja, hogy kedvére tegyen az ifjú gazdának, másfelől viszont a természetes idegenkedés attól, hogy kiebrudalják egy hőn szeretett klubból, arra sarkallja, hogy értésére adja az ifjú gazdának: toll ám a fülébe. Úgy tűnt nekem, hogy a szitu olyasmit igényel, ami kompromisszumos megoldásként ismeretes.

– Nos, nem tudna kissé enyhíteni a dolgokon? Úgy értem, kihagyni egyet-kettőt a pikánsabb epizódok közül?

– Attól tartok, nem tehetem, uram. A bizottság ragaszkodik a hiánytalan tényanyaghoz.

Úgy hiszem, e ponton talán nem kellett volna abbéli reményemnek hangot adnom, hogy ama francos bizottság tagjai mielőbb elcsúsznak majd egy banánhéjon, és kitörik a redves nyakukat, mert a pasas arcán egy pillanatig fájdalmas kifejezés látszott tükröződni. Ám válasza arról tanúskodott, hogy toleránsán viseli a dolgot.

– A bosszúsága csöppet sem meglepő, uram. Ugyanakkor azonban az ő álláspontjukat is meg lehet érteni. Az Ifjú Pincérfiú klubkönyve történelmi dokumentum. Immár több mint nyolcvan éve létezik.

– Akkor nyilván akkora lehet, mint egy ház.

– Nem, uram, a feljegyzések számos kötetet töltenek meg. A jelenlegi úgy tizenkét évvel ezelőttről datálódik. És azt sem szabad figyelmen kívül hagyni, hogy nem minden munkaadó követel meg nagy férőhelyet.

– Még hogy „követel"!

– Az „igényel" szó helyénvalóbb. Általában néhány sor elegendő. Az önről szóló tizennyolc oldal egészen kivételes.

– Tizennyolc? Úgy tudtam, tizenegy.

– Ön alkalmasint nem veszi tekintetbe a Totleigh Towers-i viszontagságairól szóló beszámolót, melyet már csaknem befejeztem. Becslésem szerint ez megközelítőleg hét oldalt tesz ki. Ha megengedi, uram, megütögetem a hátát.

E szívélyes ajánlatot azért tette, mert fuldokolni kezdtem egy korty félrenyelt kávétól. Néhány paskolás, és újból önmagam voltam, ám nem kis mértékben felindult állapotban, mint mindig, ha az ipse irodalmi munkásságát vitatjuk meg. Tizennyolc oldal! – és mindegyik tele olyan gyúanyaggal, mely ha a nyilvánosság elé kerül, okvetlenül alkalmas rá, hogy a lehető legcsúnyább foltot ejtse tekintélyemen. Mivel erős vágy fűtött, hogy a felelősöket nadrágülepen billentsem, jókora hévvel fakadtam ki.

– Nahát, ez már mégiscsak gyalázat! Egyszerűen nincs rá jobb szó. Tisztában van vele, hogy mit provokál ki a maga nyavalyás bizottsága? Zsarolást, érti, bizony hogy azt! Csak tegye

rá a mancsát egy rosszindulatú ember arra a könyvre, és mi lesz a következménye? Végromlás, Jeeves, de az ám!

Nem tudom, Jeeves kihúzta-e magát teljes magasságában, mivel e pillanatban épp rágyújtottam egy cigire és nem néztem rá, de az a gyanúm, hogy így tett, mert amikor megszólalt, hangját olyasvalakinek a hűvös tónusa jellemezte, aki teljes magasságában kihúzza magát.

– Az Ifjú Pincérfiúban nincsenek rosszindulatú emberek, uram.

E kijelentést szenvedélyesen kétségbe vontam.

– Azt maga csak hiszi. Na és Brinkley? – szegeztem neki a kérdést, arra a fickóra célozva, akit néhány éve egy ügynökség küldött hozzám, amikor Jeeves meg én átmenetileg elváltunk egymástól, mert az előbbinek nem volt ínyére, hogy rákaptam a bendzsózásra. – Ő is tag, nem?

– Vidéki tag, uram. Ritkán jár be a klubba. Mellesleg, uram, a neve nem Brinkley, hanem Bingley.

Szipkámmal türelmetlenül legyintettem. Nem volt kedvem szalmaszálat hasogatni. Vagy szőrszálat?

– A neve nem fontos, Jeeves. Ami azonban lényeges, az az, hogy a szabad délutánján fölkerekedett, majd jócskán becsiccsentve tért haza, felgyújtotta a házat, és megpróbált engem kizsigerelni egy trancsírkéssel.

– Fölöttébb kellemetlen élmény, uram.

– Minthogy hangokat hallottam odalentről, előjöttem a szobámból, s azon kaptam a fickót, hogy a szekrényórával birkózik, mellyel a jelek szerint nézeteltérése támadt. Aztán felborított egy állólámpát, és fölfelé nyargalt felém a lépcsőn, álHg felfegyverkezve egy vadászkéssel. Holmi csoda folytán sikerült elkerülnöm, hogy néhai Bertram Woosterré váljak, de csupán, mint mondom, holmi isteni csoda folytán. És akkor maga még azt mondja, nincsenek rosszindulatú emberek az Ifjú Pincérfiú Klubban. Tcsöhhh! – mondtam. Nem gyakran használom ezt a szót, de most a szitu ezért kiáltott.

A dolgok elmérgesedtek. Haragos indulatok törtek felszínre, s rosszallás ütötte fel a fejét. Még szerencse, hogy e válságos

pillanatban tülkölni kezdett a telefon, figyelemelterelésre nyújtva módot.

– Mrs. Travers, uram – mondta Jeeves, miután fölvette a kagylót.

Akárha a gázbojler robbant volna fel

Egyébként megéreztem, ki lehet a vonal túloldalán, mivel derék és érdemes Dahlia nénikémnek megrögzött szokása oly szilaj vehemenciával értekezni telefonon, akár egy nyugat-amerikai sertéstenyésztő, aki moslékolni szólítja disznait. E sajátos stílusra még ifjúságában tett szert, amikor is gyakorta vadászott a Quorn és Pytchley rókavadász társaságoknál. Részint mivel a lovasok hajlamosak rágázolni a vadászkopókra, részint pedig annak folytán, hogy a kopók időnként ellazsálják a hajtást, és fusiban nyulakat vesznek üldözőbe, egy lány, aki vadászik, csakhamar megtanulja, hogy jól hallhatóan adja elő mondandóját. Úgy hiszem, a nénit, ha úgy istenigazából kieresztette a hangját, még számos szomszédos grófságban is hallani lehetett.

Megelégedett érzésektől betöltve a telefonhoz léptem. Kevés férfi vagy nő akad, akinek a társaságát jobban élvezem, mint néhai apám e derűs nővéréét, és már jó ideje volt, hogy utoljára érintkeztünk. Market Snodsbury városka közelében lakik, Worcestershire grófságban, és javarészt e vidéki kastélyában tanyázik, míg engem, miként Jeeves éppen bejegyezte a klubkönyvbe, az utóbbi időben máshová szólítottak bokros teendőim. Sugárzó mosollyal arcomon vettem föl a kagylót. Persze nem sokra mentem vele, mivel a néni nem láthatott, de hát a szellem az, ami számít.

– Helló, éltes rokon!

– Helló neked is, ifjú mihaszna. Józan vagy?

Természetes neheztelés horgadt föl bennem a feltételezésre, miszerint képes vagyok reggel tízkor alkoholos befolyásoltság állapotában leledzeni, de arra emlékeztettem magam, hogy a nagynénik már csak ilyenek. Mutassatok nekem egy nagynénit, mondogatom néha, s én olyasvalakit mutatok nektek, aki rá se bagózik, hogy felelőtlen kiszólásaival mily mértékben sértheti meg egy unokaöcs érzékenységét. Árnyalatnyi felsőbbséggel

hangomban megnyugtattam a nénit az általa fölemlített tárgyat illetően, és megkérdeztem tőle, mi módon lehetek a szolgálatára.

– Meghívhatlak ebédre?

– Nem Londonban vagyok. Itthonról hívlak, és azzal lehetsz a szolgálatomra, mint nevezted, ha idejössz. Éspedig még ma, ha lehet.

– Szavaid muzsikaként zsongnak fülemben, éltes ősöm. Mi sem tenne boldogabbá – mondtam, mert mindig örömest részeltetem magam a néni vendégszeretetében, s újítom fel ismeretségemet a felülmúlhatatlanul finom étkekkel, melyeket a néni elsőrangú francia szakácsa, Anatole, Istennek ez az emésztőnedveket gyönyörködtető ajándéka állít elő. Gyakran sajnálkoztam már azon, hogy csupán egy gyomrom van, mellyel a rendelkezésére tudok állni. – Mennyi időre?

– Amíg csak kedved tartja, galambom. Majd tudatom én veled, ha eljön az ideje, hogy útilaput kössek a talpadra. Most az a fő, hogy told ide a képed.

Meg voltam hatva – amiként ki ne lett volna? – a lelkesedéstől, melyet a néni a társaságom iránt tanúsított. A köreimben túlságosan is sokan hajlamosak rá, midőn meghívnak az otthonukba, hogy hangsúlyozzák a tényt: csupán a hétvégére számítanak rám, valamint hogy túlzott buzgalommal ecseteljék a korai vonatok kiválóságát, melyek hétfő reggel vissza, a metropoliszba közlekednek. Arcomon a napsugaras mosoly egy-két hüvelykkel még szélesebbre terült.

– Irtóra szép tőled, hogy így ragaszkodsz hozzám, agg vérrokon.

– Hát tényleg elég szép.

– Alig várom, hogy láthassalak.

– Ki ne volna így vele?

– Minden perc egy órának tűnik majd, amíg meg nem pillantalak. Anatole hogy van?

– Ej, adta falánk ifjú sertése, hát neked folyton csak Anatole jár az eszedben?

– Nehéz kiverni belőle. Ízlelőbimbóim őrzik felséges aromáit. Miként műveli mostanában a művészetét?

– Abszolút felsőfokon.

– Az jó.

– Kese azt mondja, revelációként hatott rá a teljesítménye.

Megkértem a nénit, hogy ezt ismételje el, mivel pont úgy hangzott, mintha azt közölte volna: „Kese azt mondja, revelációként hatott rá a teljesítménye", és ez esetben nyilván félrehallottam a szavait. Ámde kiderült, hogy mégiscsak jól értettem.

– Kese? – értetlenkedtem.

– Harold Winship. Azt mondta, szólítsam Kesének. Itt vendégeskedik. Azt állítja, hogy a barátaid egyike, amit aligha ismerne be, ha nem tudná, hogy később még rábizonyíthatják. Nyilván ismered őt, nem? Azt mesélte, együtt jártatok Oxfordban.

Örömteli kiáltást hallattam, amire a néni azt mondta, még egy ilyen húzás a részemről, és beperel, mivel kis híján beszakítottam a dobhártyáját. Jellegzetes példájául annak, ami a

régi jó szólásmondásban, miszerint Bagoly mondja verébnek: nagyfejű, fejeződik ki, minthogy a néni kezdettől fogva a leghevesebb támadást intézte a dobhártyám ellen.

– Hogy ismerem-e? – mondtam. – Meghiszem azt! Olyanok voltunk, mint… Jeeves!

– Uram?

– Ki is volt az a két fickó?

– Uram?

– Görögök, ha jól emlékszem. Mindig olyankor emlegetik őket, ha kebelbarátokról esik szó.

– Netán Damonra és Püthiászra céloz, uram?

– Úgy van. Olyanok voltunk, mint Damon és Püthiász, éltes ősöm. De mi dolga neki nálad? Nem volt róla tudomásom, hogy ti ketten valaha is találkoztatok.

– Nem találkoztunk. Viszont az anyja régi iskolai barátnőm volt.

– Értem.

– És amikor meghallottam, hogy a fiú képviselőnek jelölteti magát a Market Snodsbury-i időközi választásokon, írtam neki, s arra buzdítottam, hogy használja bázisául a házamat. Jóval kényelmesebb, mint egy kocsmában dekkolni.

– Ó, tehát időközi választások zajlanak nálatok, Market Snodsburyben??

– Éspedig teljes gőzzel.

– És Kese az egyik jelölt?

– A konzervatívok színeiben. A hangodból úgy veszem ki, mintha meg volnál lepve.

– Így is van. Mi több: el vagyok képedve. Nem gondoltam volna, hogy neki kenyere az ilyesmi. Milyenek az esélyei?

– Nehéz megmondani. Annyi biztos, minden segítség ráfér, amire csak szert tud tenni, ezért szeretném, ha idejönnél és korteskednél neki.

Ez arra késztetett, hogy egy pillanatra beharapjam az alsó ajkam. Efféle pillanatokban az embernek piszokul résen kell lennie, mert különben megnézheti magát.

– Mivel jár együtt a dolog? – kérdeztem óvatosan. – Ugye nem kell megpuszilnom kisbabákat, vagy igen?

– Hát persze hogy nem, te kapitális vadszamár.

– Mindig úgy hallottam, hogy az effélék folyamán jókora mérvű kisbabapuszilgatásra kerül sor.

– Na igen, de azt a jelölt végzi el, te sükebóka. Neked csupán annyi a teendőd, hogy házról házra járva arra buzdítod a lakókat, hogy szavazzanak Kesére.

– Akkor számíthatsz rám. Egy efféle feladat nagyon is fekszik nekem. Hej, jó öreg Kese! – érzékenyültem el. – Melegség járja majd át a szívem minekishívjákjait, ha újból viszontláthatom a fiút.

– Nos, akkor még ma délután módod lesz rá, hogy felforrósítsd őket, mára ugyanis a srác Londonba utazott, és szeretné, ha vele ebédelnél.

– Nahát, ez istenuccse remek! És hánykor?

– Fél kettőkor.

– Melyik kajáldában?

– A Barribault's grilltermében.

– Ott leszek. Jeeves – tettem le a kagylót –, emlékszik Kese Winshipre, aki Damonként reagált az én Püthiász-alakításomra?

– Igen, hogyne, uram.

– Market Snodsburyben pótválasztást tartanak, és ő a konzervatív jelölt.

– Magam is így értettem asszonyom szavait, uram.

– Ó, hát maga hallotta, amit mondott?

– Csekély vagy épp semmi nehézséget nem okozott, uram. Asszonyomnak messze hangzó orgánuma van.

– Messze hangzó bizony, ahogy mondja – dörzsöltem meg a fülem, melyhez a telefonkagylót tartottam volt. – Kitűnő torokkal áldotta meg a teremtő.

– Hallatlanul kitűnővel, uram.

– Kíváncsi vagyok, vajon énekelt-e nekem altatódalokat, miközben a bölcsőmet ringatta. Ha igen, alighanem a frászt hozta rám, s azt a tévhitet keltette bennem, hogy a gázbojler robbant föl. Ez azonban nem tartozik szorosan a tárgyhoz, ami is abban

áll, hogy ma délután a néni hajlékába látogatunk. Kesével ebédelek. A távollétemben dobjon be, legyen olyan jó, néhány zoknit és fogkefét.

– Igenis, uram – felelte, és nem tértünk vissza a klubkönyv témájára.

„…hangja olyasformán remegett, mint egy hím gerlicéé…"

Néhány órával később nem kis kedvvel és élénkséggel indultam el a találkára. Ez a Kese egyike volt legrégebbi haverjaimnak – nem annyira régi, mint Sózott Hering vagy Macskatáp Potter-Pirbright, akikkel, mondhatni, együtt szedtünk százszorszépet az előkészítő suliban, majd az általánosban és az egyetemen, de kétségkívül ősrégi cimborám. Oxfordban szomszédos volt a szobánk, és nem túlzok, ha azt állítom, hogy attól a pillanattól kezdve, hogy bekukkantott kölcsönkérni egy üveg szódavizet, olyanok lettünk egymás számára, akár a tejtestvérek, és a dolgok ilyetén állapota azután is megmaradt, hogy mindketten elhagytuk az iskolapadot.

Jó ideig oszlopos tagja volt a Parazita Klubnak, s széles körben életvidám, eleven lényéről vált ismertté, ám egyszer csak nagy hirtelen benyújtotta lemondását, és vidékre költözött, mégpedig, meglehetősen furcsa módon, az essexi Steeple Bumpleighbe, ahol Agatha nénikém odúja is található. Valaki azt mesélte nekem, hogy ezt annak a körülménynek lehetett betudni, hogy a srác jegyet váltott egy erős jellemű lánnyal, aki rossz véleménnyel volt a Parazita Klubról. Az ember lépten-nyomon összeakad ilyen lányokkal, és szerintem legjobban teszi, ha nagy ívben elkerüli őket.

Nos, ilyenformán persze elváltak útjaink. Ő soha nem jött Londonba, én meg, természetesen, soha nem jártam le Steeple Bumpleighbe. Véletlenül se lehet engem azon kapni, hogy akár a közelségébe menjek Agatha néninek, hacsak nem muszáj. Semmi értelme, hogy az ember veszélynek tegye ki magát. De nagyon hiányzott nekem a fiú. „Ó, hol van a tűnt kéz melege?" – így valahogy tudnám megfogalmazni érzéseimet.

Megérkezvén a Barribault's-ba, Kesét az előtérben találtam, ahol a vendégek ebéd előtti gargarizálásukat végzik, mielőtt továbbmennének a grillterembe; és a kezdeti „Helló-belló"-k meg „Ezer-éve-nem-láttalak"-ok után, melyek elkerülhetetlen velejárói annak, midőn két tűnt kéz, mely emberemlékezet óta nem csapott egymásba, újból érintkezésbe lép, Kese megkérdezte, kérek-e egy mandulaöblítőt.

– Én nem tartok veled – mondta. – Bár ténylegesen nem vagyok antialkoholista – vacsora után hébe-hóba elfogyasztok néhány korty könnyű borocskát –, de a menyasszonyom szeretné, ha tartózkodnék a koktéloktól. Azt állítja, meszesedést okoznak az ütőerekben.

Ha most önök azt kérdik, hogy ennek hallatán nem biggyesztettem-e el kissé az ajkamat, hát biztosíthatom önöket, hogy igenis így tettem. Az látszott ugyanis körvonalazódni, hogy a srác olyan csajszival adta össze magát, aki teljességgel híján van a megfelelő szellemnek, és az igazolódott be, amit a lány erős jelleméről hallottam mesélni. Tudniillik ez utóbbi hiányában senki sem lett volna képes ily módon elrángatni a kupát a fiú ajkától. És ráadásul a lány láthatólag még azt is el tudta érni, hogy ez a fiú tetszésével találkozzon, mert Kese nem olyasvalakinek a morc kesernyességével beszélt róla, aki a vaspata alatt senyvedezik, hanem minden egyes szavából ragaszkodás csendült ki. Nyilvánvalóan beletörődött a dologba, és nem rugódozott a basáskodás ellen.

Én mennyire másként éltem meg ugyanezt, idéződött most fel bennem, amikor jegyben jártam Percy bácsikám hatalmaskodó leányával, Florence Crayejel! Igaz, nem sokáig tartott a dolog, mert a lány kiadta az utamat, és egy Gorringe nevű fickóval jegyezkedett el, aki lírai verseket költött, amíg azonban tartott, úgy éreztem magam, mint azon etióp rabszolgák egyike, akikkel Kleopátra kivagyiskodott, és jócskán kijutott nekem a bosszankodásból. Ellenben Kese még szemlátomást el sem kezdett bosszankodni. Nem nehéz észrevenni, ha egy fickót bosszúság emészt, s én ennek egyetlen tünetét sem tudtam fölfedezni rajta. Olyanformán látszott vélekedni, hogy a

koktélokkal kapcsolatos elnöki vétó csak bizonyságául szolgál annak, hogy micsoda angyali lelkű is az a leányzó, folyvást az ő javát tartván szem előtt.

A Woosterek nem szeretnek egyedül inni, kivált olyankor, ha egy kritikus szempár méregeti őket annak kiderítése céljából, hogy meszesednek-e az ütőereik, így hát elnyomtam egy kikívánkozó horkantást – bár kénytelen-kelletlen, mivel epesztett a szomjúság –, és kertelés nélkül rátértem a fő napirendi pontra. A Barribault's-ba menet, mint gondolhatják, tüzetesen górcső alá vettem a srác eme vállalkozását arra, hogy parlamenti képviselőjelöltként indul, és tudni szerettem volna a lépés mögött megbúvó indítékokat. Nekem ugyanis teljesen abszurdnak tűnt a dolog.

– Dahlia nénitől úgy hallom, nála vendégeskedsz, hogy módod nyíljon pedálozni a Market Snodsbury-i választóknál – mondtam.

– Úgy van. Igazán rendes volt tőle, hogy meghívott. Anyámmal együtt járt iskolába.

– Nekem is mesélte. Kíváncsi vagyok, már akkor is olyan vörös volt-e az arca. Hogy érzed magad nála?

– Csodálatos hely.

– Első osztályú. Kavicsozott sétautak, saját csatornahálózat, kiterjedt belsőség, vezetékes víz. És hát, természetesen, Anatole főztje.

– Ah! – mondta Kese, és gondolom, a kalapját is megemelte volna, csak hát nem volt a fején. – Elképesztően tehetséges az a fickó.

– Kész varázsló – helyeseltem. – A vacsorái majd bizonyára erőt öntenek beléd ahhoz, hogy szembenézz a rád váró feladatokkal. Egyébként mi újság a választás frontján?

– Minden rendben.

– Pusziltál meg kisbabákat az utóbbi időben?

– Ah! – ismételte meg, ezúttal borzongva. Láttam, hogy érzékeny idegszálat érintettem. – Micsoda rémes szerzetek is a kisbabák, Bertie! Ahogy a szájuk nyáladzik! Mindamellett muszáj őket megpuszilnom. A kampányfőnököm azt mondja, minden

követ meg kell mozgatnom, ha meg akarom nyerni a választásokat.

– De mért akarod megnyerni? Én azt hittem volna, téged hat ökörrel se lehetne bevonszolni a parlamentbe – mondtam, jól tudván, hogy ott nagyon is vegyes társaság tanyázik. – Mi ütött beléd, hogy ilyen meggondolatlan lépésre ragadtatod magad?

– A menyasszonyom akarata volt – válaszolta Kese, és miközben ajkai a „menyasszonyom" szót formálták, hangja olyasformán remegett, mint egy hím gerlicéé, amely egy nőstény gerlicéhez turbékol. – Úgy véli, karriert kell kiépítenem magamnak.

– Szeretnél magadnak karriert?

– Nem igazán, de ő ragaszkodott hozzá.

Nyugtalanságom, mely az imént annak nyomán támadt, hogy a srác elmondta: a csajszi abbahagyatta vele a koktélozást, elmélyült. Egy magamfajta tapasztalt férfiú számára Kese minden egyes szavából világosabbá vált, hogy a vászoncseléd, akivel összehozta a balsorsa, túlságosan is gázos bébi ahhoz, hogysem kezelni lehessen, és egy pillanatig arra gondoltam, hogy azt tanácsolom a srácnak, táviratozza meg neki, hogy mindennek vége, majd pedig pakoljon meg egy bőröndöt, és csípje el az első hajót Ausztrália felé. Ám úgy érezvén, hogy ebből esetleg sértődés lehet, mindössze annyit kérdeztem tőle, hogy miként kell eljárni, amikor az ember parlamenti képviselőségért száll ringbe. Nem mintha különösebben érdekelt volna, de még mindig alkalmasabb beszédtémának találtam, mint az ő rémséges menyasszonyát.

Felhő suhant át az arcán, melyről már korábban meg kellett volna említenem, hogy igen kellemes látványt nyújtott: a szem tiszta tekintetű, az orcák napbarnítottak, az áll határozott, a haj vörösesszőke – innen a „Kese" becenév –, s az orr formás. S mindezt mintegy megkoronázta testalkata, mely ugyancsak meghálálta a szemügyre vételt: izmos volt és jól megtermett. Az általános megjelenése lényegében Esmond Haddockéra hasonlított, Deverill Hall uráéra, ahol Jeeves Charlie Silversmith bácsikája szolgálta meg a heti pénzes borítékot. Kese is ugyanolyan poétikus küllemmel bírt, mintha bármelyik pillanatban kész volna rá, hogy a „nyuszi"-t a „puszi"-val rímeltesse, ám mégis azt a benyomást keltette – akárcsak Esmond –, hogy amennyiben úgy tartja kedve, képes egyetlen csapással letaglózni egy ökröt. Nem tudom, erre ténylegesen sort kerített-e valaha, mivel az ember oly ritkán találkozik össze egy ökörrel, az viszont tény, hogy egyetemi napjaiban felebarátait nagy gyakorisággal taglózta le, mivel a ringben három éven át nehézsúlyúként képviselte egyetemét. Meglehet, hogy áldozatai közt éppenséggel ökrök is előfordultak.

– A poklok poklain megy keresztül az ember – mondta még mindig elborult fizimiskával, miközben visszaemlékezett a múltra. – Egy szobában kellett ülnöm, ahol még levegőt is alig

lehetett kapni, mert olyan zsúfolt volt, akár a kalkuttai Fekete Lyuk, és egész éjjel üdvözlőbeszédeket kellett hallgatnom. Utána pedig nekiálltam szónoklatokat tartani.

– Nos, miért nem vagy most is ott, szónoklatokkal nyűgözve le a jónépet? Szabadnapot kaptál?

– Azért jöttem fel, hogy titkárnőt szerezzek.

– Csak nem anélkül utaztál oda?

– Nem, volt titkárnőm, de a menyasszonyom kirúgta. Valami nézeteltérés támadt köztük.

Amikor az imént a menyasszonyáról meg a koktélokról mesélt nekem a fiú, jócskán elbiggyesztettem a számat, de most még nagyobb mérvű biggyesztést produkáltam. Minél többet hallottam erről a lányról, akivel eljegyezkedett, annál kevésbé tetszettek a hallottak. Arra gondoltam, milyen jól összeillene Florence Craye-jel, ha történetesen találkozna vele. Úgy értem, tisztára ikerlelkek; egy szobalány, akit ismertem, pöfögő szentfazéknak nevezte volna őket.

Én természetesen nem tettem így. Megvan a maga ideje, hogy mikor célszerű valakit pöfögő szentfazéknak nevezni, és mikor nem. Kese, ahogy mondani szokás, rossz néven vehetné, ha kritikus szavakat hallana a lányról, akit szeret, és az ember nem óhajtja, hogy egy egykori oxfordi nehézsúlyú boxoló rossz néven vegyen tőle dolgokat.

– Van valami konkrét elképzelésed a személyt illetőleg? – kérdeztem. – Vagy csak egyszerűen besétálsz egy titkárnőtárolóba, és elfogadod, amit felkínálnak a készletből?

– Azt remélem, hogy sikerül fölfogadnom egy amerikai lányt, aki még azelőtt került a látókörömbe, hogy elhagytam Londont. Közösen béreltünk egy lakást Boko Fittleworthszel, amikor ő egy regényét írta, és a lány naponta odajárt és Bokóval dolgozott. Boko mindig diktálja a szövegeit, és azt mondta, a lány elsőrangú gépés gyorsíró. Megvan nekem a címe, de nem tudom, még mindig ott lakik-e. Ebéd után odamegyek. A neve Magnolia Glendennon.

– Az lehetetlen.

– Miért?

– Senkinek se adnak olyan nevet, hogy Magnolia.

– De igenis adnak, ha Dél-Carolinába való az illető, amiként ő is. Amerika déli államaiban nem dobhatsz el úgy egy téglát, hogy ne egy Magnoliát találj el vele. Na de a képviselőjelöltségről meséltem neked. Először is, természetesen, meg kell szerezned a szükséges ajánlást.

– Azt neked hogy sikerült?

– A menyasszonyom ütötte nyélbe. Ismeri ugyanis az egyik minisztert, az meg mozgósította az összeköttetéseit. Egy Filmer nevű pasas.

– Csak nem A. B. Filmer?

– De az. Barátod?

– Barátomnak éppen nem nevezném. Annak folytán kötöttem vele felszínes ismeretséget, hogy egy dühös hattyú fölkergetett bennünket egy nyárilakféleség tetejére. Ez akkor meglehetősen szorosan összefűzött minket, de igazi haverság soha nem alakult ki köztünk.

– Hol történt ez?

– Egy tavi szigeten, Agatha nénikém Steeple Bumpleigh-i birtokán. Minthogy Steeple Bumpleighben laksz, valószínűleg jártál már ott.

Kese iszonyú ámulással meredt rám, nagyjából olyannal, amilyen a Jeeves által emlegetett katonák arcán ült, midőn Dária egy szirtjén összenéztek, bárhol lett légyen is az.

– Lady Worpledon a nénikéd?

– Ahogy mondod.

– Soha nem említette.

– Nem is csodálom. Ösztönszerűen igyekszik eltussolni.

– Ezek szerint ő – szent ég! – az unokatestvéred.

– Nem, a nagynénám. Mindkettő nem lehet egy személyben.

– Mármint Florence. Florence Craye, a menyasszonyom.

Ez sokkolólag hatott rám, és megmondom maguknak őszintén, hogy ha nem ültem volna, valószínűleg eldobom magam. Habár nem kellett volna annyira meglepődnöm. Florence ugyanis azon lányok egyike, akik folyton eljegyezkednek valakivel; előbb Stilton Cheesewrighttal adta magát össze, aztán

velem, és végül Percy Gorringe-dzsal, aki színdarabbá dolgozta át a regényét, a *Hullámtaréj*t. Mellesleg a darabot mostanában mutatták be a közönségnek a Duke of York's Színházban, és legott meg is bukott, a következő hét szombatján már le is vették a műsorról. Az egyik kritikus azt írta róla: meglehet, hogy ő kedvezőtlen körülmények között látta, mert amikor megnézte, fent volt a függöny. Sokat jojóztam rajta, vajon milyen hatással lehetett ez Florence fennhéjázó szellemére.

– Te jegyben jársz Florence-szel? – nyikkantottam, iszonyú ámulással meredve a srácra.

– Persze. Nem tudtad?

– Senki sem közöl velem semmit. Szóval eljegyezted Florence-t, mi? Nahát, nahát!

Egy Bertram Woosternél kevésbé tapintatos férfiú még odáig is elment volna, hogy hozzátegye: „Ez pech!", vagyis valami effélét, mert kétség se férhetett hozzá, hogy a szerencsétlen fickó alaposan bevásárolt, de ha van valami, amiből a Woostereknek bőséges mennyiség áll rendelkezésükre, hát az a tapintat. Mindössze megragadtam hát a kezét, megráztam, és sok boldogságot kívántam neki. Ő ezt köszönettel nyugtázta.

– Szerencsés fickó vagy – folytattam a színlelést.

– De még milyen!

– Elbűvölő kislány – alakoskodtam tovább.

– A jelző egy az egyben ráillik.

– És intellektuális is.

– Határozottan. Regényeket ír.

– Folyvást azon ügyködik.

– Olvastad a *Hullámtaréj*t?

– Le se tudtam tenni – feleltem, ravaszul elhallgatva a tényt, hogy fölvenni se tudtam. – Láttad a darabot?

– Kétszer. Nagy kár, hogy nem adták sokáig. Gorringe adaptációja egy hatökör műve.

– Nekem már első ránézésre világos volt, hogy hatökör.

– Sajnos, Florence-nek nem.

– Na igen. Jut eszembe, mi lett Gorringe-dzsal? Amikor utoljára hallatott magáról, jegyben járt Florence-szel.

– Ő azonban felbontotta az eljegyzést.
– Nagyon is okosan. A srác hosszú oldalszakállt viselt.
– Florence őt okolta a darab bukásáért, s ezt meg is mondta neki.
– Ez rá vall.
– Hogy érted azt, hogy rá vall?
– A természete oly nyílt, őszinte és szókimondó.
– Így igaz, csakugyan.
– Ami a szívén, az a száján.
– Ahogy mondod.
– Bámulatra méltó tulajdonság.
– Az, fölöttébb.
– Egy olyan lánynál, mint Florence, az ember nemigen ússza meg a dolgokat szárazon.
– Nem.

Csönd állt be. Kese az ujjával malmozott, és egyfajta minekishívják jelent meg a modorában, mintha mondani akarna

valamit, de nehezére esne kibökni. Emlékszem, hasonló félénkséget figyeltem meg Gikszer Pinker tiszteletesen is, amikor erőt öntött magába ahhoz, hogy megkérjen rá, ruccanjak már le Totleigh Towersbe, és az ember ugyanezt tapasztalja kutyákon is, midőn mancsukat a térdedre teszik, s fölnéznek az arcodba, ám mondani nem mondanak semmit, jóllehet világosan értésedre adják, hogy van egy téma, melyet szíves-örömest megvitatnának.

– Bertie – szólalt meg végül Kese.

– Igen?

– Bertie.

– Nos?

– Bertie.

– Még mindig ugyanő. Bocsásd meg a kérdésem, de nem szenvedsz te véletlenül „törött gramofonlemez"-szindrómában?

És ekkor hirtelen kiáradt belőle minden, akárha egy dugót távolítottak volna el.

– Bertie, van valami, amit el kell neked mondanom Florenceszel kapcsolatban, habár valószínűleg már tudod, hiszen az unokatestvére vagy. Csodálatos lány, és gyakorlatilag minden tekintetben tökéletes, de van egy jellemvonása, amelytől feszélyezve érzik magukat azok, akik szerelmesek belé és jegyben járnak vele. Ne hidd, hogy kritizálni akarom.

– Nem, dehogy.

– Csupán megemlítem.

– Pontosan.

– Nos, ő egy vesztessel nem tud mit kezdeni. Ahhoz, hogy megtarthasd az irántad való tiszteletét, győztes kell hogy legyél. Pont olyan ő, mint a hercegkisasszonyok a tündérmesékben, akik valamilyen feladatot tűznek ki fickóknak – mint például egy üveghegy megmászását, vagy elhozni egy hajszálat Tatárország Nagy Szellemének szakállából –, és útilaput kötnek a talpukra, ha nem képesek teljesíteni a feladatot.

Jól emlékeztem a hercegkisasszonyokra, akikről beszélt, és hát mindig is meglehetős tökfejeknek tartottam őket. Úgy értem: miféle alapjául szolgál egy boldog házasságnak a vőlegény azon képessége, hogy üveghegyeket tud megmászni? Egy fickónak jó,

ha tízévente egyszer szüksége lesz rá, hogy kamatoztassa ez irányú tehetségét.

– Gorringe – folytatta Kese – vesztes volt, és erre rá is faragott. És valaki azt mesélte nekem, hogy régebben Florence egy úrlovassal járt jegyben, akinek azért adta ki az útját, mert az felbukott a vizesároknál a Grand Nationalen. Florence maximalista. Na persze, bámulom érte.

– Természetesen.

– Egy olyan lánynak, mint ő, joga van magasra tenni a mércét.

– Így igaz.

– Hanem hát, mint mondom, kényelmetlenül érzem magam. Szívügyének tekinti ugyanis, hogy megnyerjem a Market Snodsbury-i választásokat – habár hogy miért, csupán a jó ég a megmondhatója, mert álmomban se hittem volna, hogy érdekli a politika – és ha vesztek, őt is el fogom veszíteni. Úgyhogy…

– Eljött az ideje, hogy minden derék elvtárs a Párt segítségére siessen?

– Pontosan. Te fogsz korteskedni nekem. Nos, bitangul hajts rá a korteskedésre, és hass oda, hogy Jeeves is ugyanezt tegye. Egyszerűen muszáj győztesként végeznem.

– Számíthatsz ránk.

– Köszönöm, Bertie. Tudtam, hogy nem hagysz cserben. Most pedig menjünk át a grillterembe, és kapjunk be valami burkolnivalót.

Jeeves új életet lehel az elcsigázott porhüvelybe

Miután testszöveteinket regeneráltuk a kitűnő táplálékkal, mellyel a Barribault's hotel mindenkor ellátja vendégeit, s megállapodtunk, hogy a délután későbbi szakában Kese majd fölvesz engem a kocsijára – az én sportmodellem holmi idegi eredetű nyavalyával a szerelőnél rostokolván –, elváltunk; ő elindult felkutatni Magnolia Glendennont, én pedig hazafelé vettem az utam a Wooster-főhadiszállásra.

Mint sejthetik, tűnődő hangulatban bandukoltam végig London utcáin. A minap egy izgalmas bűnügyi regényt olvastam, melyben a hősnő, miután kapott egyet-kettőt a szeme alá, „beléveszett motyogó gondolatai labirintusába", és ez a leírás úgyannyira rám illett volna, mint tapéta a falra.

Nehéz volt a szívem. Amikor egy srác régi barátja, mi több: kebelbarátja az embernek, lesújtólag hat, ha arról értesülsz, hogy a srác jegyben jár Florence Craye-jel. Visszaidéztem saját érzelmeimet, amelyek ugyané kellemetlen szituációban betöltötték. Olyanformán éreztem akkor magam, mint akit kelepcébe csaltak a Kilenc Titokzatos föld alatti lebujában.

Pedig hát, sietek megemlíteni, ami a lány külcsínját illeti, az égvilágon semmi ok nem lehetett panaszra. Emlékszem, amikor Stilton Cheesewrighttal járt jegyben, azt jegyeztem be róla az archívumba, hogy magas, karcsú teremtés, káprázatos arcéllel és pazar platinaszőke hajjal; egyszóval az a fajta lány – legalábbis a külsőt tekintve –, aki a sztáregyénisége lehetne bármely jobb klasszisú szultán háremének.

És, noha már jó ideje nem láttam, föltételeztem, hogy e küllembeli sajátságok még mindig fennállnak. Mindenesetre az a tény, hogy valahányszor Kese róla beszélt, mindig kész volt egy turbékoló gerlice megtévesztésig pontos imitációját nyújtani, ezt támasztotta alá.

A külső azonban nem minden. Florence osztályon felüli csinosságával a hatalmaskodó természetét kellett szembeállítani, melynek késztetésére azt várná el a fickótól, aki feleségül veszi, hogy úgy viselkedjen, mint egy bólogató János. Kislánykorától fogva mi-a-csudának-is-hívják volt... nem jut eszembe a szó... d-vel kezdődik... Nem, elillant... de az eszméjét fel tudom vázolni. Amikor magánsuliba jártam, egyszer díjat nyertem Szentírás-ismeretből, ami természetesen jókora búvárkodást tett szükségessé a könyvek könyvében, és búvárkodásaim folyamán akadtam rá a sztorira a katona fickóról, aki midőn így szólt: „Jertek!", ők jöttek, s midőn emígy: „Menjetek!", ők mentek. Mindig is úgy véltem, hogy ez dióhéjban foglalja össze Florence lényegét. Ahogy mondani szokás, kurtán bánt volna el bárkivel, aki arra vetemedik, hogy jöjjön, amikor ő azt mondja: „Menj!", illetve ennek fordítottja esetén. Hopp, megvan: diktatórikus hajlamú – ez az a kifejezés, amelyet kerestem. Florence mindig is olyan diktatórikus hajlamú volt, akár egy komcsi közlekedési zsaru. Nem csoda hát, ha nehéz volt a szívem. Úgy éreztem, hogy Kese, tévedésből őszibaracknak nézvén, citromot talált szakítani a szerelem kertjében.

És ekkor meditációim kevésbé komor fordulatot vettek. Ez egy jó ebéd után gyakran megesik, még ha nem ittál is koktélt. Az jutott eszembe, hogy sok nős ember kifejezetten élvezi, ha az asszonyka rövid pórázon tartja, és valószínűleg Kese is közéjük tartozhat. Olyasformán vélekedhet, hogy amikor oldalbordája a körmére koppint, s arra készteti, hogy kutyamódra pitizzen, és kockacukrot kapdosson le a saját orráról, akkor ez valójában bók, mivel arra vall, hogy az asszonyka érdeklődésével tünteti ki.

Kissé még jobban felderülve a cigitárcámért nyúltam, és éppen kinyitni készültem, amikor ügyefogyott módon elejtettem, s az úttestre pottyant. És amint leléptem a járdáról, hogy visszaszerezzem, mögöttem tülkölés harsant, s megperdülve a tengelyem körül, azt kellett látnom, hogy további két minután belül egy taxi fog a gyomorszájamba robogni.

Amikor az ember megperdül a tengelye körül, ennek (ha önök netán nem tudnák) az a hátulütője, hogy hajlamos rá –

hacsak nem balett-táncos –, hogy felbukjon a lábában, és éppenséggel ez volt az, amit most végbevittem. A bal cipőm összegabalyodott a jobb bokámmal, megtántorodtam, kibillentem egyensúlyomból, s rövid szünet után úgy dőltem el, mint valamely fa a favágó fejszéje alatt. És csak ültem ott, beléveszve motyogó gondolataim labirintusába, amikor egy láthatatlan kéz rácsatlakozott a karomra, és visszarántott a biztonságba. A taxi továbbment, s elfordult a sarkon.

Nos, efféle alkalmakkor egy józan gondolkodású fickónak természetesen első dolga, hogy köszönetet mondjon bátor megmentőjének. Megfordultam hát, hogy így tegyek, és kispista legyen a nevem, ha bátor megmentőmben nem Jeevesre ismertem! Abszolút meglepetésként ért a dolog. Elképzelni se tudtam, mi járatban lehet, s egy pillanatig arra gondoltam, hogy ez alighanem az asztrálteste itt.

– Jeeves! – lövellt ki belőlem. Egész biztos vagyok benne, hogy ez rá a jó szó.

– Jó napot kívánok, uram. Remélem, nem zaklatta fel túlságosan az eset. Úgyszólván hajszálon múlt, hogy megmenekült.

– Hát csakugyan. Nem állítom, hogy az egész életem lepergett előttem, de egy jókora darabja biztosan. Ha maga nincs…

– Szóra sem érdemes, uram.

– Már hogyne volna: igenis maga, és csakis maga mentett meg attól, hogy a holnapi lapok gyászrovatában szerepeljek.

– Örömömre szolgált, uram.

– Bámulatos, ahogy maga a kritikus pillanatban mindig felbukkan, akár az Egyesült Államok Hadiflottája. Mint például akkor, midőn A. B. Filmernek meg nekem kocódásunk támadt azzal a hattyúval, no meg más alkalmakkor is, melyek száma túlságosan is nagy, semhogy most fel tudnám sorolni. Nos, biztosan áradozva fogok magáról megemlékezni imámban, ha legközelebb sort kerítek rá. De hogy a jó Isten csudájába kerül maga ide? Mellesleg hol vagyunk?

– Ez itt a Curzon Street, uram.

– Hát persze! Magamtól is rájöttem volna, ha nem vagyok annyira elmélázva.

– Elmélázott, uram?

– Mélyen. Később majd mesélek róla magának. Valahol errefelé található a klubja, igaz?

– Igen, uram, mindjárt a sarkon túl. Miután végeztem a csomagolással, úgy döntöttem, hogy ott ebédelek.

– Hála az égnek, hogy így tett. Ha nem így döntött volna, én bizony már csekélyebb lennék, mint… hogy is szól az a beköpése? Valami kerekekkel kapcsolatos.

– „Csekélyebb, mint a por, mely harci szekered kerekei alól felszáll", uram.

– Vagyis inkább a taxi kerekei alól. Miért néz rám olyan fürkész szemmel, Jeeves?

– Arra gondoltam, hogy a balesete következtében meglehetősen összezilálódott a külseje, uram. Ha élhetnék egy javaslattal: úgy hiszem, be kellene térnünk az Ifjú Pincérfiúba.

– Értem, mire gondol. Rendbe hozná a toalettemet, igaz?

– Pontosan, uram.

– És talán egy szódás whiskyt is tudna nekem hozni, nemde?

– Hogyne, uram.

– Baromira rám férne egy. Kese gyakorlatilag antialkoholista, ezért ebéd előtt elmaradtak a koktélok. És tudja, mi okból lett gyakorlatilag antialkoholista a fiú? Mert a lány, akit eljegyzett, erre a buggyant lépésre késztette. És tudja, ki az a lány, akit eljegyzett? Az én unokahúgom, Florence Craye.

– Valóban, uram?

Nos, nem vártam, hogy a pasas a szemét forgassa és ugrándozzon meglepetésében, mert ő soha nem tesz ilyet, bármilyen szenzációs legyen is a híranyag, de abból, ahogy az egyik szemöldöke megrándult, és talán nyolcadhüvelyknyire felhúzódott, láttam, hogy sikerült felkeltenem az érdeklődését. Meg hát volt valami abban a „Valóban, uram?"-ban, amit jelentőségteljesnek szokás nevezni. A pasinak azt a véleményét volt hivatva közvetíteni, hogy ez bizony szerencsés fejlemény Bertram számára, mert egy lánnyal, akivel egyszer már jegyben jártál, folyvást lappangó fenyegetésként kell számolnod mindaddig, amíg el nem jegyezkedik valaki mással, s ennélfogva nem áll módjában bármelyik percben úgy dönteni, hogy mégiscsak téged ajándékoz meg kegyeivel. Vettem az üzenetet, és mélységesen egyet is értettem vele, habár ezt természetesen nem foglaltam szavakba.

Jeeves, tudják, állandóan a másik nemmel kapcsolatos kusza ügyekből szabadít ki engem, és mindent tud a különféle nőszemélyekről, akiket időről időre egy hajszál választott el csupán attól, hogy Bertramot az oltárrács elé tudják hurcolni, de természetesen e nőszemélyek témáját nem vitatjuk meg egymással. Ha ezt tennénk, úgy érezzük, nők nevén ejtenénk foltot, és a Woosterek ilyet nem tesznek. Amiként a Jeevesek sem. A Charlie Silversmith bácsikája nevében nem beszélhetek ugyan, de minden okom megvan föltételezni, hogy e tekintetben ő is szigorú erkölcsi kódexet követ. Az effélék általában egyetemes érvényűek a családokban.

Így hát mindössze arról tájékoztattam a pasast, hogy a lány rávette Kesét, szálljon csatasorba a képviselőségért, valamint a korteskedésről, amelyre vállalkozni fogunk, és arra buzdítottam, hogy minden tőle telhetőt tegyen meg annak érdekében, hogy a választók megfelelő szellemben gondolkodjanak, s ő azt felelte: „Igen, uram" meg „Hogyne, uram" meg „Értettem, uram", s azzal folytattuk utunkat az Ifjú Pincérfiú felé.

Rendkívül kellemes klubnak bizonyult. Nem csodáltam, hogy Jeeves a szabad idejének oly tetemes részét töltötte ott. Hiányzott belőle a Parazita élénksége. Aligha hinném, hogy itt különösebb mérvű kenyérgalacsin- és kockacukor-dobálásra került sor ebédidőben, és hát az ember nem is igen számíthatott erre, ha tekintetbe vette, hogy a tagság időses komornyikokból és meglehetősen élemedett korú urasági inasokból állt, de ami a kényelmet illeti, abban nem lehetett hibát találni. Az iménti elhasalásom következtében húsos fertályaim némileg érzékenyek voltak, és miután patyolattisztává varázsolták toalettemet, és újból kifogástalanul takaros külsőnek örvendtem, nagy megkönnyebbülés volt belesüppednem egy dúsan párnázott fotelba a dohányzóban.

Miközben a szódás whiskymet kortyolgattam, ismét Kesére és a választásokra tereltem a szót, ami természetesen a nap címoldalas szenzációjának számított.

– Gondolja, hogy van esélye a fiúnak, Jeeves?

Egy pillanatig mérlegelte a kérdést, mintha kétségei lennének afelől, hogy jól helyezi-e ki a pénzét.

– Nehéz megmondani, uram. Market Snodsburyt, mint oly sok más angol vidéki kisvárost, túlságosan is szigorú erkölcsűként lehet jellemezni. Az emberek nagy becsben tartják a tiszteletreméltóságot.

– Nos, Kese kellően tiszteletre méltó.

– Való igaz, uram, azonban, mint ön is tudja, múlttal is rendelkezik.

– Nem különösebben pikánssal.

– Ahhoz mégis kellően azzal, hogy elfogulttá tegye a szavazókat, ha netán tudomást szereznének róla.

– Ettől azonban aligha kell tartanunk. Gondolom, a srác szerepel a klubkönyvben…

– Tizenegy oldal van róla, uram.

– De maga arról biztosított engem, hogy a klubkönyv tartalma soha nem kerül nyilvánosság elé.

– Soha, uram. Mr. Winshipnek e tekintetben semmi félnivalója nincs.

E szavak hallatán szabadabban lélegeztem.

– Jeeves – mondtam –, a szavai hallatán szabadabban lélegzem. Mint tudja, mindig némi szorongás fog el, ha a klubkönyvre gondolok. Remélem, hét pecsét alatt őrzik?

– Ha nem is hét pecsét alatt, uram, de biztonságosan el van zárva a titkári hivatalban.

– Akkor semmi aggodalomra nincs ok.

– Ezt én nem mondanám, uram. Mr. Winshipnek bizonyára társai is voltak csínytevéseiben, akik akaratlanul is célzást tehetnek e csínyekre, ami bekerülhet a sajtó pletykarovataiba, onnan pedig a Market Snodsbury-i újságokba. Úgy tudom, két ilyen van, s az egyik élesen elutasítja a konzervatív eszmeiséget, amelyet Mr. Winship képvisel. Az elszólásnak, melyre utaltam, mindig fennáll a valószínűsége, s a következményei katasztrofálisak lennének. Pillanatnyilag nem áll módomban tudomással bírni Mr. Winship ellenfelének személyéről, de bizonyára a tiszteletreméltóság mintaképe az illető, akinek múltja a legszigorúbb vizsgálódást is kiállja.

– Meglehetősen pesszimista a látásmódja, Jeeves. Miért nem gyűjt rózsabimbót? Herrick, a költő rosszallóan csóválná a fejét.

– Elnézését kérem, uram. Nem tudtam, hogy ennyire a szívén viseli Mr. Winship boldogulását, mert különben óvatosabban fogalmaztam volna. Ennyire fontos Mr. Winship számára a választásokon kivívandó győzelem?

– Létfontosságú. Florence útilaput köt a talpára, ha nem nyer.

– Csak nem, uram?

– De igen. Kese így tájékoztatott, és azt hiszem, jól látja a dolgot. A tárggyal kapcsolatos észrevételei fölöttébb meggyőzőek

voltak. Azt mondta, a lány maximalista, és nem tud mit kezdeni egy vesztessel. Annyi biztos, Percy Gorringe-ot azért küldte el a búbánatba, mert a darabot, melyet az Florence regényéből írt, csak három estén át adták.

– Valóban, uram?

– Ez dokumentumokkal igazolható tény.

– Akkor reménykedjünk, hogy amitől tartok, nem következik be, uram.

És hát éppen elüldögéltünk ott, abban reménykedve, hogy amitől Jeeves tart, nem következik be, amikor egy árnyék esett a szódás whiskymre, s arra eszméltem, hogy az Ifjú Pincérfiú egy újabb tagja csatlakozott hozzánk: egy kicsi, pufók, tenyérbe mászó képű fickó, inkább vidéki, semmint városi viseletre alkalmas öltözékben, s olyan nyakkendőben, mely azt sejtette, hogy a fickó a gárdistákhoz tartozik, bár ebben erősen kételkedtem. Ami a modorát illeti, az adott pillanatban nem találtam rá jobb szót, mint a „bizalmaskodó", habár később, midőn azt kikerestem Jeeves Szinonimaszótárában, alatta a következő rokon értelmű kifejezéseket találtam: indokolatlanul közvetlen, túlzottan fesztelen, alkalmatlankodó, híján van a kellő tartózkodásnak, fogyatékos benne az illő tisztelet, arcátlan, pimasz és tolakodó. Nos, ha elmondom önöknek, hogy az első ténykedése az volt, hogy a mutatóujjával bárdolatlanul a lengőbordái közé bökött Jeevesnek, világosan fogják látni, miről beszélek.

– Helló, Reggie! – szólt, s én megdermedtem fotelomban, elkábítván a felfedezéstől, hogy Jeeves keresztneve Reginald. Eddig soha még csak meg sem fordult a fejemben, hogy neki keresztneve is van. Önkéntelenül arra kellett gondolnom, micsoda kínos helyzet állt volna elő, ha történetesen Bertienek hívják.

– Van szerencsém – mondta Jeeves, és láttam, hogy a pasas nem tartozik a legmeghittebb barátai közé. Hangja hűvös volt, s ezt bárki, aki e ripőknél kevésbé van híján a kellő tartózkodásnak, s nem annyira fogyatékos benne az illő tisztelet, észrevette és visszahőkölt volna.

A tenyérbe mászó képű fickó szemlátomást semmi rendelleneset nem észlelt. Viselkedése továbbra is olyasvalakire utalt, aki egy ősrégi cimborával találkozik.

– Hogy ityeg a fityeg, Reggie?

– Az egészségem tűrhetően szolgál, köszönöm.

– Leadtál egy keveset a pocakból? Vidéken kellene élned, mint én, és finom vidéki vajat enned. – Felém fordult. – Maga meg máskor jobban vigyázzon, fütyikém, ha az úttest közepén szottyan kedve táncolni. Én ültem abban a taxiban, és már azt hittem, otthagyja a fogát. Maga Wooster, igaz?

– Igen – ámultam el. Nem is tudtam, hogy ilyen közismert személyiség vagyok.

– Mindjárt sejtettem. Ritkán felejtek el arcot. Nos, nem tölthetem azzal az időmet, hogy magával trécseljek. A titkárral van holmi megbeszélnivalóm. Örülök, hogy láttalak, Reggie.

– Volt szerencsém.

– Örvendek, hogy találkoztunk, Wooster, öreg haver.

Köszönetemet rebegtem, s ő visszavonult. Jeeveshez fordultam, s ábrázatomon az iszonyú ámulás, melyről korábban tettem említést, teljes gőzzel funkcionált.

– Ki volt ez?

Jeeves nem válaszolt azonnal, nyilván túlságosan ki lévén hozva a sodrából ahhoz, hogy beszélni tudjon. Kortyolnia kellett egyet a finom konyakjából, mielőtt úrrá lett indulatain. Amikor megszólalt, ezt olyasvalaki modorában tette, aki jobban szerette volna ejteni inkább az egész témát.

– Az a személy, akit ön a reggelizőasztalnál említett, uram, Bingley – mondta, úgy ejtvén ki a nevet, mintha az beszennyezné az ajkát.

El voltam képedve. Egy szál fogpiszkálóval le lehetett volna verni a lábamról.

– Bingley? Soha rá nem ismertem volna. Teljesen megváltozott. Amikor utoljára láttam, egész sovány volt, és nagyon búvalbélelt, mondhatni vészterhesen az. Állandóan a közelgő forradalmon látszott csendesen mélázni, amikor majd szabadságában áll végigkergetni engem a Park Lane-en, vértől csöpögő késsel a kezében.

A konyak szemmel láthatólag helyre hozta Jeevest. Immár a szokásos nyugalmával beszélt.

– Úgy tudom, a politikai nézetei szélsőségesen baloldaliak voltak, amikor az ön alkalmazásában állt. Azt követően változtak meg, hogy jómódú ember lett belőle.

– Ó, tehát ezek szerint jómódú ember?

– Egy nagybátyja, aki az élelmiszerszakmában működött, meghalt, s ráhagyott egy házat meg egy tekintélyes pénzösszeget.

– Szerintem gyakran megesik, hogy Bingley-szerű fickók nézetei megváltoznak, amikor pénz üti a markukat.

– Nagyon gyakran, uram. És ilyenkor a közelgő forradalmat egészen más szemszögből értékelik.

– Értem, mire gondol. Nem szeretnék, ha őket magukat kergetnék végig a Park Lane-en vértől csöpögő késsel. Még mindig urasági inasként dolgozik?

– Már visszavonult. Dologtalan életet él Market Snodsburyben.

– Market Snodsburyben? Hát ez muris.

– Uram?

– Úgy értem: fura, hogy épp Market Snodsburyben lakik.

– Ez sok más emberre is jellemző, uram.

– De amikor mi is pont oda tartunk. Amolyan véletlen egybeesés. Gondolom, ott van a nagybátyja háza.

– Az ember hajlik a föltételezésre, uram.

– Valószínűleg hébe-korba majd összefutunk vele.

– Remélem, hogy nem, uram. Nem kedvelem Bingleyt. Tisztességtelen ember. Nem lehet benne megbízni.

– Miből gondolja?

– Puszta megérzésből, uram.

Nos, emiatt nem nekem kellett fájdítanom a fejem. Egy magamfajta elfoglalt embernek nincs ideje azzal foglalkozni, hogy Bingleykbe helyezze a bizalmát. Mindaz, amit elvártam Bingleytől, annyi volt, hogy ha útjaink keresztezik egymást, legyen józan, és tartózkodjék a trancsírkésektől. Élni és élni hagyni: valljuk mi, Woosterek. Végeztem a szódás whiskymmel, s felálltam.

– Nos – szóltam –, még valami. Tekintettel Bingley immáron szilárd konzervatív elveire, nyilván holtbiztosán rá fogjuk tudni venni, hogy Kesére szavazzon. Most pedig jobb lesz, ha indulunk. Kese levisz bennünket a kocsijával, és nem tudom, mikor jön értünk. Köszönöm a fejedelmi vendéglátást, Jeeves. Új életet lehelt az elcsigázott porhüvelybe.

– Szóra sem érdemes, uram.

Mintha ötvenhét teherautó menne keresztül egy fahídon

Kese pontosan megérkezett, s kimenvén a kocsihoz, láttam, hogy rendben sikerült becserkésznie Magnoliát, mert hátul egy lány ült, és amikor Kese bemutatott bennünket, a „Mr. Wooster – Miss Glendennon" világossá tette a történetet.

Helyes lánynak tűnt nekem, és egészen tetszetős külsejűnek. Nem azt mondom, hogy olyan arca volt, melyért ezer hajó száll vízre – hogy Jeeves egyik beköpését idézzem –, és ennek alighanem csak örülni lehetett, mert úgy hiszem, Florence-nek lett volna egy-két szava, ha Kese olyasvalakinek a kíséretében tért volna meg utazásaiból, aki alkalmas rá, hogy füttyöt csaljon minden egyes néző ajkára. Egy férfinak az ő helyzetében jelentékeny mérvű körültekintést kell tanúsítania titkárnők kiválasztásakor, eleve kizárva a jelöltek sorából bárkit, aki sikeresen szerepelt volna a legutóbbi Miss Amerika versenyen. Ám a lány megjelenését mindenképp kellemesként lehetett jellemezni. Azt a benyomást keltette bennem, hogy ama csendes, szimpatikus lányok egyike, akiknek bármikor abban a biztos tudatban mondhatod el gondjaid-bajaid, hogy megfogják a kezed és megcirógatják a buksid. Olyanszerű teremtés, akihez odamehetsz és így szólhatsz: „Ide figyelj, épp elkövettem egy gyilkosságot, és meglehetősen aggaszt a dolog", s ő azt feleli: „Ugyan-ugyan, próbálj meg nem gondolni rá, hiszen olyasmi ez, ami bárkivel előfordulhat." Egyszóval a „kis anyuci" típus, aki még azzal a plusz vonzerővel is rendelkezik, hogy kiváló gép- és gyorsíró is. Kese ügyeinek kezelésére kívánnom se lehetett volna alkalmasabb személyt.

Jeeves kihozta a bőröndöket, és bepakolta őket a raktérbe, Kese pedig megkért, hogy én vezessek, mert neki rengeteg megbeszélnivalója van új titkárnőjével, gondolom, a kötelmeibe

készült őt beavatni. Ilyenformán elindultunk hát; Jeeves meg én ültünk elöl, s az odafelé utat illetően semmi érdemlegesről sem tudok számot adni. Mindvégig virágos kedvemben voltam, mint mindig, amikor Anatole főztjéből készülök újfent degeszre tömni magam. Jeevest feltehetőleg ugyanilyen érzések hatották át, mert hozzám hasonlóan ő is egyike ama virtuóz serpenyőforgató leglelkesebb rajongóinak, ám míg nekem szinte ki se fogyott ajkamról a nóta, miközben tovarepesztettünk, ő szokásához híven mindvégig megőrizte egy kitömött béka hűvös tartózkodását, és egyszer sem csatlakozott a kórushoz, bármily szívélyesen invitáltam is erre.

Elérvén utunk végállomását, mindannyian különváltunk. Jeeves a poggyászt vette kezelésbe, Kese elkísérte Magnolia Glendennont az irodájába, én meg a szalon felé irányoztam lépteimet, mint oly gyakran történik, ha az ember késő délután érkezik meg egy udvarházba. Dahlia néninek nyoma sem volt, amiként a párjának, Tom bácsinak sem. Azzal a gondolattal kacérkodtam, hogy megnézem, az utóbbi nincs-e a szobájában, ahol az antik ezüsttárgyakból álló gyűjteményét tartja, de aztán jobbnak láttam elvetni az ötletet. Tom bácsi ama szenvedélyes gyűjtők egyike ugyanis, akik, ha módjuk van elcsípni az embert, órákig képesek neki lökni a sódert fali gyertyatartókról, fémhártyabevonásokról, cikornyadíszítésekről meg szalagkoszorúkról, és az ember az effélékről igyekszik oly keveset hallani, amilyen keveset csak lehet.

Netán elmehettem volna, hogy üdvözöljem Anatole-t, de megint csak úgy döntöttem, hogy inkább mégse. Ha le tud rád csapni, ő is hajlamos a vég nélküli monologizálásra, a belső szervei lévén a kedvenc témája. Valami *mal au foie*-ra panaszkodik, ami rohamszerűen szokott kitörni rajta, és társalgása biztosan érdekfeszítőbb lenne egy szakorvos, semmint egy magamfajta laikus számára. Nem tudom, miért van, de valahányszor a májáról kezd el nekem valaki szövegelni, soha nem tudok igazán élvezettel csüggni a szaván.

Mindent egybevetve az látszott legcélszerűbbnek, ha elmegyek barangolni egyet a kiterjedt parkszerű birtokon.

Ama nyomasztó, fülledt nyári délutánok egyike volt, amikor a Természet ezt látszik magában mondani: „Ráhozzam a szívbajt vagy ne ezekre a jóemberekre egy pokoli égiháborúval?", mindazonáltal én úgy döntöttem, hogy megreszkírozom. Nem messze a háztól van egy kis ligetes rész, melyet mindig is kedveltem, és efelé vettem most az irányt. Ez a ligetes rész egy-két rusztikus padot is tartalmaz, azoknak a kényelmét szolgálván, akik üldögélni és meditálni óhajtanak, és miközben eltalpaltam az egyik ilyen pad mellett, észrevettem, hogy egy drágának látszó fényképezőgép van rajta.

Ez némiképp meglepett, mivel fogalmam se volt róla, hogy Dahlia néni rákapott a fényképezésre, de persze nagynéniknél soha nem tudhatja az ember, hogy legközelebb mit vesznek a fejükbe. A gondolat, mely csaknem azonnal eszembe ötlött, az volt, hogy ha égiháború készül kitörni, annak eső jár majd a nyomában, márpedig az egyáltalán nem tesz jót a masinának. Fölkaptam hát a padról, és elindultam vele, hogy visszavigyem a házba, úgy érezvén, hogy az éltes rokon hálásan mond majd köszönetet figyelmességemért, valószínűleg könnyekkel a szemében, amikor egyszerre csak üvöltés harsant, s egy egyén bukkant elő egy bokorcsoport mögül. Jócskán rám hozta a frászt, megmondom maguknak őszintén.

Rendkívül megtermett egyén volt, széles, pirospozsgás arccal és rózsaszín pántlikás panamakalappal. Számomra vadidegen szivar, és azon tűnődtem, mi járatban lehet itt. Nem olyasfajta családi cimborának néztem, akit Dahlia néni vendégségbe hívott volna, Tom bácsi pedig még kevésbé, lévén olyannyira allergiás a vendégekre, hogy amikor a közeledtükre figyelmeztetik, legott felköti a nyúlcipőt és elillan, moszatnyit se hagyva hátra magából, ahogy Jeevest hallottam fogalmazni. Azonban, mint mondtam, nagynéniknél soha nem tudhatja az ember, hogy mit készülnek a fejükbe venni, és semmi kétség, élemedett ősömnek holmi alapos oka lehetett rá, hogy megkérje a fickót, szerencséltesse őket hajlékukban, ezért udvariasan rámosolyogtam, és egy szívélyes „Helló, üdvözlöm!”-mel indítottam el a társalgást.

– Szép időnk van – jegyeztem meg, továbbra is udvariasan mosolyogva. – Vagyis hát nem is olyan borzasztóan szép. A jelek szerint égiháború készül kitörni.

Valami bosszantani látszott a pasast. Arcának pírja körülbelül a panamakalapja pántlikájának rózsaszínévé mélyült, s mindkét orcája enyhén remegett.

– Rosseb egye az égiháborút! – felelte kurtán-furcsán (azt hiszem, ez rá a jó szó), amire én azt válaszoltam, hogy jómagam se lelkesedem érte. Különösen a villámlás az, tettem hozzá, amivel nem vagyok kibékülve.

– Azt mondják, kétszer ugyanoda soha nem csap le a villám, habár másodszorra erre már nem is nagyon van szükség.

– Rosseb egye a villámot! Mit csinál a fényképezőgépemmel?

Ez természetesen új gondolatsort indított el.

– Ó, ez a maga fényképezőgépe?

– Igen, az.

– Gondoltam, beviszem a házba.

– Ja vagy úgy, igazán?

– Nem akartam, hogy elázzon.

– Ó? És ki maga?

Örültem, hogy e kérdést föltette. Egy magamfajta éles eszű férfi számára a fickó egész modora egyértelművé tette: abban a tévhitben leledzik, hogy rajtacsípett, amint olajra lépni készülök a tulajdonával, és örültem, hogy lehetőségem adódik átnyújtani megbízólevelemet. Átláttam: annak elérése érdekében, hogy utólag majd közösen egy jót hahotázzunk ezen a mulatságos félreértésen, bizonyos mérvű aprólékos előkészítő munkára lesz szükség.

– A nevem Wooster – mondtam. – A nagynéném unokaöccse vagyok. – Vagyis úgy értem – tettem hozzá, mert az volt az érzésem, hogy ezen utóbbi megjegyzésem nem igazán sikerült jól –, Mrs. Travers a nagynéném.

– A villában vendégeskedik?

– Igen. Az imént érkeztem.

– Ó? – mondta ismét, ám ezúttal kevésbé ellenséges hangsúllyal.

– Igen, igen – mondtam, mintegy sulykolólag.

Aztán csend lett, melynek során ő feltehetőleg azzal volt elfoglalva, hogy a nyilatkozatom fényében meghányja-vesse a dolgokat elméjében, és teljes mélységükben megvizsgálja őket, majd még egyszer azt mondta: „Ó”, és döngő léptekkel elvonult.

Lábaim nem mozdultak indulásra, hogy elkísérjem. Az a kevéske is untig elég volt a társaságából, amelyben eddig részeltetett. Minthogy ugyanabban a házban vendégeskedtünk, számítani lehetett rá, hogy időnként majd találkozunk egymással, mármint azon alkalmakat leszámítva, döntöttem el magamban, amikor én látom őt meg először. Az egész epizód a Sir Watkyn Bassett-tel való első találkozásomat, meg az esernyőjével kapcsolatos félreértést juttatta eszembe. Felkavarólag hatott rám a dolog, akárcsak ez a mostani. Örömömre szolgált, hogy egy rusztikus pad éppen kéznél volt, minélfogva módom nyílt rá, hogy leüljek, és idegrendszeremet megpróbáljam helyrepofozni. Az égen egyre sötétebb fellegek tornyosultak, s a zivatarnak

nagyobb volt a valószínűsége, mint valaha, de én továbbra is kitartottam. Csak miután egy olyanszerű zaj hangzott fel odafönt, mintha ötvenhét teherautó menne keresztül egy fahídon, ítéltem célszerűnek, hogy azonnali cselekvésre szánjam el magam. Felálltam, és kitűnő gyorsulást produkálva, élénk vágtában csakhamar elértem a szalon franciaablakát, s épp azon a ponton voltam, hogy besuttyanok rajta, amikor odabentről emberi hang ütötte meg a fülem. Másodszori megfontolás után az „emberi" szót törlendőnek ítélem, mivel az iménti ismerősöm hangja volt, akivel fényképezőgépekről cseréltem eszmét.

Megtorpantam. Van egy dal, melyet hajdan a fürdőkádamban énekelgettem, s a refrénje így szól: „Megálltam, kukkoltam és füleltem", s most én is épp így tettem, kivéve a kukkolást. Nem eredt el az eső, s a fahídon átkelő teherautókat idéző robaj sem ismétlődött meg. Olybá tűnt, mintha a Természet így szólt volna magában: „Eh, pokolba vele”, s úgy ítélte volna meg, hogy végül is túl nagy fáradságába kerül égiháborút támasztani. Ilyenformán nem kellett attól tartanom, hogy belém csap a mennykő, de még attól sem, hogy elázom, így hát lehetőségem nyílt *status quo* állapotban vesztegelni.

A fényképezőgépes muki valamely láthatatlan társhoz beszélt, és ezt mondta:

– Woosternek hívják. Azt állítja, Mrs. Travers unokaöccse.

Nyilvánvaló volt, hogy a beszélgetés közepénél érkeztem. E szavakat bizonyára egy tudakozódó kérdés előzte meg, alkalmasint holmi efféle: „Ó, jut eszembe, nem tudja véletlenül, ki lehet az a magas, karcsú, jóképű – mondhatnám: elbűvölő fiatalember, akivel az előbb odakint a parkban beszélgettem?", habár, természetesen, könnyen meglehet, hogy nem egészen így hangzott. Mindenesetre a veleje ez volt, és, gondolom, a másik fél így válaszolt: „Nem, sajnos nem tudom őt hova tenni", vagy valami effélét. És hát ezt követően hangzott el a fényképezőgépes fickó szájából a fenti, már általam is hallott mondat. És mihelyt ez elhangzott, horkantás harsant végig a csendes helyiségen, s egy hang, mely a borzadás és undor minden jegyét magán viselte, azt kiáltotta: „Wooster!", s én a fejbőrömtől a cipőm talpáig

összeborzongtam. Nincs kizárva, hogy még zihálást is hallattam, de szerencsére nem elég hangosat ahhoz, hogy a franciaablakon túl is hallható legyen.

Mert hát a hang Lord Sidcuptól származott – azaz, mivel én már csak mindig így fogom őt számon tartani, akárhány címet örököljön is: Spode-tól. Attól a Spode-tól – hogy csapott volna bele a ménkű csecsemőkorában –, akiről már azt hittem és reméltem, hogy utoljára láttam, amikor Totleigh Towers porát eltávolítottam a Wooster-topánokról; Spode-tól, aki azzal múlatja az idejét, hogy azt lesi, kit tudna élve fölfalni, és aki kora gyermekkorától kezdve közmegvetés tárgyául szolgált minden épeszű halandó számára. Aligha lehet hát csodálkozni rajta, hogy egy pillanatig minden elsötétülni látszott előttem, s meggátlandó, hogy elterüljek, muszáj volt megkapaszkodnom egy kéznél lévő rózsabokorban.

Azon újonnan érkezettek kedvéért, akik nem olvasták memoárjaim korábbi fejezeteit, el kell mondanom, hogy ez a Spode olyan figura, akinek útja gyakorta keresztezte az enyémet, éspedig mindig a legzavaróbb következményekkel. Beszéltem már annak valószínűtlen voltáról, hogy valaha is szép barátság szökkenjen szárba köztem meg a fényképezőgépes fickó között, ám annak eshetősége, hogy – mint Jeevestől hallottam nevezni – lelki fúzió jöjjön létre köztem és Spode között, még ennél is halványabb volt. Az egymásról alkotott véleményünk rendkívül határozott. Ő azt vallja, hogy amennyiben Anglia igényt tart rá, hogy hősök lakhelyéül alkalmas országgá váljék, okvetlenül kevesebb és derekabb jellemű Woosterre van szüksége, míg ellenben én mindig is úgy éreztem, hogy Angliával semmiféle olyan jellegű gond nincs, amit egy tonna téglával, mely a magasból Spode fejére zúdul, ne lehetne orvosolni.

– Maga ismeri őt? – kérdezte a fényképezőgépes fickó.

– Sajnálattal kell közölnöm, hogy igen – felelte Spode, olyan tónusban, mintha Sherlock Holmes arra a kérdésre válaszolna, hogy ismeri-e Moriarty professzort. – Hogy ismerkedett meg vele?

– Azon kaptam, hogy elillanóban volt a fényképezőgépemmel.

– Hah!

– Természetesen azt hittem, el akarja lopni. De ha valóban Mrs. Travers unokaöccse, akkor alighanem tévedtem.

Spode nem kért ebből az okfejtésből, jóllehet nekem nagyon is helytállónak tűnt. Ismét horkantott, ezúttal még nagyobb hangerővel, mint először.

– Az, hogy Mrs. Travers unokaöccse, semmit nem jelent. Ha egy érsek unokaöccse volna is, épp ugyanígy viselkedne. Wooster bármit elemelne, ami nincs lebetonozva, feltéve, hogy észrevétlenül megteheti. Nem tudhatta, hogy maga a közelben van?

– Nem. Egy bokor mögött álltam.

– És a fényképezőgépe értékes darabnak látszik.

– Jókora összeget fizettem ki érte.

– Akkor természetesen el akarta lopni. Bizonyára azt hitte, mázlis napot fogott ki. Hadd meséljek magának Woosterről. Először egy régiségboltban találkoztam vele. Sir Watkyn Bassett-tel, a leendő apósommal tértünk be oda, aki régi ezüsttárgyakat gyűjt. És hát Sir Watkyn nekitámasztotta az esernyőjét egy antik bútordarabnak. Wooster is ott volt, de a háttérben ólálkodott, így nem láthattuk.

– Netán egy sötét sarokban?

– Vagy valami mögött. Amikor észrevettük, épp olajra lépni készült Sir Watkyn ernyőjével.

– Meglehetősen hidegvérű pofa.

– Az, nagyon is. Az efféle fickóknál ez szakmai követelmény.

– Na igen. Nyilván acélidegzetre van szükségük.

Ha azt állítom, hogy forrt bennem a jogos méltatlankodás, egyáltalán nem túlzom el a dolgot. Mint már másutt is beszámoltam róla, viselkedésemre pofonegyszerű volt a magyarázat. Aznap reggel esernyő nélkül keltem útra, s teljesen megfeledkezvén e tényről, Bassett tatáét ragadtam föl, követve az ősi ösztönt, mely egy esernyőtlen férfit arra késztet, hogy a hozzá

legközelebb eső ernyő után úgy nyúljon ki, akár a nap felé törekvő virág – mintegy öntudatlanul.

Spode folytatta közlendőjét. Ugyanis pillanatnyi beszédszünetet tartottak, nyilván hogy eltűnődjenek vétkemen. Hanghordozása most olyasvalakiről árulkodott, aki elbeszélése fénypontjához készül érkezni.

– Aligha fogja nekem elhinni, de kevéssel ezután Totleigh Towersben, Sir Watkyn gloucestershire-i rezidenciájában bukkant fel a pasas.

– Hihetetlen!

– Sejtettem, hogy így vélekedik.

– Persze elmaszkírozva, mi? Parókában? Álszakállal? Dióhéjból préselt festékkel az arcán?

– Nem, mindenféle álca nélkül érkezett, a leendő feleségem meghívására. Ő ugyanis afféle szentimentális sajnálatot érez iránta. Szerintem azt reméli, hogy jó útra tudja őt téríteni.

– A lányok már csak ilyenek.

– Igen, de bár ne lennének ilyenek.

– Megrótta érte a leendő feleségét?

– Akkor nem voltam abban a helyzetben.

– Valószínűleg bölcsen is tette. Én egyszer megróttam a lányt, akit feleségül akartam venni, s ő fogta magát és összeállt egy tőzsdeügynökkel. Na és mi történt?

– Ellopott egy értékes ezüsttárgyat. Afféle ezüst tejfeles köcsögöt. Egy marha-fölözőt, merthogy így nevezik.

– Az orvosom eltiltott a tejföltől. És persze letartóztatták, ugye?

– Nem tehettük. Nem volt bizonyítékunk.

– De tudták, hogy ő a tettes?

– Biztosak voltunk benne.

– Nos, így szokott lenni. Utána látta-e még?

– Ezt aztán csakugyan nem fogja elhinni. Ismét beállított Totleigh Towersbe!

– Lehetetlen!

– Megint csak a leendő feleségem hívta meg.

– Arról a Miss Bassettről van szó, aki tegnap este érkezett?

– Igen, Madeline-ről.

– Bájos leány. A kertben találkoztam vele reggeli előtt. Az orvosom azt ajánlja, hogy kora reggelente szippantsak egy kevés friss levegőt. Tudta, hogy a leendő felesége szerint a füvet borító hajnali permeteg nem egyéb, mint a pajkostündérkék menyasszonyi fátyla?

– Nagyon szertelen fantáziája van.

– És, gondolom, nem is igen lehet mit tenni ez ügyben. No de Wooster második Totleigh Towers-i látogatásáról beszélt. Ez alkalommal is ellopott valamit?

– Egy ezer font értékű borostyánkő szobrocskát.

– Hát nem tétlenkedik a pasas, annyi szent – mondta a fényképezőgépes fickó, érzésem szerint egyfajta rosszalló bámulattal hangjában. – Remélem, ezúttal letartóztatták?

– Le bizony. A helybeli dutyiban töltötte az éjszakát. De másnap reggel Sir Watkyn elerélytelenedett, és futni hagyta.

– Tévesen értelmezett jóindulat.

– Magam is így gondoltam.

A fotómasinás fickó ehhez nem fűzött további kommentárt, bár valószínűleg az járt a fejében, hogy minden érzelgős családok közül, akikről valaha is hallott, Bassették viszik el a pálmát.

– Nos, igazán hálás vagyok magának, amiért felvázolta nekem ennek a Wooster pasasnak a portréját, és vigyázatra intett vele kapcsolatban. Egy igen értékes régi ezüsttárgyat hoztam magammal. Reményeim szerint Mr. Traversnek sikerül majd eladnom. Ha erről Wooster tudomást szerez, hajlamos lesz megpróbálkozni az eltulajdonításával, de azt ki merem magának jelenteni, hogy ha így tesz, s én rajtacsípem, hát mérget vehet rá, hogy nem fogja egyetlen nap dutyival megúszni. A legszigorúbb ítéletre számíthat, amit csak a törvény lehetővé tesz. Most pedig mit szólna egy gyors, vacsora előtti biliárdpartihoz? Az orvosom némi könnyű testmozgást ajánlott.

– Örömömre szolgálna.

– Akkor hát induljunk.

Kellő időt adván nekik a távozásra, bementem, és letelepedtem a pamlagra. Végtelenül fel voltam kavarva, mert ha önök azt hiszik, hogy az ember élvezi az efféle süket szájtépést, amit Spode velem kapcsolatban véghezvitt, akkor tévednek. Pulzusom szapora volt, s homlokom tisztes verítéktől nedves, akár egy falusi kovácsé. Cefetül nagy szükségét éreztem holmi alkoholtartalmú frissítőnek, s éppen amint nyelvem elkezdett kitüremleni, s elfeketedni a tövénél, akármi legyek, ha nem Jeeves lépett be a balközépen egy tálcával, rajta az összes kellékkel. Mint önök bizonyára tudják, bernáthegyi kutyák szoktak hasonlóképp viselkedni az Alpokban, minek következtében igen jó hírnévnek örvendenek.

Az eksztázishoz, melyet keblemben a látványa keltett, bizonyos afölötti meglepetés is vegyült, hogy őrá hárulnak a pohárnoki teendők. Olyan munka ez, amely Seppings, Dahlia néni komornyikja hatáskörébe kellett volna hogy tartozzon.

– Helló, Jeeves! – kiáltottam.

– Jó estét, uram. Kicsomagoltam az ingóságait. Tölthetek önnek egy szódás whiskyt?

– Mi az hogy! De mire véljem ezt a komornyikoskodást?? Ez kész rejtély számomra. Seppings hol van?

– Ágynak dőlt, uram, ugyanis emésztési zavarok kínozzák, minthogy ebédkor túlságosan bele talált merülni Monsieur Anatole főztjének élvezetébe. Átmenetileg én vállaltam magamra a kötelmeit.

– Hát ez nagyon derék dolog magától, amiként az is, hogy e sajátos pillanatban toppant elő. Sokkoló élményben volt részem, Jeeves.

– Ezt sajnálattal hallom, uram.

– Tudta, hogy Spode itt van?

– Igen, uram.

– És Miss Bassett?

– Azt is, uram.

– Olyan, akárha Totleigh Towersben lennénk.

– Meg tudom érteni az aggodalmát, uram, de a vendégtársakat könnyűszerrel el lehet kerülni.

– Na igen, és ha elkerüli őket az ember, mit tesznek? Azzal múlatják az idejüket, hogy azt mesélik panamakalapos fickóknak, hogy afféle keresztezett egyed vagyok, Rafflesből, a zsebmetszőből és azon fickók egyikéből összegyúrva, akik pályaudvarokon emelnek el táskákat – mondtam, és néhány erőteljes szóval rövid összefoglalóját nyújtottam Spode észrevételeinek.

– Szerfölött nyugtalanító, uram.

– De az ám! Maga is tudja, meg én is, hogy mennyire nyomós indítékaim voltak mindarra, amit Totleighben tettem, ámde mi van, ha Spode beszámol róla Agatha néninek?

– Ennek eshetősége valószínűtlen, uram.

– Merem remélni.

– Azonban tudom, hogy érezhet, uram. Rongyot lop az, ki pénzt lop, holmi semmit; enyém – övé, s ezrek cselédje volt már. De aki tiszta hírem lopja el, olyat rabol, mi őt nem gazdagítja, és koldusbotra juttat engemet.

– Ez ügyes. A sajátja?

– Nem, uram. Shakespeare-é.

– Ez a Shakespeare mondott néhány egészen jó dolgot.

– Tudtommal is közmegelégedésre ténykedett, uram. Óhajtja, hogy keverjek még egyet?

– De mennyire, Jeeves, éspedig minél szaporábban, ha kérhetem.

Beteljesítvén bernáthegyiszerű küldetését, visszavonult, s miközben a második pohárkával szopogattam – valamivel lassabban, mint az elsőt –, kinyílt az ajtó, és Dahlia néni szökellt be rajta: lénye csupa derű, arcszíne rózsáktól eleven.

„Az volt a benyomásom, hogy párját ritkítóan simlis tróger lehet"

Valahányszor e derék rokont meglátom, soha nem tudom megállni, hogy ne gondoljak bele: milyen fura is az, hogy egy nővér – nevezzük őt A. nővérnek – annyira különböző tud lenni, mint egy másik nővér, akire B. nővérként fogunk utalni. Agatha néném, példának okáért, magas és sovány, és úgy néz ki, mint egy keselyű a Góbi sivatagban, míg Dahlia néni alacsony és tömör, mint egy ütközőfedezet a rögbiben. A természetüket illetően is ég és föld a különbség. Agatha néni hűvös és dölyfös, bár föltehetőleg kissé tartózkodóvá válik, amikor holdtöltekor emberáldozatot mutat be, ahogy azt széles körben rebesgetik, és a velem szemben tanúsított viselkedése mindig is egy szigorú nevelőnőére emlékeztetett, azt az érzést keltve bennem, mintha hatéves lennék, és épp rajtakapna, amint a lekvárosköcsögöt dézsmálom az ételes szekrényben; míg ellenben Dahlia néni olyan víg kedélyű és derűs, mint egy pantomimdáma egy karácsonyi pantomimban. Fölöttébb fura.

Egy robusztus „Helló"-val üdvözöltem, melynek mindkét szótagjából könnyedén kiérezhető volt egy unokaöcs szeretete és tisztelete, sőt még addig is elmentem, hogy gyengéd csókot nyomjak a homlokára. Szándékomban állt, hogy később majd elővesszem, amiért Spode-okkal meg Madeline Bassettekkel meg panamakalapot viselő goromba ripőkökkel töltötte meg a házat, de ez még várhatott.

Üdvözlésemet nyers vadászkiáltásainak egyikével viszonozta – „Juhéjj!", azt hiszem, így hangzott.

Semmi kétség, ha valaki a Quorn és a Pytchley vadásztársaságoknál töltött el bizonyos időt, szokásává válik eltérni a köznapi angol nyelvtől.

– Tehát befutottál, Bertie öcsém.

– Igazabb szó soha nem hagyta el ajkad. Íme, itt vagyok: tettre készen és bármely sorsra elszántan.

– És szomjasabban, mint valaha, amint látom. Gondoltam, hogy vedelés közben talállak.

– Pusztán gyógyszer gyanánt fogyasztom. Sokk-hatás ért ugyanis.

– Mi váltotta ki?

– A hirtelen rádöbbenés, hogy az a gennygóc Spode a vendégtársam – mondtam, úgy érezvén, alkalmasabb végszót kívánnom se lehetne ahhoz, hogy belevágjak neheztelő szózatomba. – Hogy a kórságba jutott eszedbe meghívni ide azt az emberbőrbe bújt ördögfajzatot? – érdeklődtem, tudván, hogy a néni osztja a véleményemet Sidcup hetedik earljéről. – Számtalan sokszor elmondtad már nekem, hogy a Természet legsúlyosabb baklövésének tartod őt. És ennek ellenére nem restelled a fáradságot, hogy a kegyeit keresd, ha ugyan ez a kifejezés illik rá. Bizonyára elment a józan eszed, éltes ősöm.

Mi tagadás, kemény szavak voltak, és az ember joggal várhatta el, hogy szégyenpír öntse el a néni orcáját, persze nem mintha ez különösebben észrevehető lett volna, az arcszíne olyan lévén, amilyenné mindama teleken át a vadászmezőkön cserződött, ám a bűnbánat ismeretlen fogalom a számára. Így hát olyan nyugis maradt – ahogy Anatole fogalmazott volna –, akár egy éti csiga.

– Kese kérésére hívtam meg. Azt akarta, hogy Spode a választási időszakban beszédeket tartson az érdekében. Futólag ismeri.

– Messze a legjobb módja Spode ismerésének.

– Minden segítségre szüksége van, amit csak fel tud hajtani, és hát Spode azon aranyszájú szónokok egyike, akikről az újságokban lehet olvasni. Eszméletlenül jól pörög a nyelve. Állítom, neki sétagalopp volna bejutni a parlamentbe.

Ebben kétségkívül igaza volt a néninek, de Spode-dal kapcsolatban bárminemű dicséretet zokon vettem. Neheztelésemet kurtán odavetett szavakkal juttattam kifejezésre:

– Akkor mért nem teszi?

– Nem áll módjában, te pupák. Hiszen lord.

– Na és lordokat nem engednek be oda?

– Nem hát.

– Értem – mondtam, meglehetősen lenyűgözve az értesüléstől, miszerint az alsóházban valahol azért megvonják a határt. – Nos, azt hiszem, végtére is nem annyira súlyos a vétked, mint gondoltam. Hogy férsz meg az ipsével?

– Amennyire csak lehet, kerülöm.

– Nagyon bölcs eljárás. Magam is így fogok tenni. Most pedig térjünk rá Madeline Bassettre, minthogy ő is itt van. De mi okból?

– Ó, Madeline csak a kocsikázás kedvéért jött. Spode mellett akart lenni. Bár elismerem, egészen rendkívüli dolog ilyesmit akarni. Morbid: nyugodtan mondhatom így is. Florence Craye pedig, természetesen, azért jött, hogy segítse Kese kampányát.

Láthatóan összerezzentem. Mi több, körülbelül hathüvelyknyire felugrottam, mintha suszterár vagy kötőtű hatolt volna át karosszékem ülésén.

– Csak nem azt akarod mondani, hogy Florence is itt van?

– Éspedig tettvágytól égve. Megrökönyödöttnek látszol.

– Csupa ideg vagyok. Almomban se gondoltam volna, hogy amikor idejövök, afféle demográfiai robbanásba csöppenek bele.

– Kitől tudsz te a demográfiai robbanás fogalmáról?

– Jeevestől. Egyik kedvenc témája. Azt mondta, ha átkozottul gyorsan nem teszünk valamit…

– Lefogadom, úgy mondta: „Ha rövidesen nem történnek lépések a megfelelő csatornákon keresztül".

– Mellesleg csakugyan így fogalmazott. Azt mondta, ha rövidesen nem történnek lépések a megfelelő csatornákon keresztül, akkor a világ népességének egyik fele csakhamar a másik felének a vállán fog állni.

– Ám legyen, ha te is a felső rétegben foglalsz helyet.

– Na igen, természetesen ez is egy szempont.

– Habár még úgy is meglehetősen kényelmetlen volna. Afféle trükkös egyensúlyozási mutatvány.

– Való igaz.

– És nehéz ügy lenne elmenni egyet sétálni, ha ki akarnád nyújtóztatni elmacskásodott lábszáraidat. Na meg hát vadászatra se igen lenne módja az embernek.

– Nem nagyon.

Egy darabig még elméláztunk a szőnyegre került kérdésen, és emlékszem, végül is úgy ítéltem meg a dolgot, hogy a jelenlegi körülmények – még annak ellenére is, hogy Spode és Madeline és Florence a helyszínen tartózkodik – azért csak megfelelőbbeknek mondhatók. Idáig jutván gondolataimban, csupán egy lépés volt Tom bácsit idézni eszembe. Az volt az érzésem, hogy szegény vén bőregér nyilván az idegösszeroppanás határán járhat. Néha még egyetlen vendég is túl sok neki.

– Hogy képes Tom bácsi elviselni – tudakoltam – ezt a hajlékát ért inváziót?

A néni hitetlenkedve bámult rám.

– Csak nem azt vártad tán, hogy itt találod, amint javában bendzsózik? Szegény félnótás gyermekem, te! Eliszkolt Dél-Franciaországba abban a szent pillanatban, amint tudomást szerzett a fenyegető veszélyről. Tegnap kaptam tőle egy képeslapot. Csodálatosan érzi magát, és azt kívánja, bár én is ott lennék.

– És téged nem zavar, hogy hemzseg a ház ezektől a léhűtőktől?

– Jobban szeretném, ha máshová mentek volna vendégeskedni, de jámbor béketűréssel viselem el őket, mert úgy érzem, ezzel a javát szolgálom Kesének.

– Egyébként milyennek látod az esélyeit?

– Úgy mondanám: ötven százaléknyi. A legcsekélyebb apróság is kibillentheti a mérleget. Ő meg az ellenfele egy-két napon belül vitát rendeznek, és szinte minden azon múlik.

– Ki az ellenfele?

– Egy helybeli kiválóság. Egy ügyvéd.

– Jeeves azt mondja, Market Snodsbury igen szigorú erkölcsű hely, és ha a választók tudomást szereznének Kese múltjáról, úgy ülepen billentenék, hogy a lába se érné a földet.

– Foltos a múltja?

– Én nem nevezném így. Egyszerűen csak átlagos múltként jellemezném. Az azt megelőző napokban, hogy Florence bűvölete alá került, eléggé hajlamos volt rá, hogy kipenderíttesse magát éttermekből, amiért tojást dobált a ventillátorba, a Csónakverseny napjának éjszakáján pedig ritkán úszta meg a rendőrsisakok elcsórása miatti bekasztlizást. Veszítene-e ilyesmiért szavazatokat?

– Hogy veszítene-e? Ha ez a Market Snodsburyieknek tudomására jutna, kétlem, hogy akár egyetlen szavazatot is kapna. Az alföldi városokban még csak szemet hunynának az effélék fölött, de nem így Market Snodsburyben. Úgyhogy az ég szerelmére, el ne fecsegd mindenkinek, akivel csak találkozol!

– Drága éltes ősöm, hát úgy nézek én ki?

– Szerintem nagyon is. Hiszen tudod, milyen hájfejű vagy.

E sértés ellen hevesen protestálhattam volna, ám a néni által használt melléknév eszembe juttatta, hogy már jó ideje szaporítjuk itt a szót, és még nem is érdeklődtem a fényképezőgépes fickó felől.

– Apropó – szóltam. – Ki légyen az a hájas fickó?

– Egy olyan, keményítőben dús élelmiszereket kedvelő valaki, aki elmulasztotta, hogy ügyeljen a kalóriáira – gondolom. Mi a fészkes fenéről hablatyolsz?

Láttam, hogy kérdésfeltevésemet kissé elhirtelenkedtem. Siettem hát világosabbá tenni a dolgot.

– Az imént a parkban kószálva összefutottam egy dagadt mukival, rózsaszín pántlikás panamakalappal a kókuszán, és el nem tudtam találni, ki lehet, és mi módon furakodhatott be ide vendégként. Nem olyan fajta mókusnak látszott, akinek az érkeztekor kiakasztanád a bejárat fölé az „Isten hozta mihozzánk!" feliratú táblát. Az volt a benyomásom, hogy párját ritkítóan simlis tróger lehet.

Szavaim érzékeny húrokat látszottak megpendíteni. A néni, fürgén felpattanva, előbb az ajtóhoz, majd a franciaablakhoz ment, és kikémlelt, nyilván hogy meggyőződjön róla: senki sem – kivéve persze engem – hegyezi a fülét a közelben. A kémtörténetekben a kémek szoktak hasonlóképp eljárni, amidőn olyan közléseket készülnek tenni, amelyek nem valók avatatlan füleknek.

– Azt hiszem, legjobb lesz, ha mesélek neked róla – mondta.

Biztosítottam, hogy személyemben figyelmes hallgatóságra számíthat.

– L. P. Runkle-nak hívják, és szeretném, ha elbűvölnéd a sármoddal, azzal a híressel. Ki kell vívni a jóindulatát, és be kell neki nyalizni.

– Miért, tán valami nagykutya a pali?

– Aj-aj, de még milyen! Ismert pénzember, a Runkle Rt. feje. A bőre alatt is pénz van.

Úgy tűnt nekem, hogy e szavak csupán egyet jelenthetnek.

– Azt reméled, hogy meg tudod őt pumpolni?

– Csakugyan ez a szándékom. Ámde nem a magam részére. Tuppy Glossop számára szeretnék kivasalni belőle.egy szép kerek summát.

A néni Sir Roderick Glossop unokaöccsére utalt, a neves idegspecialistáéra és dilidoktoréra, aki egykor borzadály és aggodalom forrása volt Bertram számára, ám most egyike a

legjobb cimboráimnak. Ő engem Bertie-nek szólít, én meg őt Roddynak. Tuppy úgyszintén a közvetlen baráti körömhöz tartozik, dacára ama ténynek, hogy egyszer fogadott velem, hogy a karikákba kapaszkodva nem tudom átlendíteni magam a Parazita úszómedencéje fölött, és amikor az utolsó karikához értem, azt kellett tapasztalnom, hogy az ebadtája kötéllel lerögzítette azt, ilyenformán nem hagyván más választást számomra, mint makulátlan estélyi öltözékben a vízbe pottyanni. Ez jó darabig olyan volt, akár egy tőr a kebelben, ám végül is az Idő, a nagy gyógyító elsimította a dolgokat, s én megbocsátottam neki. Emberemlékezet óta Dahlia néni lányával, Angelával jár jegyben, és soha nem voltam képes megérteni, miért nem jutottak el odáig, hogy megcsendítsék az esküvői harangokat. Amióta csak eljegyezkedtek, egyfolytában vártam az értesítést, hogy tiszteletemet tehetem náluk az ezüst halszeletelővel, ám a hívás mindeddig elmaradt.

Természetesen megkérdeztem, hogy Tuppy szűkölködik-e anyagiakban, s a néni azt felelte, hogy noha nem kéreget az utcasarkon és nem vadászik csikkekre a csatornában, de azért annyi pénze nincs, amennyire meg lehetne házasodni.

– Éspedig L. P. Runkle-nak köszönhetően. De elmondom neked az egész történetet.

– Tedd meg.

– Találkoztál valaha Tuppy néhai atyjával?

– Egyszer. Álmatag öreg mókusként él az emlékezetemben, a szórakozott professzor típusából.

– Kémiai kutató volt, vagy minek nevezik, a Runkle Rt. alkalmazásában; ama fickók egyike, akiket a filmekben látni, amint fehér köpenyben jöszmékelnek, kémcsövekbe kémlelődve. És egy napon föltalálta azt, ami később „Runkle Varázslabdacsai"-ként vált ismertté: aprócska tabletták fejfájás ellen. Valószínűleg találkoztál már velük.

– Jól ismerem őket. Macskajajra kitűnőek, habár, természetesen, a Jeeves szabadalmazta szíverősítővel össze se lehet hasonlítani. A Parazitában nagyon népszerűek. Tucatnyi

fickót ismerek, aki esküszik rájuk. Bizonyára egy vagyont hozhattak a konyhára.

– Ahogy mondod. Úgy viszik, akár Izlandon a meleg gyapjúalsót.

– Akkor hogy lehet az, hogy Tuppy pénzszűkében van? Nem örökölte a varázspirulák találmányi jogát?

– Szó sincs róla.

– Nem értelek. Rébuszokban beszélsz, agg rokon – mondtam, és hangomba némi bosszúság férkőzött, mert ha van valami, amitől kiakadok, az egy rébuszokban beszélő nagynéni. – Ha ezek a nyüves dilibogyók Tuppy apjának a tulajdonát képezték…

– L. P. Runkle azt állította, hogy nem azt képezték. Tuppy apja ugyanis fizetésért dolgozott nála, és a szerződés záradéka úgy szólt, hogy a Runkle Rt.-nél végzett munka során feltalált bármely termék a Runkle Rt. tulajdonába megy át. Úgyhogy amikor az öreg Glossop meghalt, nemigen volt mit örökül hagynia a fiára, míg ellenben L. R Runkle továbbra is úgy virult, akár egy zöldbabérfa.

Soha nem láttam még zöldbabérfát, de azért értettem, mire gondol a néni.

– Nem indíthatott volna Tuppy pert ellene?

– Nagy valószínűséggel elveszítette volna. A szerződés az szerződés.

Ez teljesen világos volt. Lényegében ahhoz hasonlított a szitu, mint amikor a néni azt a hetilapját, a *Milady Budoárjá*t szerkesztette, és írtam bele egy cikket – avagy, mint néha nevezni szokták: dolgozatot – arról, hogy „Mit visel ma a jól öltözött férfi". Dahlia néni egy pakli cigarettát adott érte, és dolgozatom azt követően a tulajdonává vált. Noha ténylegesen nem kaptam vételi ajánlatokat Francia-, Német- és Olaszországból meg Kanadából, de ha kaptam volna, sem fogadhattam volna el őket. A haverom, Boko Littleworth, aki a tollával keresi a kenyerét, azt mondta, csak az elsőközlési jogokat lett volna szabad átengednem a néninek, de én akkor nem gondoltam erre. Az ember elkövet efféle hibákat. Amire ilyen esetekben szükséged van, az – természetesen – egy menedzser.

Mindazonáltal úgy véltem, hogy L. P. Runkle-nak nagyvonalúbbnak kellett volna lennie, és hagyni, hogy Tuppy apja is jussoljon valamit a haszonból. Ezt elő is terjesztettem éltes ősömnek, s ő készséggel egyetértett velem.

– Hát persze hogy nagyvonalúbbnak kellett volna lennie. Már csak erkölcsi kötelességből is.

– Ez is megerősít abban a nézetemben, hogy ez a Runkle egy hitvány fráter.

– Méghozzá a leghitványabbak közül való. És még azzal dicsekszik nekem, hogy fülest kapott, miszerint újévkor lovaggá ütik.

– Hogy képesek lovaggá ütni egy efféle alakot?

– Éppenséggel olyasfajta alak, akit lovaggá szoktak ütni. Kiváló üzletember. Nagyszabású ügyletek. A brit exporttevékenység javára tett szolgálatok.

– Mindamellett egy görény.

– Görény a köbön.

– Akkor meg mi a fészkes fenét keres itt? Általában nem jellemző rád, hogy görényeket láss vendégül. Még Spode esetében csak megértem, hogy hagytad ellepnie a házat, bármennyire pokolba kívánom is a pasast. Kese érdekében tart beszédeket, és szerinted ezt meglehetősen jól csinálja. De mi dolga van itt Runkle-nak?

A néni azt felelte: „Ah!", és amikor megkérdeztem, mi okból mondta, hogy „Ah!", azt válaszolta, hogy a körmönfont ravaszságára gondolt, és miután megkérdeztem, mit ért körmönfont ravaszságon, megint azt felelte, hogy „Ah!". Olybá tűnt, mintha ez így akár a végtelenségig is folytatódhatna, de egy pillanattal később, miután lábujjhegyen az ajtóhoz, majd a franciaablakhoz tipegett és kikémlelt, elmagyarázta a dolgot.

– Runkle abban a reményben jött ide, hogy rá tud sózni Tomra egy régi ezüst ketyerét, ami beleillik Tom gyűjteményébe, és mivel Tom lefalcolt, és Runkle hosszú utat tett meg, muszáj volt elszállásolnom éjszakára, és vacsora közben hirtelen támadt egy ötletem. Úgy gondoltam, ha rá tudom őt venni, hogy legyen

továbbra is a vendégünk, és nap mint nap elhalmozom Anatole főztjével, esetleg ellágyult kedélyállapotba sikerülne ringatnom.

A néni megszűnt rébuszokban beszélni. Ezúttal már nagyon is tudtam őt követni.

– Minélfogva módod nyílna rábeszélni, hogy csúsztasson oda Tuppynak valamennyit az ebül szerzett nyereségből?

– Pontosan. Kivárom az alkalmas pillanatot. Mihelyt az elérkezik, úgy cselekszem majd, akár a villám. Azt mondtam neki, hogy Tom egy-két napon belül hazajön – persze lódítottam, mert Tom ötvenmérföldes körzetébe se jön a háznak, amíg nem tudatom vele, hogy tiszta a levegő –, így hát Runkle beleegyezett, hogy meghosszabbítja itt-tartózkodását.

– Na és hogy s mint halad a dolog?

– A kilátások kecsegtetőek. Minden egyes étkezés lágyít rajta valamelyest. Anatole tegnap este a felséges *Mignonette de poulet Petit Duc*-jét szolgálta fel nekünk, és Runkle úgy vetette rá magát, akár egy galandféreg, amely heteken át diétázott. Lehetetlen volt félreismerni a csillogást a szemében, miközben az utolsó falatot legyűrte. Néhány további vacsora okvetlenül meg kell hogy hozza a sikert.

Röviddel ezután a néni eltávozott, hogy átöltözzön vacsorához. Én magam, abban a szilárd meggyőződésben, hogy tíz perc alatt magamra tudom ölteni a frakkot, még elüldögéltem kicsit, gondolataimba merülve.

Különös, hogy ezt az utóbbi időben mily nagy gyakorisággal műveltem. Ez is jól mutatja, milyen manapság az élet. Nem hiszem, hogy a régi napokban gyakrabban merültem volna gondolataimba, mint úgy havi egy alkalommal.

Olyan volt a hangja, mintha szirup csurranna ki egy kancsóból

Aligha szükséges mondanom, hogy amit Tuppy balsorsáról hallottam felvázolni az éltes vérrokontól, az igencsak szíven ütött. Önök azt hihetnék, hogy egy olyan fickó, aki képes rá, hogy miután fogad veled abban, hogy a Parazita úszómedencéjében a karikákba kapaszkodva nem tudod átlendíteni magad a medence fölött, kötéllel lerögzítse az utolsó karikát, nem érdemel szánalmat. Azonban, mint már mondtam, az ama kellemetlen epizód kiváltotta gyötrelem azóta rég alábbhagyott, és mélységes fájdalommal gondoltam bele a fiú ínséges helyzetébe. Mert noha úgy tettem, mintha a néni L. P. Runkle meglágyítására szőtt tervét üdvözítőnek tartanám, igazából nem hittem benne, hogy beválik. Semmire sem mész vele, ha felséges ételekkel tömsz egy fickót, aki afféle panamakalapot visel, mint az övé; az egyetlen módja annak, hogy egy L. P. Runkle típusú fazonból pénzt tudj kicsikarni, az, ha elrabolod, elviszed az elhagyatott malom alatti pincébe, és égő gyufaszálakat dugdosol a lábujjai közé. És nagy valószínűséggel még akkor is hamis csekkel hintáztatna meg.

Tuppy szűkös anyagi helyzetének feltárulta abszolút meglepetésként ért. Tudják, hogy van az olyan fickókkal, akiket állandóan látunk: ha egyáltalán eszünkbe jutnak pénzügyeik, föltételezzük, hogy bizonyára minden a legnagyobb rendben van velük. Soha meg sem fordult a fejemben, hogy Tuppy szűkében lehet a gubának, de most láttam már, mi okozta mindama késedelmet a püspökért és segédlelkészéért való menesztésben, és a szent kötés létrejöttében. Azt hiszem,, ha a helyzet úgy kívánná, Tom bácsi nem habozna elővenni a jó öreg bugyellárist, olyasvalaki lévén, akinél zsákszámra áll a dohány, ám Tuppyba szorult büszkeség, és, nagyon is helyesen, húzódozna annak gondolatától, hogy egy após támogassa anyagilag. Na persze,

tekintettel a bankszámlája nyavalyás állapotára, nem kellett volna annyira sietnie az Angelával való eljegyezkedéssel, de hát a szerelem már csak ilyen – mindent legyőz, ahogy a fickó mondta.

Miután Tuppyn úgy jó öt percig borongtam, sebességet váltottam, és elkezdtem Angelán borongani, aki irányában mindenkor unokatestvéri szeretetet tápláltam. Határozottan helyes ifjú teremtés, és épp az a fajta, akiből jó feleség válik, csakhogy, természetesen, az a bökkenő, hogy nem lehet belőle jó feleség, ha a tervezett pár másik szereplőjének nincs elegendő pénze ahhoz, hogy nőül vegye. Gyakorlatilag mindössze annyit tehetsz, hogy tengsz-lengsz és az ujjaiddal malmozol, remélve a legjobbakat. A „nehéz várakozás" kifejezés nagyjából összefoglalja a lényeget, és úgy éreztem, az egész szitu nyilván csupa üröm lehet szegény Angela számára, arra késztetvén, hogy sírva sírjon az éjszakában, sós könnyek árjával áztatva párnáját.

Borongás közben mindig úgy tapasztalom, hogy legcélszerűbb, ha az ember ilyenkor a tenyerébe temeti az arcát, mivel ez segít az összpontosításban, és meggátolja, hogy az elme másfelé kalandozzon. Most is így tettem, és egészen szép előrehaladást értem el, amikor hirtelen az a hátborzongató érzésem támadt, hogy nem vagyok egyedül. Egy felebarátom jelenlétét véltem észlelni, ha netán önöknek ez a fogalmazásmód tetszene jobban, és hát nem is tévedtem. Eltávolítván kezeimet, s föltekintvén, ráeszméltem, hogy Madeline Bassett van a társaságomban.

Kellemetlen megrázkódtatásként éltem meg a dolgot. Nem állítom, hogy a legutolsó olyan személy volt, akit látni óhajtottam volna, minthogy e tekintetben Spode állt az indulók névsorának élén, L. P. Runkle-lal szorosan a nyomában, ámde örömest nélkülöztem volna a társaságát. Mindamellett udvariasan felálltam, és nem hiszem, hogy modoromban bármi is utalt volna rá, hogy szívesen fejbe kólintanám őt egy téglával, mert mindenkor meglehetősen kifürkészhetetlen a fizimiskám. Ennek ellenére azonban nyugodt külsőm mögött ott lappangott a szorongásteli érzés, mely mindannyiszor erőt vesz rajtam, valahányszor e fehérszeméllyel találkozom.

Abban a tévhitben lévén, hogy reménytelenül szerelmes vagyok belé, s ennek következtében hovatovább teljesen elemészt a bánat, ez a Bassett, midőn útjaink keresztezik egymást, sohasem mulasztja el, hogy afféle gyengéd szánalommal tekintsen rám, és ezúttal is így tett. Valójában olyannyira ellágyító volt a pillantása, hogy csupán annak révén sikerült megőriznem higgadtságomat és lélekjelenlétemet, hogy emlékeztettem magam: biztonságosan el van jegyezkedve Spode-dal. Amikor Gussie Fink-Nottle-lal járt jegyben, mindig fennállt a veszélye, hogy lecserélje őt énrám, Gussie az a fajta, pápaszemes tarajosgőtegyűjtő csodabogár lévén, akit illetően egy lány bármelyik pillanatban hajlamos felülbírálni ítéletét, viszont a Spode-dal való jegyességében volt valami fölöttébb megnyugtató. Mert hát, bármint vélekedjenek is önök Spode-ról, nem kerülhetik meg a tényt, hogy Sidcup hetedik earlje a fickó, és nemigen van lány, akinek miután sikerült horogra kaparintania egy hetedik earlt, shropshire-i kastéllyal és évi húszezer font jövedelemmel, csak úgy ripsz-ropsz meggondolja magát vele kapcsolatban.

Miután gyengéd pillantását megjártatta rajtam, Madeline beszédre nyitotta a száját, és olyan volt a hangja, mintha szirup csurranna ki egy kancsóból.

– Ó, Bertie, annyira örülök, hogy megint látlak. Hogy vagy?

– Jól. És te?

– Én is jól.

– Az jó. És az apád hogy van?

– Jól.

Ezt sajnálattal hallottam. A Sir Watkyn Bassett-tel való viszonyom olyan volt, hogy szívesebben fogadtam volna a hírt, miszerint bubópestis verte le a lábáról, és semmi remény nincs a felépülésére.

– Hallottam, hogy itt vagy – mondtam.

– Igen, itt vagyok.

– Így hallottam. Jól nézel ki.

– Ó, nagyon, de nagyon jól vagyok, és olyannyira boldog!

– Az jó.

– Minden reggel újdonatúj napra ébredek, és tudom, hogy az a legszebbik nap lesz, ami valaha is felvirradt. Ma reggeli előtt a pázsiton táncoltam, majd kisétáltam a kertbe, hogy jó reggeltet köszönjek a virágoknak. Az egyik virágágyásban egy édes fekete macska aludt. Fölvettem, és táncra perdültem vele.

Nem mondtam ki, de ennél nagyobb baklövést akarva se követhetett volna el. Ha ugyanis van valami, amit Augustus macska, melyre célzott, ki nem állhat, hát az az, ha megzavarják az álmát. Nyilván ontotta magából a válogatott szitkokat, habár valószínűleg álmos hanghordozással. Madeline alighanem dorombolásnak hitte.

Szünetet tartott, szemlátomást arra várva, hogy holmi észrevételt tegyek lökött viselkedésére, ezért így szóltam.

– Eufória.

– Tessék?

– Jeeves szerint így hívják ezt az érzést.

– Ó, értem. Én egyszerűen csak úgy nevezem: boldogság.

Mihelyt ezt kimondta, összerándult, megrezzent, s arcához kapta a kezét, mintha színészvizsgán volna, s arra kérnék, hogy érzékeltessen bűntudatot.

– Ó, Bertie!

– Igen?

– Annyira sajnálom!

– Mit?

– Oly nagy tapintatlanság volt tőlem a boldogságomról áradozni. Eszembe kellett volna jusson, hogy nálad mennyire más a helyzet. Láttam, ahogy az arcod eltorzult a fájdalomtól, miközben bejöttem, és el nem tudom neked mondani, mennyire sajnálom, hogy ennek én vagyok az oka. Az élet nem könnyű, ugye?

– Nem igazán.

– Nehéz.

– Időnként.

– Az egyetlen, amit tehetünk, hogy bátorságot tanúsítunk.

– Kábé tényleg ennyi.

– Sosem szabad elveszítened a bátorságodat. Hisz ki tudja? Valahol talán vigasz vár rád. Egy szép napon találkozol valakivel, aki majd feledteti veled, hogy valaha szerelmes voltál belém. Persze nem teljesen, ó, nem! Azt hiszem, mindig is megmaradok neked egy illatozó emléknek, mely örökké mélyen él szívedben, s veled lesz majd, mint egy szelíd, gyengéd szellem, miközben nyári estéken a napnyugtában gyönyörködsz, amint a kismadarak altatódalukat zengik a bozótban.

– Nem lennék meglepve – mondtam, mivel az embernek muszáj udvariasan reagálnia az effélékre. – Kissé vizesnek látszol – tettem hozzá, témát váltva. – Esett az eső, amikor sétálni voltál?

– Kicsit szemerkélt, de nem törődtem vele. Jó éjszakát-ot köszöntem a virágoknak.

– Ó, jó éjszakát-ot is szoktál nekik köszönni?

– Hát persze. A finom kis önérzetükben sérteném meg őket, ha nem tenném.

– Bölcsen jártál el, hogy bejöttél. Csúnya lumbágót kaphattál volna.

– Nem azért jöttem be. Megláttalak az ablakon keresztül, és fel akartam neked tenni egy kérdést. Egy igen-igen komoly kérdést.

– Ó, igazán?

– De annyira nehéz pontosan megfogalmazni. Úgy kell neked szegeznem a kérdést, ahogy a könyvekben szokták. Tudod, mit mondanak a könyvekben.

– Kik?

– Detektívek meg más hasonlók. Bertie, immár egyenes úton jársz?

– Tessék?

– Tudod te, mire gondolok. Felhagytál már azzal, hogy elemelj dolgokat?

Ama derűs, jókedvű kacajaim egyikét hallattam.

– Ó, abszolúte.

– Ezt nagy örömmel hallom. Tehát nem érzed már a késztetést? Úrrá lettél a kísértésen? Apucinak azt mondtam, ez csupán afféle betegség nálad. Azt mondtam, nem tudsz ellenállni a dolognak.

Emlékezetemben élénken élt még a jelenet, amikor e teóriát elővezette Bassett tatának… éppen egy pamlag mögött rejtőztem, amely műveletet akkortájt kénytelen voltam némiképp gyakrabban végezni, mint szerettem volna… és Sir Watkyn, megítélésem szerint nagyon is vitatható ízlésre valló módon, azt válaszolta, hogy éppenséggel azt a szokásomat illeti kritikával, hogy nem vagyok képes ellenállni a vágynak, hogy elzabráljam, amire csak rá tudom tenni a kezem.

Más lány ennyiben is hagyta volna a dolgot, ám nem úgy M. Bassett. Csupa mohó tudásszomj volt az egész csajszi.

– Pszichiátriai kezelést vettél igénybe? Vagy akaraterő révén sikerült?

– Pusztán akaraterő révén.

– Hát ez nagyszerű. Büszke vagyok rád. Bizonyára szörnyen nagy lelki tusába kerülhetett.

– Ó, nem volt vészes.

– Írok majd apucinak, és elmesélem neki…

Itt szünetet tartott, és kezét a bal szeméhez kapta, s egy magamfajta kitűnő megfigyelőnek könnyű volt átlátni, mi történt. A franciaablak nyitva lévén, időközben szúnyogok meglehetősen népes serege tette tiszteletét, s ide-oda csapongott. Olyasmi ez, amivel az angol vidéki környezetben mindenkor számolnia kell az embernek. Amerikában persze szúnyoghálót használnak, ami eléggé paffá teszi a repülő objektumokat, de ez Angliában soha nem hódított tért, s így a szúnyogok itt meglehetősen vidáman élik világukat. Pimaszul randalíroznak, és időnként beleszállnak az emberek szemébe. Az egyik közülük – ez nyilvánvaló volt – most Madeline szemét pécézte ki célpontul.

Én lennék az utolsó, aki tagadja, hogy Bertram Woosternek megvannak a maga korlátai, ám van egy tevékenység, amelyet egészen kiválóan művelek. Ha tárgyakat kell szemekből eltávolítani, úgyszólván páromat ritkítom. A kisujjamban van, mit kell ilyenkor mondani és tenni.

Azt tanácsolván Madeline-nek, hogy ne dörzsölje, zsebkendővel a kezemben előreléptem.

Emlékszem, egyszer Totleighben Gussie Fink-Nottle-lal részletekbe menően megvitattuk az efféle művelet technikáját, miután ő egy legyet távolított el Stephanie Byng – jelenleg Gikszer Pinker tiszteletesné – szeméből, és egyetértettünk abban, hogy siker csupán az egyik kéznek a páciens álla alá helyezése révén érhető el, megtámasztandó a fejet. Ha ezt az előkészítő lépést elmulasztod megtenni, minden erőfeszítésed kárba vész. Ilyenformán először is e követelménynek tettem hát eleget, és mi sem jellemzőbb Spode-ra, mint hogy pont ezt a pillanatot választotta ki arra, hogy csatlakozzék hozzánk, azaz éppen akkor, midőn mi ketten, én meg Madeline, ahogy mondani szokás, szoros testi közelségben voltunk.

Elismerem, hogy voltak már alkalmak az életemben, melyek során fesztelenebbül éreztem magam. Spode-nak, amellett hogy egy meglehetősen túlméretezett gorilla alkatával rendelkezik, olyan a természete, mint a dzsungel egy hirtelen haragú tigrisének, az észjárása pedig arra hajlamosítja, hogy könnyű prédájává váljék annak, amit Jeevestől a zöldszemű szörnyként

hallottam emlegetni, amely csak kacag az étken, amelyből él – nevezetesen: a féltékenységnek. Midőn egy efféle fickó azon kap téged, hogy épp megtámasztod a fejét a lánynak, akit szeret, mindig végtelenül hajlamos rá, hogy tüstént megpróbáljon bizonyosságot szerezni a belső szerveid színéről, s e veszély elhárítása céljából üdvözlő szavaimat igyekeztem olyan közönyös hanghordozással megformálni, amennyire csak telt tőlem.

– Á, helló, Spode, öreg haver, akarom mondani: Lord Sidcup, öreg haver. Hát mindnyájan összejöttünk, mi? Jeevestől hallom, hogy itt vagy, és Dahlia néni azt mondja, valósággal kifektetted a szavazóközönséget a Konzervatív Párt érdekében tartott szónoklatoddal. Csodálatos lehet e képességnek birtokában lenni. Persze ez adottság kérdése. Egyesekben megvan, másokban nincs. Én akkor se tudnék beszédet tartani politikai összejövetelen, ha a haldokló nagymamám utolsó kívánsága volna is ez. Csak állnék ott tátogatva, akár egy aranyhal. Te viszont egyszerűen csak megköszörülöd a torkod, és máris úgy árad belőled a fenséges szózat, akár a szirup. Végtelenül csodállak.

Lefegyverző stílusú szöveg volt – ebben alighanem egyetértenek velem. Bőkezűbben aligha nyomhattam volna az ipsének a jó öreg balzsamból, és az ember joggal várhatta el tőle, hogy negédesen bazsalyogjon, a lábát csuszatolja és azt mormolja: „Baromira kedves tőled, hogy ezt mondod", vagy valami ilyesmit. Ám ő ehelyett válasz gyanánt mindössze egy torokhangú mordulást hallatott, mint egy basszista, akinek a torkán akad egy halszálka, és továbbra is nekem kellett biztosítanom a társalgás folyamatosságát.

– Éppen kivettem egy szúnyogot Madeline szeméből.

– Ó?

– Veszedelmes szerzetek ezek a szúnyogok. Szakavatott kezelést igényelnek.

– Ó?

– De szerintem most már minden oké.

– Igen, hála neked, Bertie.

Ez Madeline szájából hangzott el, nem Spodeéból. Ezen utóbbi továbbra is zordonan meresztette rám vasvillaszemeit. A lány folytatta a téma kibontását.

– Bertie annyira ügyes.

– Ó?

– Nem is tudom, nélküle mihez kezdtem volna.

– Ó?

– Csodálatos lélekjelenlétet tanúsított.

– Ó?

– Mindamellett annyira sajnálom szegény kis szúnyogot.

– Magának kereste a bajt – mutattam rá. – Kétségkívül ő volt az agresszor.

– Igen, ez csakugyan igaz, de… – Immár szúnyogtalanított szeme a kandallópárkányon álló órán akadt meg, és izgatott sikkantás hagyta el ajkát. – Szent Isten, már ennyi az idő? Már itt se vagyok.

Azzal elzúgott, s én is épp arra készültem, hogy követem a példáját, amikor Spode egy kurta „Egy pillanat!"-tal visszatartott. Sokféleképp lehet azt mondani, hogy „Egy pillanat!". Ez itt az

undokabb változatok egyike volt, kellemetlen, reszelős hangon kiejtett szavakkal.

– Váltanék veled néhány szót, Wooster.

Sohasem égek a vágytól, hogy Spode-dal cseveghessek, de ha biztos lettem volna abban, hogy továbbra is csupán azt akarja mondogatni, hogy „Ó?", akkor készséggel rendelkezésére álltam volna. Valami azonban azt súgta, hogy ennél bőségesebb szókincsnek készül bizonyságát adni, ezért az ajtó felé somfordáltam.

– Talán majd máskor, nem gondolod?

– Semmi istenverte máskor. Most!

– Elkésem a vacsoráról.

– Sose törődj vele. És különben is: ha a fogsorodat lepasszírozom a torkodon, ahogy tüstént történni fog, ha nem hallgatod végig figyelmesen azt, amit mondandó vagyok, többet amúgy se leszel képes va-sorát enni.

Ez ésszerűnek hangzott. Úgy döntöttem hát, hogy, mint mondani szokás, teljes figyelmemmel fogok csüggni szavain. – Folytasd – mondtam, s ő folytatta, hangját amolyan morajló dörmögéssé halkítva le, ami meglehetősen nehézzé tette a megértést. Azonban az „olvas" és a „könyv" szavakat sikerült elcsípnem, s ettől kissé felélénkültem. Ha ez itt irodalmi diskurzusnak ígérkezik, nem volt ellenemre eszmét cserélni.

– Könyv?

– Könyv.

– Szeretnéd, ha ajánlanék neked egy jó könyvet? Nos, természetesen attól függ, mit szeretsz. Jeeves, példának okáért, sohasem boldogabb, mint ha lekucorodhat a Spinozájával vagy Shakespeare-jével. Míg ellenben én főként a detektívregényekre és a feszült cselekményű krimikre esküszöm. Mármost a detektívregény műfajában Agatha Christie mindig szerencsés választás. Ami pedig a feszültséggel teli krimiket illeti…

Itt félbehagytam, mert Spode egy durva szitokszóval illetett, és azt mondta, függesszem föl a fecsegést, s én mindenkor azt a politikát folytatom, hogy legott fölfüggesztem a fecsegést, valahányszor egy két méter negyven centi magas és ennek

arányában széles fickó erre szólít fel. Így hát hallgatásba mélyedtem, ő pedig folytatta mondókáját.

– Azt mondtam az imént, hogy úgy olvasok benned, mint egy könyvben, Wooster. Tudom, miben sántikálsz.

– Nem értelek, lord Sidcup.

– Akkor bizonyára pont akkora seggfej vagy, mint amilyennek látszol. A menyasszonyommal szembeni viselkedésedre célzok. Belépek ebbe a szobába, és azon kaplak, hogy az arcát simogatod.

E ponton ki kellett őt igazítanom. Az effélékben az ember szereti a precíz fogalmazásokat.

– Csak az állát.

– Pöhh! – mondta Spode, vagy legalábbis ilyesformán hangzott.

– És muszáj volt megtartanom, hogy eltávolíthassam szeméből a szúnyogot. Egyszerűen csak megtámasztottam.

– És közben kéjsóváran legeltetted rajta a szemed.

– Nem is legeltettem!

– Már elnézést. Nem vagyok vak, és meg tudom állapítani, hogy valaki kéjsóvár tekintettel támaszt meg egy állat vagy sem. Nyilván kapva kaptál az ürügyön, hogy beszennyezhesd az állát a tisztátalan ujjaiddal.

– Téved, lord Spodecup.

– És, mint mondtam, tudom, miben sántikálsz. Sunyi módon el akarod őt hódítani tőlem az álnok fortélyaiddal, de szeretném a lehető legnyomatékosabban értésedre adni, hogy ha még egyszer előfordul bármi efféle, jól teszed, ha mihamarabb balesetbiztosítást kötsz valamelyik jóféle biztosítótársaságnál. Valószínűleg azt hiszed, hogy vendég létemre a nagynénéd házában vonakodnék szétmázolni téged a pázsiton, s a maradékon szeges talpú csizmában táncolni, de tévedsz, ugyanis ez őszinte örömömre fog szolgálni. Különös véletlen folytán hoztam is magammal egy pár szeges talpú csizmát!

Ekként szólván, s kitűnően ismerve fel a jó végszót, döngő léptekkel kimasírozott, s egy feszült töprengéssel teli időszakot követően magam is távoztam. Visszatérvén a hálószobámba,

Jeevest ott találtam, szemrehányó kifejezéssel az arcán. Tudja ugyan, hogy tíz perc alatt képes vagyok átöltözni vacsorához, de görbe szemmel nézi a sietséget, mivel az szerinte olyan nyakkendőt eredményez, amely – még ha egyéb tekintetben elfogadható is – alatta marad a tökéletes pillangóhatás követelményének.

Ügyet sem vetettem a pillantásából áradó néma megrovásra. Azt követően, hogy Spode tekintete szegeződött rám, semmi szín alatt se állt szándékomban hagyni, hogy Jeevesé megfélemlítsen.

– Jeeves – szóltam. – Maga, ha jól tudom, eléggé járatos a régi és a modern idők zsolozsmáiban. Kik voltak azok a fickók abban a zsolozsmában, akik le s föl portyáztak?

– Midián csapatai, uram.

– Stimmel. Spode-ról mint egyik oszlopos tagjukról történik-e benne említés?

– Uram?

– Azért kérdem, mert éppen úgy portyázik, mintha Midián volna a szülővárosa. Hadd mondjak el róla mindent magának.

– Attól tartok, uram, ez most nem keresztülvihető. Már kongatják a gongot.

– Na igen. Egyébként ki kongatja? Maga azt mondta, Seppings ágynak dőlt.

– A szobalány, uram. Pillanatnyilag ő helyettesíti Mr. Seppingst.

– Tetszik nekem a csuklómunkája. Nos, akkor majd később elmesélem.

– Rendben van, uram. Elnézését kérem: a nyakkendője.

– Mi baj van vele?

– Minden, uram. Ha megengedi.

– Jó, jó, csak rajta. De nem tudom megállni, hogy meg ne kérdezzem magamtól: egy ilyen pillanatban csakugyan számítanak holmi nyakkendők?

– Nincs olyan pillanat, amikor nyakkendők nem számítanak, uram.

Komor hangulatban mentem le vacsorázni. Anatole, efelől nem volt kétségem, nyilván ezúttal is a legjobb formáját nyújtja, s

nyilván a *Timbale de ris de veau Toulousaine*-jét vagy a *Sylphides à la crème d'écrevisses*-ét szolgálja fel nekünk, csakhogy a vacsorán jelen lesz Spode, jelen lesz Madeline, ott lesz Florence, és ott lesz L. P. Runkle.

Sajnos, tűnődtem, valami mindig adódik, amitől megkeseredik a falat az ember szájában.

„Feszült mélázás közepette értem el a jó öreg birtokot"

Helyesen állapították meg Bertram Woosterről, hogy amikor dologhoz lát, nem áll le százszorszépet szedni, és nem hagyja kinőni a füvet a lába alatt. Korteskedést vállalván egy barátnak, aki ég a vágytól, hogy bejusson a parlamentbe, a helyemben sokan halogatták volna a kezdést másnap ebéd utánig, magukban így szólván: „Ugyan mit számít néhány óra!", és elmentek volna a biliárdterembe egy-két snookerpartira. Én viszont, éles ellentétben velük, már röviddel reggeli után úton voltam. Nem sokkal múlhatott el háromnegyed tizenegy, amikor – előzőleg néhány sózott heringgel, pirítóssal, narancslekvárral és három csésze kávéval megerősítvén magam – aközben lehetett volna engem megfigyelni, amint egy folyó menti házsor felé közelítek, amelynek valaki, akinek volt érzéke a találó elnevezésekhez, a Folyó-sor nevet adta. Régóta ismervén a várost, tudtam, hogy ez Market Snodsbury egyik elegánsabb negyede, csupa olyan háztulajdonosokkal, akik valószínűleg a konzervatív pártot részesítik előnyben, és éppen ez okból választottam látogatásom első színhelyéül. Úgy értem, nincs értelme a kevésbé nagyra becsült helybelieknél venni a startot, ahol is mindenki hajlamos a munkáspártra adni voksát, és nemcsak hogy süket fülekre találna náluk az ember érvelése, de még egy téglát is kaphatna tőlük a bordái közé. Kese már kétségkívül toborzott magának egy különleges brigádot kemény párthívekből, akik a szájuk sarkából beszélnek és sercintenek, s majd kézbe veszik a választókerületben adódó tégladobálási feladatok intézését.

Jeeves is velem tartott, ám míg én az 1-es házszámú villát választottam célomul, neki szándékában állt továbbmenni a 2-es számba. Aztán én majd a 3-as számot veszem kezelésbe, ő meg ugyanezt teszi a 4-essel. Megtanácskozván a dolgot, úgy ítéltük

meg ugyanis, hogy ha kétszemélyessé bővítjük az akciót, és együtt állítunk be egy házba, a lakóban könnyen azt a benyomást kelthetjük, hogy a titkosrendőrség teszi nála tiszteletét, s ily módon túlságosan felizgatjuk. Számosan azok közül, akik olyan helyeken laknak, mint a Folyó-sor, a mértéktelen táplálkozás következtében hajlamosak a gutaütésre, és egy olyan szavazó, aki sokkhatástól leheli ki a lelkét a padlón, az egy fővel kevesebbet jelent a szavazatra jogosultak listáján. Az embernek effélékre is gondolnia kell.

– Én csak azt nem értem, Jeeves – szóltam, mivel morfondírozó hangulatban voltam –, hogy lehet az, hogy az emberek nem tiltakoznak az ellen, hogy vadidegenek furakodjanak be az otthonukba csak úgy… hogy is? A nyelvem hegyén van.

– Ukmukfukk, uram?

– Úgy van. Csak úgy ukmukfukk, és hogy megmondják nekik, miként voksoljanak. Nekem meglehetősen szabados eljárásnak tűnik.

– Választások idején ez a szokás, uram. A szokás mindennel kibékít bennünket, ahogy egy bölcs ember mondta egykor.

– Shakespeare?

– Burke, uram. Ezen aforizmája az *Értekezés a fenségesről és a szépről* című művében található. Úgy vélem, hogy a választópolgárok – évek hosszú során át hozzászokván a korteskedés gyakorlatához – csalódottak lennének, ha senki sem keresné fel őket.

– Így hát egy nyalábnyi napfényt viszünk majd a szürke életükbe?

– Valami ilyesmiről lesz szó, uram.

– Nos, igaza lehet. Korábban végzett már efféle tevékenységet?

– Egyszer vagy kétszer, uram, mielőtt az ön alkalmazásába léptem.

– És milyen módszerekkel élt?

– A lehető legrövidebben vázoltam érvelésem fő aspektusait, elköszöntem hallgatóságomtól, és visszavonultam.

– Semmi bevezetés?
– Uram?

– Nem tartott semmiféle szónoklatot, mielőtt rátért volna a lényegre? Nem tett említést Burke-ről vagy Shakespeare-ről vagy Burnsről, a költőről?

– Nem, uram. Ez esetleg ingerültséget válthatott volna ki.

E ponton nem értettem egyet a pasassal. Úgy éreztem, teljesen tévúton jár, és egyáltalán nem számíthat sikerre a Folyósor 2-ben. Valószínűleg semmi sincs, amit egy szavazó jobban élvezne, mint ha szert tehet a legújabb infóra Burke-ről meg annak *Értekezéséről a fenségesről és a szép*ről, és akkor tessék:

az ipse szántszándékkal veti sutba az abból adódó előnyét, amit a műveltsége nyújt neki. Nagy kedvet éreztem rá, hogy felhívjam a figyelmét a tehetségről szóló példabeszédre, amellyel azon búvárkodásaim során ismerkedtem meg, melyeket ama Szentírás-ismereti díj elnyerése céljából folytattam a suliban. Az idő azonban közben jócskán előrehaladt, így hát letettem e szándékomról. Mindössze annyit közöltem vele, hogy szerintem téved. Az előkészítő lépések, érveltem, igenis lényegbevágóak. A jég megtörése: így nevezik. Úgy értem, nem állíthatsz be egy vadidegenhez csak úgy, azzal kezdve, hogy: „Adj isten, jóember. Remélem, az én jelöltemre adja majd a voksát!" Mennyivel jobban hangzik így: „Jó reggelt, uram. Egyetlen pillantással látom, hogy maga kulturált ember, és alkalmasint azok a legboldogabb pillanatai, amikor a kedvenc szerzőjét, Burke-öt olvassa. Ismeri-e tőle az *Értekezés a fenségesről és a szépről*t?" És e remek startnak köszönhetően a továbbiakban már igazán gördülékenyen mennek a dolgok.

– Kell hogy legyen az embernek egy sajátos módszere – mondtam. – Én magam okvetlenül a vidám, szívélyes fellépés mellett török lándzsát. Az a szándékom, hogy házigazdámat meglátva derűsen ekként kezdjem: „Á, üdvözlöm, Mr. Akárki, üdvözlöm!", ily módon már a kezdet kezdetén elnyervén a bizalmát. Aztán elmondok neki egy mókás történetet. Akkor, és csakis akkor térek majd rá a lényegre – megvárva, természetesen, amíg abbahagyja a nevetést. Lehetetlen, hogy kudarcot valljak.

– Biztosra veszem, hogy nem fog, uram. Énhozzám ez a taktika nem illene, ám pusztán egyéni ízlés kérdése.

– Az egyén lelkialkata, mi?

– Pontosan, uram. Különböző emberek különböző módszerekkel aratnak babért.

– Burke?

– Charles Churchill, uram, egy költő, aki a tizennyolcadik század elején élt és alkotott. E szavak az *Episztola William Hogarthhoz* című művéből valók.

Megálltunk. Lendületes iramot diktálván, megérkeztünk a Folyó-sor 1. ajtajához. Becsöngettem.

– Nulla óra, Jeeves – mondtam komoran.
– Igen, uram.
– Haladjon tovább.
– Igenis, uram.
– Az ég áldása kísérje korteskedését.
– Köszönöm, uram.
– És az enyémet is.
– Igen, uram.

Azzal továbbment, és föllépdelt a 2-es házszámú villa lépcsőjén, keblemben olyan érzésekkel hagyva magamra, mint amilyeneket ifjabb napjaimban éltem át egy pap nagybácsikám kenti otthonában, amikor a kórista fiúk előnyadásos kerékpárversenyén készültem részt venni, amely mindazok számára nyitva állt, akiknek a hangja vízkereszt első vasárnapjáig nem kezdett el mutálni – egyszóval felajzott idegzettel, ám győzni akarással telítve.

Miközben gondolatban végigfutottam a mulatságos történet főbb részletein, melyet előadni készültem, mihelyt megvetem a lábam odabent, kinyílt az ajtó. Egy szobalány állt a küszöbön, és elképzelhetik meghatottságomat, amikor olyasvalakire ismertem benne, aki legutóbb, midőn Dahlia néni vendégszeretetét élveztem, még ez utóbbi zászlaja alatt szolgált; a lány, akivel – régi veterán olvasóim nyilván még emlékezni fognak rá – hosszasan eltraccsoltunk Augustus macskáról és ennek abbéli hajlamáról, hogy alvással töltse napjait, ahelyett hogy az egerészés frontján jeleskedne.

A lány barátságos arca úgy hatott rám, mint valami élénkítő tonik. Lelkierőm, mely azt követően, hogy Jeeves elhagyott, kissé apadásnak indult, most lendületesen felszárnyalt, csaknem normál szinten állapodva meg. Úgy éreztem, hogy még ha a fickó, akihez látogatóba jöttem, lerugdal is a lépcsőn, e derék teremtés majd ott lesz, hogy kikísérjen, és megvigasztaljon, mondván: mindezt azért küldi ránk az ég, hogy próbára tegyen bennünket, éspedig azzal az elgondolással, hogy még tovább nemesbedjék általa a lelkünk.

– Nahát, helló! – szóltam.

– Jó reggelt, uram.
– Ismét találkozunk.
– Igen, uram.
– Emlékszik még rám?
– Ó, igen, uram.
– És Augustusi se felejtette még el?

– Ó, nem, uram.

– Még mindig ugyanolyan letargikus, mint valaha. Ma reggel früstök közben csatlakozott hozzám. Épp hogy csak sikerült ébren maradnia, miközben a sózott hering adagjával birkózott, aztán álom nélküli alvásba zuhant az ágy végében, lecsüngő fejjel. Szóval mióta utoljára találkoztunk, benyújtotta a lemondását Dahlia néninél, ugye? Nagy kár. Mindannyiunknak hiányozni fog. Szereti ezt a helyet?

– Ó, igen, uram.

– Akkor hiba egy szál se. Nos, a lényegre térve, azért jöttem, hogy egy jelentékeny fontosságú ügyben beszéljek a főnökével. Miféle fickó? Nem túl indulatos természetű? Remélem, nem hajlamos rá, hogy zsémbeljen a látogatókkal?

– Nem úr az illető, uram, hanem hölgy. Mrs. McCorkadale.

Ez jó adagnyit lecsippentett eufóriámból. Abban bíztam ugyanis, hogy a sztori révén, melyet előkészítettem, sikeresen veszem majd az első akadályt, azaz biztonságosan átsegít a kezdeti kínos pillanatokon, amikor is a fickó, akit hívatlanul látogatsz meg, rád mered, mintegy azon tűnődve, minek köszönheti a szerencsét, ámde ilyenformán mégiscsak elmondatlanul kell hogy maradjon. Macskatáp Potter-Pirbrighttól hallottam a Parazitában, és lényegében véve rövidke, pikáns történet volt, melynek befogadására a legalkalmasabb szellemi közeg egy londoni klub dohányzója vagy egy amerikai vonat férfi illemhelye – egyszóval olyasmi, ami semmi esetre sem való a szebbik nem füleinek, kiváltképp e nem egy olyan tagjáénak, aki valószínűleg a helyi közrendészeti bizottságban elnököl.

Ilyenformán egy kissé lekókadt kedvű Bertram Wooster volt az, akit a szobalány bekísért a társalgóba, és az első pillantás, melyet háziasszonyomra vetettem, egyáltalán nem növelte tetterőmet. Mrs. McCorkadale olyasvalaki volt, akit bízvást nevezhetek „zordon asszony”-nak. Talán nem annyira zordon, mint Agatha nénikém, mert hiszen ezt aligha lehetne elvárni, de mindenképp egy kategóriába lehetett sorolni Jaellel, Heber feleségével, valamint a Madame Ki-a-csudának-is-hívtákkal, aki csak ült és kötögetett a guillotine lábánál a francia forradalom idején. Horgas orra volt, s feszes, vékony ajkai, és a pillantását rönkhasogatásra lehetett volna használni Borneo tikfaerdeiben. Miután tetőtől talpig szemügyre vette az ember, muszáj volt elámulnia Mr. McCorkadale elszántságán, mellyel oldalbordájának választotta – nyilvánvalóan olyan férfiú, akit semmi sem képes visszarettenteni.

Én azonban azért mentem oda, hogy vidám legyek és szívélyes, és e cél megvalósítására szilárdan el voltam tökélve. Színészek megmondják önöknek, hogy ezen alkalmakkor, midőn citerázik a lélek, s koránt sincs csúcsformában az idegrendszer, az a legcélszerűbb, ha az ember mély lélegzetet vesz. Én hármat is vettem, és üstöllést jobban éreztem magam.

– Jó reggelt, jó reggelt, jó reggelt – mondtam. – Jó reggelt – tettem hozzá, mintegy sulykolólag, mert azt az elvet követtem, hogy nem szabad fukarkodni a szívélyes szóval.

– Jó reggelt – felelte, s az ember olyanformán összegezhette volna a dolgokat, hogy eddig rendben is volnánk. Ám ha azt állítanám, hogy az asszony szívélyes hangon viszonozta köszöntésemet, becsapnám olvasóimat. Az volt a benyomásom, hogy a látványom valamely érzékeny testpontján ingerli. E nőszemély, ez nyilvánvalónak tűnt, osztotta Spode nézetét arra vonatkozólag, hogy Angliának mire van szüksége ahhoz, hogy hősök lakhelyéül alkalmas országgá váljék.

Ama tény folytán, hogy nem állt módomban előadni az előkészített sztorit, valamint hogy a nő velőkig hatoló tekintete nem kis mértékben próbára tette már amúgy is zilált lélekjelenlétemet, némi nehézségem támadhatott volna a társalgás elindításában, de szerencsére tele voltam jóféle matériával, mely csupán arra várt, hogy kiárasszák. Az előző estén, egy vacsora utáni cigizés során Kese tájékoztatott róla, mit szándékozik tenni a csapata, miután nekilát a melónak. Először is, mondta, minimális mértékűre csökkentik az adókat, rendbe teszik a külpolitikánkat, megkétszerezik a kiviteli kereskedelmünket, s elérik, hogy mindenkinél két kocsi álljon a garázsban és két csirke rotyogjon a fazékban, azonkívül megadják majd a font sterlingnek azt az erősítő injekciót, melyért az már évek óta kiált. Márpedig mindennél – s ebben mindketten egyetértettünk – mi sem lehetne örömtelibb, s nem láttam okát azt föltételezni, hogy a McCorkadale vízköpő nem ugyanígy volna vele. Ezért hát annak megkérdezésével kezdtem, hogy van-e szavazati joga, amire ő azt felelte, hogy igen, természetesen van, mire én azt mondtam, nos, ez remek, mert ha nem volna,

érvelésem lényegét túlnyomórészt kárbaveszettnek lehetne tekinteni.

– Nagyszerű dolog, mindig is így voltam vele, hogy a nők is megkapták a szavazati jogot – folytattam szívélyesen, mire ő azt felelte (úgy találtam, meglehetősen undok hanghordozással), örül, hogy így gondolom. – Ha majd leadja a voksát, ha ugyan a „leadja" a jó szó rá, okvetlenül azt tanácsolom, hogy Kese Winshipet tüntesse ki vele.

– Mire alapozza ezt a tanácsát?

Jobb végszót keresve se találhatott volna. Hogy úgy mondjam, tálcán nyújtotta át nekem, vízitormával körítve. Villámsebesen belevágtam betanult szövegembe, megemlítvén Kese adókkal kapcsolatos elképzeléseit, a külpolitikánkat, a kiviteli kereskedelmünket, a garázsban álló kocsikat, a fazékban rotyogó csirkéket, meg az elsősegélyt a szegény öreg font sterling számára, és döbbenettel kellett konstatálnom a lelkesedés teljes hiányát a nő részéről. Szemernyit sem enyhültek fizimiskájának szigorú és gránitkemény vonásai. Úgy festett, mint Agatha néni, miközben azt hallgatja, ahogy a kiskölyök Wooster megpróbálja kimagyarázni a szalonablak krikett-labdával való betörését.

Tovább ütöttem a vasat.

– Szeretné, ha csökkennének az adók, nem?

– De igen.

– És hogy a külpolitikánkat gatyába rázzák?

– Ó, hogyne.

– Na és hogy az exportunk megkétszereződjék, meg hogy dinamitrudat rakjanak a font sterling alá? Lefogadom, ezeket is szívesen venné. Akkor hát szavazzon Kese Winshipre, a férfiúra, aki kezével az állam hajójának kormányrúdján, a jólét és boldogság vizeire kormányozza majd Angliát, újból visszahozván a jó Bess királynő dicső napjait. – Ezt az erőteljes sort Jeeves ütötte össze számomra. Holmi egészen príma szöveg is volt még benne „e felséges szigetről meg „ez új Éden"-ről, „e fél-akármi"-ről, de azt elfelejtettem. – Nem mondhatja, hogy ez nem volna remek – tettem hozzá.

Egy perccel korábban még nem tartottam volna lehetségesnek, hogy háziasszonyom képes legyen még inkább Agatha néniszerűbben kinézni, mint ahogy eddig, de most véghezvitte ezt a lélegzetállító tettet. Szipákolt egyet, ha ugyan nem horkantás volt, és a következőképp szólt:

– Fiatalember, ne legyen már idióta. Még hogy kezével az állam hajójának kormányrúdján! Ha Mr. Winshipnek csodával határos módon sikerülne is megnyernie ezt a választást, amit egyébként nem fog, csupán egy szokványos, szerény, hátsó pados képviselő lenne belőle, aki semmi egyebet nem tesz, mint azt hajtogatja: „Halljuk, halljuk!", amikor a fölöttesei beszélnek, valamint „Ó!" és „A tárgyra!", midőn az ellenzék mondja a magáét. Ahogyan – folytatta – én is teszem majd, ha megnyerem ezt a választást, ami eltökélt szándékom.

Pislogtam. Egy éles „Hogy mit nyer meg?" szaladt ki ajkamon, s háziasszonyom folytatta a magyarázatot, avagy, mint Jeeves mondaná, a dolgok megvilágítását.

– Maga nem túl jó megfigyelő, igaz? Hát szerintem biztos nem, mert különben észrevette volna, hogy Market Snodsbury úgyszólván ki van dekorálva „Szavazzon McCorkadale-re!" feliratú plakátokkal. Szó se róla, meglehetősen nyers fogalmazásmód, de annyi biztos, sikeresen közvetíti a lényeget.

Súlyos csapás volt, beismerem, és a hatása alatt úgy reszkettem, mint a nyárfalevél, már ha a nyárfalevél az, ami reszketni szokott. A Woosterek sokat el tudnak viselni, de ennél semmivel sem többet. A legösszefüggőbb gondolatom momentán az volt, hogy pont ilyen az én szerencsém: amikor korteskedésre adom a fejem, az első, akivel összeakadok, nem más, mint a rivális jelölt. Úgy éreztem továbbá, hogy ha a 2-es számú ház helyett Jeevesnek jut az 1-es számú, ő valószínűleg rábeszélte volna McCorkadale mamát, hogy maga ellen szavazzon.

Gondolom, ha önök megkérdezték volna Napóleont, hogy miként sikerült kijutnia Moszkvából, kissé ködös emlékei lettek volna róla, és most velem is ugyanígy volt. Midőn a bejárati lépcsőn találtam magam, mindössze holmi bizonytalan elképzelés élt bennem arról, hogy mi módon kerültem oda, és a lehető legvacakabb formában voltam. Hogy megpróbáljam helyrepofozni a megviselt szervezetet, rágyújtottam egy cigire, és épp elkezdtem kifújni a füstöt, amikor egy vidám hang üdvözölt, és tudatára ébredtem, hogy holmi idegen tárggyal osztom meg a lábtörlőt. „Helló, Wooster, öreg haver!", szólalt meg az említett idegen objektum, s miután a köd szétoszlott szemem elől, megláttam, hogy Bingley az.

Hűvös pillantást vetettem az ebadtára. Tudatában lévén, hogy ez a fajtája szégyene Market Snodsburyben székel, számíthattam rá, hogy előbb-utóbb összefussak vele, ezért nem lepődtem meg a láttán. Ám az semmi esetre sem töltött el örömmel. Amire végképp nem vágytam a recege állapotban, amilyenné a McCorkadale némber silányított, az egy olyasvalakivel való beszélgetés volt, aki nyaralóházakat gyújtott

föl, és trancsírkéssel hajkurászta le s föl azt, akinek a kenyerét ette.

Éppolyan indokolatlanul közvetlen, arcátlan, pimasz, tolakodó s az illő tisztelet dolgában fogyatékos volt, mint a minap az Ifjú Pincérfiúban. Szívélyesen hátba vágott, és gondolom, emellett a bordáim közé is bökött volna, ha történetesen eszébe jut. A szemlélő álmában sem gondolta volna, hogy valaha is trancsírkések férkőztek közénk.

– Hát maga mi járatban van errefelé, fütyi? – kérdezte.

Azt feleltem, a nagynénémnél, Mrs. Traversnél vagyok látogatóban, akinek a szomszédságban van a háza, amire ő azt mondta, ismeri a villát, bár a vén satrafával, akire utaltam, még soha nem találkozott.

– Látni ugyan láttam már errefelé. Pirospozsgás képű öreglány, igaz?

– Meglehetősen karmazsin vörös.

– Nyilván a magas vérnyomástól.

– Vagy azért, mert sokat vadászott. Az kicserzi az orcát.

– Akár az egyszeri cserzővarga a marhabőrt.

Ha arra számított, hogy ezzel az otromba humorral akár egy félmosolyt is sikerül fakasztania ajkamon, csalódnia kellett. Továbbra is megőriztem egy szerda délelőtti matiné közönségének hűvös tartózkodását, s ő így folytatta:

– Igen, ő lesz az. Sportos hölgyeménynek tűnik. Sokáig készül vendégeskedni nála?

– Nem tudom – feleltem, mivel élemedett ősömnél tett látogatásaim tartama mindig bizonytalan. Oly sok múlik ugyanis azon, hogy kidob-e vagy sem. – Valójában azért vagyok itt, hogy korteskedjem a konzervatív párti jelöltnek. Haverom az illető.

Éleset füttyentett. Eddig visszataszító volt és vidám; most visszataszítónak és komornak tűnt. Szemlátomást ráébredvén, hogy elmulasztott egy társasági gesztust, a bordáim közé bökött.

– Csak az idejét fecsérli, Wooster, öreg cimbora – szólt. – Fikarcnyi esélye sincs az ürgének.

– Nincs? – remegett meg a hangom. Természetesen ez csupán egyetlen ember véleménye volt, de a komoly tónus,

melyben előadta, kétségkívül megtette a hatását. – Miből gondolja?

– Sose törődjön vele, miből gondolom. Legyen elég a puszta szavam. Ha egy csöpp esze is van, rögvest felhívja a bukiját, és nagy arányú fogadást köt McCorkadale-re. Soha nem bánja meg. Később majd hálatelt szívvel jön el hozzám, hogy köszönetet mondjon a tippért, könnyekkel a...

Valamely pontján e gondolatok élőszóval való szabályszerű megvitatásának, ahogy Jeeves értelmező szótára fogalmaz, a fickó nyilván megnyomhatta a csengőt, mert ebben a pillanatban kinyílt az ajtó, és régi cimborám, a szobalány jelent meg. Bingley, gyorsan hozzátéve még az elmondottakhoz a „szemében" szót, feléje fordult.

– Idehaza van-e Mrs. McCorkadale, drágám? – kérdezte, s miután igenlő választ kapott, magamra hagyott, s hazafelé indultam. Természetesen tovább kellett volna haladnom a Folyó-soron, folytatva a házalást a páratlan számú oldalon, mialatt Jeeves a páros számú oldal villáit veszi sorra, de nem volt hozzá hangulatom.

Szorongás lett rajtam úrrá. Önök azt mondhatnák, ha történetesen ez a szófordulat jutna eszükbe, hogy egy afféle emberszabású furunkulus jövendölései, mint amilyen Bingley, csekély hitelt érdemelnek, ámde oly szilárd meggyőződéssel beszélt, annyira úgy, mint aki bizalmas infó birtokában van, hogy szavait nem tudtam könnyed kacajjal elütni.

Feszült mélázás közepette értem el a jó öreg birtokot, s ősömet egy sezlonon fekve találtam, amint az *Observer* keresztrejtvényét fejtette.

„...kilibbentem a franciaablakon keresztül..."

Volt idő, amikor a Travers-ház ezen érdemes úrnője az *Observer* keresztrejtvényének fejtése közben horkantgatott, a haját tépte és különös szitokszavakkal töltötte meg a levegőt, melyeket a vadászmezőkön csípett fel rókász cimboráitól, ámde az örökös képtelensége arra, hogy úgy egynyolcadánál többet fejtsen meg a meghatározásokból, egyfajta tompa beletörődést hozott magával, és ma már csak ül rámeredve, tudván, hogy bármily buzgón nyalja is a ceruzája végét, ez csekély vagy épp semmi eredményre sem vezet.

Amikor beléptem, hallottam, amint maga elé motyog, olyasformán monologizálva, mint valamely Shakespeare-hős: „Kimért szentlépés a Szent Pál-székesegyház körül, hogy a nyavalya essen bele!", ami azt látszott jelezni, hogy bitang nehéz meghatározással viaskodik, és úgy hiszem, megkönnyebbülés volt számára arra eszmélni, hogy a kedvenc unókaöccsét tudhatja maga mellett, és lelki aggály nélkül félredobhatja nemszeretem feladatát, mert felnézett, és derűsen üdvözölt. Olvasáshoz teknőckeretes szemüveget visel, amitől úgy fest, mint egy hal az akváriumban. Ezen (mármint a szemüvegén) keresztül mustrált végig.

– Helló, beste Bertie-kém!

– Jó reggelt, éltes rokon.

– Már fent vagy?

– Éspedig jó ideje.

– Akkor meg mért nem vagy oda korteskedni? És miért nézel ki úgy, mint valami, amit a macska hurcolt be?

Visszahőköltem. Nem állt szándékomban feltárni a közelmúltat, ám nagynénis éleslátásával rögvest kiszúrta, hogy valami módon próbára tett a balsors, és tudtam, addig fog faggatózni és kurkászni, amíg töredelmesen be nem vallók mindent. Egy gyanúsított kivallatása terén a Scotland Yard

felügyelői a fasorban sincsenek egy rátermett nagynénihez képest, s tisztában voltam vele, hogy mindennemű kísérlet a titkolódzásra eleve kudarcra van ítélve.

– Azért nézek ki úgy, mint valami, amit a macska hurcolt be, mert szakasztott úgy érzem magam, mint valami, amit a szóban forgó házi ragadozó cipelt be – mondtam. – Élemedett rokon, különös történetet vagyok elregélendő. Ismersz egy Mrs. McCorkadale névre hallgató helybeli vasorrú bábát?

– Aki a Folyó-soron lakik?

– Az az.

– Ügyvédnő.

– Meg is látszik rajta.

– Találkoztál vele?

– Találkoztam bizony.

– Ő Kese ellenfele a most zajló választásokon.

– Tudom. És Mr. McCorkadale él-e még?

– Évekkel ezelőtt meghalt. Elütötte egy villamos.

– Nem is hibáztatom érte. Az ő helyében én is hagytam volna magam elüttetni. Ez az egyetlen helyes eljárás, ha az ember olyan asszonyt vett feleségül, mint amilyet ő.

– Hogy ismerkedtél meg vele?

– Ellátogattam hozzá, hogy rávegyem: szavazzon Kesére – feleltem, és néhány izgatott szóval elmeséltem különös történetemet.

Kitűnő fogadtatásra talált. Mi több, kirobbanó sikert arattam vele. Ami engem illet, én képtelen voltam bármi humorosat látni benne, ám az agg vérrokon kétségkívül hallatlanul szórakoztatónak ítélte. Harsányabban hahotázott, mint ahogy asszonyt valaha is hahotázni hallottam. Ha nem lett volna szilárdan beékelődve a fotel párnái közé, bizonyosan fetrengett volna a röhögéstől. Önkéntelenül is arra kellett gondolnom, milyen gunyoros fintora is a sorsnak, hogy noha oly gyakran volt már részem silány fogadtatásban, midőn mulatságos történetet adtam elő, most olyasmivel keltek valóságos kacajorkánt, ami alapjában véve tragikus.

Miközben a néni még mindig azzal volt elfoglalva, hogy egy olyan hiénát személyesítsen meg, amely épp egy remek viccet hallott egy másik hiénától, Spode jött be, szokásához híven ezúttal is alkalmatlan pillanatot választva. Az ember soha nem vágyik Spode-ot látni, de olyankor a legkevésbé, amikor valaki pukkadozik a nevetéstől az ember rovására.

– A jegyzeteimet keresem a holnapi beszédemhez – szólt. – Nocsak, mi olyan vicces?

A néni vonagló állapotában nem volt könnyű feladat tagoltan beszélni, de pár szót azért sikerült összehoznia.

– Ez a Bertie.

– Ó? – mondta Spode, úgy nézve rám, mintha nehezére esne elhinni, hogy bármely szavam vagy tettem nem kizárólag elszörnyedést és undort, hanem vígságot is képes kelteni.

– Éppen Mrs. McCorkadale-nél járt látogatóban.

– Ó?

– És arra kérte, hogy szavazzon Kese Winshipre.

– Ó? – ismételte meg harmadszor is Spode. Korábban már utaltam rá, hogy megrögzött „Ó? "-mondogató volt. – Nos, pont ilyesmit vártam volna tőle. – S egy újabb pillantással, melyben megvetés és ellenszenv tetszetősen ötvöződött, valamint egy rövid megjegyzés kíséretében, miszerint alighanem a tó melletti nyári lakban hagyhatta a jegyzeteit, eltávolította visszataszító lényét.

Hogy ő meg én nem vagyunk Damon és Püthiász-szerű viszonyban, az szemmel láthatólag éltes ősömnek is feltűnt. Kikapcsolta a hiénahang-effektust.

– Nem egy vidor természet ez a Spode.

– Nem.

– Nem kedvel téged.

– Nem.

– És azt hiszem, engem se.

– Nem – mondtam, s az jutott eszembe, mert hát a Woosterek alapjában véve méltányos gondolkodásúak, hogy aligha van jogcímem kritikával illetni Spode „Ó?"-jait, amikor az én „Nem”-jeim ugyanolyan gyakoriak. Más szemében miért látod meg a szálkát, Wooster, ha a magadében a gerendát se veszed észre? – kérdeztem magamtól önkéntelenül, e szólás egyike lévén ama sok remek dolognak, melyekre az azt megelőző búvárkodásaim során tettem szert, hogy megnyertem azt a Szentírás-ismereti díjat.

– Kedvel ő valakit egyáltalán? – kérdezte a néni. – Kivéve, föltehetőleg, Madeline Bassettet.

– L. P. Runkle-t szívelni látszik.

– Miből gondolod?

– Kihallgattam őket, amint bizalmas beszélgetést folytattak.

– Ó? – mondta a néni, mert hát az effélék ragadósak. – Nos, azt hiszem, ezen nem szükséges meglepődnünk. Madarat tolláról…

– Embert barátjáról?

– Pontosan. Hiszen még a tavi élővilág söpredéke is cimborái a tavi élővilág más söpredékeivel. Jut eszembe, figyelmeztess majd, hogy mondjak el neked valamit L. P. Runkle-ról.

– Rendben.

– L. P. Runkle-ra majd később térünk rá. Mármost ami Spode ellenséges indulatát illeti: ez csupán a régi totleighi napok emlékéből táplálkozik, vagy netán az utóbbi időben is tettél valamit, amivel kihívtad a nemtetszését?

Ezúttal nem haboztam mindent elmondani. Úgy éreztem, a néni majd együttérzést tanúsít. Abban a biztos tudatban tártam elé a tényeket, hogy egy szerető nagynéni részvétnyilvánítása fogja követni beszámolómat.

– Bedobta magát az a szúnyog.

– Nem tudlak követni.

– Muszáj volt segédkezet nyújtanom.

– Nekem ez még mindig kínaiul van.

– Spode-nak nem tetszett.

– Tehát a szúnyogokat se szereti. Melyik szúnyog? Miféle szúnyog? Légy szíves, úgy mondd el a sztorit, a ragya essen beléd, hogy az elején kezdd el, és onnan haladj tovább a vége felé!

– Hogyne. Ahogy óhajtod. Íme hát a forgatókönyv.

Azzal elbeszéltem neki a Madeline szemébe szálló szúnyog esetét, s a szerepet, amelyet a lány látásának újból idény közepi formába hozásában játszottam, valamint a kifogást, melyet Spode emelt jószándékú fáradozásom ellen. A néni füttyentett. Ma, úgy látszik, mindenkinek fütyülni támadt kedve a láttomra. Még az iménti szobalány is, amikor rám ismert, összecsücsörítette az ajkát, mintha füttyenteni készülne.

– Én effélét nem tennék meg újból – mondta a néni.

– Ha a szükség úgy kívánná, nem volna más választásom.

– Márpedig ha továbbra is tárgyakat távolítasz el Madeline szeméből, könnyen megeshet, hogy még majd feleségül kell őt venned.

– De hiszen most, hogy Spode-dal jár jegyben, ennek veszélye már a múlté.

– Én ebben nem vagyok olyan biztos. Azt hiszem, valami gubanc van Spode és Madeline között.

Őszinte meglepetéssel értesülnék róla, hogy akár London egész W.l-es postakörzetében létezik olyan férfiú, aki Bertram

Woosternél alkalmasabb rá, hogy pléhpofával fogadja azt, amit Jeevestől a balsors minden nyűge s nyilaiként hallottam emlegetni, ám e szörnyű szavak hallatán, beismerem, még nagyobb átéléssel kezdtem el művelni ama bizonyos nyárfalevél-imitációt, mint ahogy a néhai McCorkadale özvegyével való találkozásom során.

És hát nem is ok nélkül. Az egész külpolitikámat arra a feltevésre alapoztam, hogy e jegyespár összetartozása olyasvalami, ami nemhogy megbomlani nem képes, de még csak rés se tud rajta támadni. Spode – saját bevallása szerint – már attól fogva imádta Madeline-t, hogy az még jószerével ki se látszott a földből, míg Madeline, mint már korábban följegyeztem, nem egykönnyen kosarazna ki egy Spode-szerűen partiképes férfit. Ha volt valaha mátkapár, akik vonatkozásában teljes bizonyossággal lefogadhattad, hogy megülik az aranylakodalmukat, hát ez a mátkapár volt az.

– Gubanc? – suttogtam rekedten. – Úgy érted, hogyishívják adta elő magát?

– Miféle hogyishívják?

– Repedés a kobozon, mely szaporán tágul, s nyomán a húr elnémul. Egyébként nem a saját nyögetem, Jeevesé.

– Na igen, a bizonyíték abba az irányba mutat. Tegnap este vacsorakor észrevettem, hogy Spode visszautasította Anatole remeklését, miközben a lány sápadtnak és mártírszerűnek tűnt, és kenyérgalacsinokat gyúrt. Az ám, Anatole remekléséről jut eszembe, hogy amit L. P. Runkle-lal kapcsolatban mondani akartam neked, az az, hogy közeleg a nulla óra. Ugrásra készen várakozom, és magas reményeket táplálok arra nézve, hogy Tuppyt hamarosan fölveti a pénz.

Csettintettem a nyelvemmel. Nálamnál jobban senki sem áhíthatta volna, hogy Tuppy L. P. Runkle millióival bélelje ki a zsebeit, de ez most nem volt megfelelő időpont a témát váltásra.

– Most ne Tuppyval foglalkozz. Bertram Wilberforce Wooster zűrös ügyeire koncentrálj.

– Wilberforce – mormolta a néni, már amennyire egy oly kiváló tüdőkapacitással rendelkező asszony, mint ő, mormolni képes. – Meséltem már neked, hogy jutottál ehhez a címkéhez? Az apád műve volt. Az azt megelőző napon, hogy a keresztelőmedencéhez járultak veled, apád egy szakajtóra való pénzt nyert a Grand Nationalen azzal, hogy egy Wilberforce nevű esélytelen lóra fogadott, és ragaszkodott hozzá, hogy fölvedd a paripa nevét. Peches fejlemény rád nézve, de hát mindnyájunknak cipelnünk kell a magunk keresztjét. Tom bácsikád második neve például Portarlington, engem pedig egy paraszthajszál híján Phyllisnek kereszteltek.

Erélyesen megütögettem a néni kontyát egy keleti tervezésű papírvágó késsel, olyasfajtával, amilyennel az izgalmas cselekményű krimikben hátba szúrni szoktak embereket.

– Ne térj el a tárgytól. Annak ténye, hogy kis híján Phyllis névre kereszteltek, bizonyára szerepelni fog majd az önéletrajzodban, de most szükségtelen megvitatnunk. Amiről most beszélünk, az annak rémséges veszélye, amivel akkor kell

szembenéznem, ha a Madeline-Spode tengely tropára talál menni.

– Úgy érted, ha a lány felbontja az eljegyzést, neked kell betöltened az űrt?

– Pontosan.

– Nem fogja felbontani. Semmi esély nincs rá.

– Na de azt mondtad…

– Én mindössze annak a figyelmeztetésemnek kívántam nyomatékot adni, hogy ne nagyon szedegess ki szúnyogokat Madeline szeméből. Talán kissé túllihegtem a dolgot.

– Teljesen rám hoztad a szívbajt.

– Bocs, ha túl drámaian fogalmaztam. Nem kell aggódnod. Csak holmi szerelmesek közti civódás támadt köztük, ami a legérzelgősebb párok között is megesik.

– Mi miatt?

– Honnan tudjam? Talán Spode kétségbe vonta Madeline azon állítását, miszerint a csillagok Isten százszorszépfüzérei.

Be kellett ismernem, hogy e teóriában bizony lehet valami. Madeline amiatt szakított Gussie Fink-Nottle-lal, mert miután felhívta a fiú figyelmét a napnyugtára, s azt mondta, a napnyugták mindig az üdvözült Damoselre emlékeztetik, aki kihajolt az ég arany kapuján, Gussie így szólt: „Kire?", s Madeline megismételte: „Az üdvözült Damoselre", amire Gussie azt felelte: „Soha nem hallottam még róla", hozzátéve, hogy a napnyugtáktól rosszullét fogja el, amiként az üdvözült Damoseltől is. Egy olyan szemléletű lány, mint Madeline, csillagok meg százszorszépfüzérek dolgában hajlamos az érzékenységre.

– Valószínűleg már túltették rajta magukat – mondta éltes ősöm. – Mindazonáltal jobban teszed, ha távol tartod magad a lánytól. Spode lobbanékony alkat, és könnyen előfordulhat, hogy alaposan elagyabugyál.

– Ezt kilátásba is helyezte.

– Az „elagyabugyál" szót használta?

– Nem, de biztosított róla, hogy szétmázol a pázsiton, a maradékon pedig szeges talpú csizmában fog táncolni.

– Nagyjából ugyanaz. Úgyhogy a helyedben én óvatos lennék. Kezeld a lányt tartózkodó udvariassággal. Ha további szúnyogokat látsz közelíteni feléje, üdvözöld őket és kívánj nekik jó szerencsét, de gyűrd le a késztetést, hogy beavatkozz a csetepatéba.

– Így teszek.

– Remélem, eloszlattam a félelmedet?

– El hát, agg hús-vér.

– Akkor mitől olyan barázdás a homlokod?

– Ja, az? Hát Kese.

– Mi a kese?

– Mármint Kese Winship miatt barázdás a homlokom.

Hogy milyen mélységesen fölkavart annak gondolata, hogy Madeline Bassett valószínűleg újból eladósorba kerül, abból is látható, hogy csupán most jutott eszembe Bingley, meg amit annak bizonyosságáról mondott, hogy Kese a „futottak még" mezőnyében végez majd a választásokon. Szégyen és bűntudat marcangolt, amiért ilyen csúnya módon hagytam, hogy személyes gondjaim a napirendi pontok legvégére száműzzék őt. Már jóval ezelőtt ki kellett volna kérnem Dahlia néni véleményét a srác kilátásait illetően. Ennek elmulasztása azzal volt egyenértékű, hogy cserbenhagytam egy cimborát, mely vétekkel – s ezt büszkén vallom – soha nem lehet engem megvádolni. Nem csoda hát, ha, mint mondom, szégyen és bűntudat marcangolt.

Siettem hát jóvátenni mulasztásomat, ha ugyan nevezhető így, ha valaki rútul sorsára hagy egy fickót, akit testvérként szeret.

– Tettem már neked említést egy Bingley nevű fazonról?

– Ha tettél is, elfelejtettem.

– A személyi szolgálóm volt egy rövid ideig, amikor Jeeves meg én összekülönböztünk a bendzsólelejátékom miatt. Amidőn Chuffnell Regisben béreltem nyári lakot.

– Ó, igen, amelyet felgyújtott a pasas, igaz?

– Miközben részeg volt, mint a csap. A ház porig égett, s benne a bendzsólelém is.

– Tudom már, kiről van szó. És mi van vele?

– Market Snodsburyben lakik. Ma délelőtt találkoztam vele, és történetesen megemlítettem, hogy Kesének korteskedem.

– Ha ugyan azt korteskedésnek lehet nevezni.

– És azt mondta, csak az időmet fecsérlem. Azt tanácsolta, tetemes összeggel fogadjak McCorkadale mamára. Azt mondta, Kesének fikarcnyi esélye sincs.

– Az az ember bolond.

– Meg kell mondjam, magam is mindig így gondoltam, azonban úgy beszélt, mintha bizalmas infó birtokában volna.

– Ugyan miféle infója lehetne? A választás nem lóverseny, ahol, mint mondani szokás, az istálló macskájától szerzik be a tippeket. Nem állítom, hogy nem lehet szoros a verseny, de Kesének simán meg kéne nyernie. Titkos fegyver van a birtokában.

– Ezt ismételd már meg, légy szíves. Azt hiszem, nem jól értettem.

– Kesének nem lehet ellenfele, mivel titkos fegyver van a birtokában.

– Éspedig mi?

– Spode.

– Spode?

– Az én lord Sidcupom. Hallottad már valaha beszélni?

– Épp az imént.

– Mármint közönség előtt, te lüke.

– Ó, közönség előtt? Nem, úgy még nem hallottam.

– Eszméletlen nagy szónok, mint már mondtam neked, csak nyilván elfelejtetted.

Ez eléggé valószínűnek tűnt. Spode egykor ugyanis egyike volt ama diktátoroknak, akik egy csapat, focista sortot viselő, „Heil Spode!"-ot üvöltöző párthívük élén menetelnek, és ebben a szerepben csak akkor számíthat valaki sikerre, ha képes szónoklatokat tartani.

– Te se kedveled őt, meg én se, de azt senki sem tagadhatja le, hogy rendkívüli ékesszólással van megáldva. A hallgatóság

csügg minden egyes szaván, és amikor befejezi, egetverő tapsban tör ki.

Bólintottam. Jómagamnak is ugyanebben az élményben volt részem, amikor falusi koncerteken elénekeltem a „Szántóvető nászdalá"-t. Néha két-három újrázás is volt, még akkor is, amikor belesültem a szövegbe, és kénytelen voltam imigyen kitölteni az űrt: „Ding dong, ding dong, ding dong, vasam vígan bong". Kezdtem nyugodtabbnak érezni elmémet. Ezt megemlítettem a néninek is, s azt felelte: – A midet?

– Valósággal új életet leheltél belém, élemedett rokon – mondtam, fittyet hányva a beköpésre. – Tudod, mindent jelent szegénynek, hogy megnyerje ezt a választást.

– Eltökélt szándéka, hogy képviselje Market Snodsburyt a westminsteri menazsériában?

– Nem annyira erről van szó. Ami őt magát illeti, szerintem édeskeveset izgatja a parlamenti képviselőség. Viszont úgy gondolja, Florence lapátra teszi, ha veszít.

– Alighanem jól hiszi. Az a lány nem tud mit kezdeni egy vesztessel.

– Kese pont ugyanezt mondta nekem. Nyilván emlékszel, mi történt Percy Gorringe-dzsel.

– Meg másokkal is. Anglia hemzseg az olyan exvőlegényektől, akiket Florence azért penderített ki, mert nem feleltek meg az elvárásainak. Több tucatnyira rúg a számuk. Szerintem klubokat és társaskköröket alapítanak.

– És valószínűleg *A Régi Florenciak*nak nevezik magukat.

– És évenkénti díszvacsorára gyűlnek össze.

Egy ideig még Florence-en méláztunk, majd a néni azt mondta, erről jut eszébe, hogy Anatole-lal kell konzultálnia a ma esti vacsora ügyében, s arra buzdítani, hogy valami különlegeset állítson elő. Létfontosságú, tette hozzá, hogy ezúttal még a mindenkor magas színvonalát is felülmúlja.

– Az imént, amikor félbeszakítottál, s gondolataimát a Wilberforce név irányába térítetted, L. P. Runkle-ról beszéltem.

– Azt mondtad, az a gyanúd, hamarosan hajlandó lesz az együttműködésre.

– Pontosan. Láttál már valaha pitont egy sor kiadós étkezés után?

– Tudomásom szerint még nem.

– Teljesen ellágyul. Kedvesebb, gyöngédebb, szeretetre méltóbb piton válik belőle. Es, hacsak nem tévedek nagyot, Anatole főztjének köszönhetően ugyanez fog történni L. P. Runkle-lal is. Tegnap láttad őt vacsora közben.

– Nem, sajnos nem láttam. Minden idegszálammal az ételekre koncentráltam ugyanis. Azt mondod, érdemes lett volna a mustrára? Gyönyörködtette volna a szemet a látványa?

– Kifejezetten sugárzott az arca. Bár a rágás túlságosan lefoglalta, semhogy beszélni tudjon, de az nyilvánvalónak tűnt, hogy maga volt a megtestesült szeretetreméltóság és adakozókedv. Olyan ember benyomását keltette, aki egyetlen bátorító szóra arannyal teli erszényeket kezdene dobálni felebarátai közé. Anatole-ra hárul a feladat, hogy oda hasson: ez a karácsonyi szellem nemcsak hogy nem párolog el, hanem inkább még intenzívebbé válik. S én tudván tudom, hogy számíthatok rá.

– Derék öreg Anatole – szóltam, rágyújtva egy cigire.

– Ámen – mondta éltes ősöm tisztelettel, majd hirtelen témát váltott: – Mész ki innen rögtön avval a förtelmes bagóval, te ifjú pokolfajzat! Olyan büdös, akár a szennycsatorna!

Mindenkor örömest kapható lévén rá, hogy a néni mégoly parányi szeszélyét is elnézzem, kilibbentem a franciaablakon keresztül, éspedig összehasonlíthatatlanul más hangulatban, mint amilyenben a szobába léptem. Immár optimizmus uralkodott a Woosterkebelben. Kesével, mondtam magamban, minden rendben lesz, Tuppyval úgyszintén, és az sem telhet hosszú időbe, mire a nevető szerelemisten elgereblyézi a dolgokat Madeline és Spode között, még ha az utóbbi tiszteletlenül nyilatkozott is csillagokkal és százszorszépfüzérekkel kapcsolatban.

Végezvén a spanglival, éppen visszatérni készültem, hogy folytassam a beszélgetést az éltes rokonnal, amikor belülről Seppings hangja ütötte meg a fülem, akinek a jelek szerint helyreállt az egészsége, s amit mondott, attól minden

porcikámban megmeredtem. Akkor sem válhattam volna dermedtebbé, ha Lót felesége vagyok, akinek fájdalmas történetét akkoriban kellett behatóan tanulmányoznom, amikor megnyertem azt a Szentírás-ismereti díjat.

Amit ugyanis Seppings mondott, a következőképp hangzott:

– Mrs. McCorkadale, asszonyom.

„...szavai mintha egyenest a mélyhűtőből jöttek volna..."

Miközben a ház oldalának támaszkodtam, nagyjából ugyanolyan módon szedtem a levegőt, mint a szarvasbika, amely a hajszában kifulladva szép híves patakért epedez. A felismerés, hogy mily kevés választott el attól, hogy ismét eszmét legyek kénytelen cserélni ezzel a borzadályos ügyvédnővel, úgy egy óra hosszányinak tűnő ideig Mrs. Lótszerű állapotúvá zsibbasztott, noha azt hiszem, valójában nem lehetett több néhány másodpercnél. Aztán fokozatosan megszűntem sóbálvány lenni, és képes voltam annak kiderítésére összpontosítani, hogy mi a frászkarika indíthatta McCorkadale mamát arra, hogy látogatást tegyen nálunk, lévén e ház a legutolsó olyan hely, ahol az ember a felbukkanására számított volna. Tekintettel a közte és Kese között létező sajátos viszonyra, olyan volt, mintha Waterloo előestéjén Napóleon beugrott volna Wellingtonhoz egy kis csevejre.

Korábban volt már alkalmam említést tenni azon előnyös stratégiai sajátságról, melynek révén a franciaablakon kívüli pont, ahol álltam, afféle lehallgató állomásként szolgált. Láthatatlanul a belül lévők számára, jól kivehettem mindent, ami elhangzott, mint ahogy Spode és L. P. Runkle beszélgetése során is történt. Mindkettőjük mondandója hangosan és tisztán ért el hozzám, s egyiküknek se volt halvány fogalma sem arról, hogy Bertram Wooster a perifférián tartózkodik, és mindent hall.

Minthogy aligha léphettem volna be megkérni, hogy ismételje már el valamely megjegyzését, amelyet nem értettem egészen tisztán, szerencsém volt, hogy a McCorkadale némber olyannyira robusztus hanggal rendelkezett; és hát, természetesen, Dahlia nénié akkor is jól hallható lenne, ha a Hyde Park Cornernél állnál, ő meg a Piccadilly Circusön. Gyakran elgondoltam, hogy a

süket vipera, melyről akkoriban olvastam, midőn megnyertem azt a Szentírás-ismereti díjat, nyilván kellően jól felfogta volna az üzenetet, ha az éltes rokon is egyike a bűvölőknek. Ilyenformán abban a biztos tudatban állt módomban továbbra is a ház oldalának dülleszkedni, hogy egyetlen szótagot sem fogok elszalasztani egyik beszélő fél mondandójából sem.

A dialógus egy-egy „Jó reggelt"-tel indult – Dahlia nénié a hangsúly tekintetében a „Mi a fene!" kiszólással volt egyenértékű –, majd a McCorkadale, tudatában lévén, hogy neki illik néhány magyarázó szót szólnia, azt mondta, azért jött, hogy Mr. Winshippel beszéljen egy nagy fontosságú ügyben.

– Házon belül van?

Itt kitűnő alkalom kínálkozott élemedett ősöm számára, hogy 1:0-ás vezetésre tegyen szert azzal, hogy azt feleli: Mr. Winship abban a szent pillanatban Házon belül lesz, mihelyst összeszámolták a voksokat, ám a néni kihagyta a ziccert, s mindössze annyit mondott, hogy nem, Mr. Winship elment hazulról, amire a McCorkadale azt felelte, hogy sajnálja.

– Jobban szerettem volna személyesen beszélni vele, ámde, ha jól tudom, ön a háziasszonya, úgyhogy önnek is elmondhatom, és majd átadja neki.

Ez számomra egészen korrektnek tűnt, s emlékszem, arra gondoltam, hogy ezek az ügyvédek milyen frappánsan tudják megfogalmazni a dolgokat, viszont az éltes rokon bosszankodni látszott.

– Attól tartok, nem értem önt – mondta, és tudtam, hogy kezd bepöccenni, mert ha a nyugodt önmaga lett volna, emígy fogalmaz: – Sajnos, nem világos, amit mond.

– Ha megengedi, hogy elmagyarázzam, néhány egyszerű szóval megtehetem. Nem sokkal ezelőtt látogatást tett nálam egy alamuszi, alávaló kapcabetyár.

Sértődötten kihúztam magam. Persze az adott körülmények közt nem sok értelme volt, ám a szitu ezért a gesztusért kiáltott. A tisztességes kritika ellen nincs kifogása az embernek, ez azonban merő gyalázkodás volt. A viszonyunkat illetően semmi olyasmire se tudtam gondolni, ami igazolta volna ilyetén jellemzésemet. Az

ügyvédekről és azok fogalmazás-módjáról alkotott nézeteim gyökeres változáson mentek át.

Hogy Dahlia néni felhúzta-e az orrát vagy sem, nem tudnám megmondani, de azt hiszem, alighanem így tehetett, mert következő szavai mintha egyenest a mélyhűtőből jöttek volna.

– Az unokaöcsémre, Bertram Woosterre céloz?

A McCorkadale most nagy lépést tett azon rossz benyomás eloszlatása érdekében, melyet előző szavai keltettek bennem. Azt felelte, hogy látogatója nem mondta meg a nevét, de biztos benne, hogy nem lehetett Mrs. Travers unokaöccse.

– Igen közönséges ember volt – mondta, s a rám oly jellemző gyors felfogással hirtelen ráeszméltem, hogy bizonyára Bingleyre céloz, akit közvetlenül azután kísértek be hozzá, hogy én eltávoztam. Meg tudtam érteni, hogy ama becsmérlő jelzőket alkalmazta Bingleyvel kapcsolatban. És a „kapcabetyár" főnév is tökéletesen helyénvaló volt. Megint csak azon kaptam magam,

hogy elismeréssel adózom az ügyvédeknek, amiért ilyen frappánsan tudják megfogalmazni a dolgokat.

Élemedett ősöm is kissé megenyhülni látszott. Az a gondolat, hogy neki nem lehet olyan unokaöccse, akit közönséges emberként lehetne jellemezni, lecsillapította. Nem állítom, hogy immár kész lett volna megkérni McCorkadale mamát, hogy szegődjön társául egy hosszú gyalogtúrára, de a hanghordozása határozottan barátságosabb volt.

– Miért nevezi őt kapcabetyárnak? – kérdezte, s a McCorkadale tüstént készen állt a válasszal.

– Azon egyszerű okból, mert szeretem nevükön nevezni a dolgokat, és mivel ez a legjobb módja annak, hogy érzékletes szóbeli képet vázoljak fel róla. Szégyentelen ajánlatot tett nekem.

– MICSODA!? – mondta Dahlia néni meglehetősen tapintatlanul.

Meg tudtam érteni a meglepetését. Nehéz volt elképzelni férfit, aki annyira ég a vágytól, hogy minél több barátnőre tegyen szert, hogy még Mrs. McCorkadale-nek is képes szégyentelen ajánlatokat tenni. Jómagam is szédelegtem az ámulattól. Soha nem kedveltem Bingleyt, de be kell vallanom, bizonyos csodálattal töltött el a vakmerősége. Íme, a mi hétköznapi hőseink, gondoltam.

– Maga ugrat engem – mondta az éltes rokon.

A McCorkadale élénken replikázott:

– Eszem ágában sincs ilyesmi. Csupán azt mondom el, ami történt. A szalonomban voltam, s a beszédet néztem át, melyet a holnapi vitára készítettem, amikor ez az ember félbeszakított a betörésével. Bosszúsan, ami azt hiszem teljesen érthető, megkérdeztem tőle, mi járatban van, mire szerfölött sértő vigyorral az ábrázatán azt mondta, hogy ő Mikulás apó, és mannát hoz nekem a sivatagban, és káprázatos hírrel készül szolgálni. Épp a csengőgombért nyúltam, hogy kikísértessem, mivel természetesen abban a hiszemben voltam, hogy részeg, amikor előállt azzal az elképesztő javaslattal. Sikerült az ellenfelem lejáratására alkalmas információra szert tennie, és ezt

óhajtotta nekem eladni. Azt mondta, ez bebiztosítja győzelmemet a választásokon. Ahogy fogalmazott: tutibiztos tipp.

Meginogtam talapzatomon. Ha nem tartottam volna attól, hogy meghallják, így szóltam volna: „Aha!" Ha másmilyenek lettek volna a körülmények, mint amilyenek voltak, a szobába lépek, megveregetem élemedett ősöm vállát, s így szólok: „Nem megmondtam neked, hogy Bingleynek füles van a birtokában? Talán máskor majd hiszel nekem." Ám ez, minthogy ismeretségem felújításával járt volna egy olyan asszonnyal, akinek a fizimiskájából már egy életre untig eleget láttam, kívül esett a gyakorlati politika keretein. Ilyenformán ott maradtam hát, ahol voltam, s még az eddiginél is intenzívebben hegyeztem hallószervemet, nehogy elszalasszam a dialógus további részét.

Miután a néni azt mondta: „Az ég szerelmére!" vagy „A rézangyalát!", vagy bármi volt is az, jelezvén, hogy látogatója története rendkívüli módon érdekli, a McCorkadale folytatta. És amit a folytatásban mondott, az kétségkívül föltette az eddigiekre a koronát. A végzet szavai – csupán így tudom jellemezni azt, ami ajkát elhagyta.

– Az az ember a jelek szerint egy nyugalomba vonult urasági inas és egy komornyikokat és urasági inasokat tömörítő klub tagja Londonban, melynek egyik szabálypontja kimondja, hogy minden tag köteles információt bejegyezni munkaadójáról a klubkönyvbe. Látogatóm elmondta, hogy egykor Mr. Winship alkalmazásában állt, és előírás szerint bejegyezte annak jó néhány pikáns kalandját, melyek ha nyilvánosságra kerülnének, bizonyára a lehető legrosszabb benyomást tennék Market Snodsbury szavazópolgáraira.

Ez meglepett. Gőzöm se volt róla, hogy Bingley dolgozott valaha Kesénél. Ez is alátámasztja ama régi mondás igazságát, mely szerint a világ összlakosságának fele nem tudja, hogy s mint él a másik rész.

– Ezután minden szégyenpír nélkül azt mondta nekem, hogy a legutóbbi londoni látogatásakor ellopta ezt a könyvet, és most a birtokában van.

Levegő után kapkodtam elszörnyedésemben. Nem tudom, miért, de az a gondolat, hogy Bingley bizonyára abban a szent pillanatban fújta meg a klubkönyvet, mialatt Jeeves meg én a szomszéd szobában szopogattuk itókánkat, különösen fájóvá látszott tenni a dolgot. Persze nem mintha az nem lett volna amúgy is épp elég fájó. Évek óta kísértett a félelem, hogy az Ifjú Pincérfiú klubkönyve, mindazzal a dinamittal, melyet tartalmazott, illetéktelen kezekbe talál kerülni, és hát a kezeknél, melyekbe most került, illetéktelenebbeket lámpással se lehetett volna találni. Nem tudom, világosan fejezem-e ki magam, de azt akarom kihozni a dologból, hogy ha egy jellemtelen himpellért kellett volna kipécéznem arra a feladatra, hogy meglovasítsa azt a könyvet, Bingleyre esett volna elsőként a választásom. Emlékszem, Jeeves egyszer beszélt valakiről, aki kész az árulásra, cselre és praktikára, és ez Bingleyre egy az egyben ráillett. Az a pasas teljességgel híján volt a jóérzésnek, és amikor olyasvalakivel hoz össze a balsorsod, aki híján van a jóérzésnek, megnézheted magad.

Az éltes rokon is érzékelte a helyzet drámaiságát. Egy félelemmel elegy „Szent Kleofás!" hagyta el az ajkát, mire a McCorkadale nő azt mondta, teljesen jogos a „Szent Kleofás!" a néni részéről, habár ő maga nem ezt a kifejezést használta volna.

– Na és mit felelt neki? – kérdezte agg ősöm izgatott várakozásban, s Mrs. McCorkadale ama szipákoló horkantását hallatta. Részint úgy hangzott, mint egy gőzkitörés, részint pedig úgy, mint amikor két-három macska váratlanul összetalálkozik két-három kutyával, s épp csak jelzésszerűen egy rosszkedvűen ébredő kobra képzete is belejátszott. Azon tűnődtem, vajon milyen hatással lehetett ez Mr. McCorkadale-re. Valószínűleg azt az érzést váltotta ki belőle, hogy komiszabb dolgok is vannak annál, mint ha az embert elgázolja egy villamos.

– Alaposan beolvastam neki, majd kitettem a szűrét. Büszkén vallom, hogy sportszerű küzdőfél vagyok, és a javaslata mélységesen fölháborított. Ha netán le akarják tartóztattatni, bár attól tartok, nem látom, erre milyen alapon nyílik mód, Ormond Crescent 5-ben lakik. Úgy tudom, megkérte a szobalányomat,

hogy a szabad délutánján kukkantson be hozzá, és nézze meg a rézkarcait, s megadta neki a címét. Azonban, mint mondom, úgy tűnik, nincs elegendő bizonyíték a letartóztatásához. A beszélgetésünk tanúk nélkül folyt le, és neki nem kell egyebet tennie, mint egyszerűen letagadni a klubkönyv birtoklását. Pedig nagy kár. Szívesen láttam volna, ahogy egy efféle alakot felakasztanak, karóba húznak és felnégyelnek.

Ismét horkantott, s éltes ősöm, aki mindenkor tudja, mit tanácsolna az illemtankönyv, előrukkolt az enyhítő sziruppal. Azt mondta, McCorkadale mama becsületrendet érdemelne.

– Ugyan már.

– Nagyszerű dolog volt magától, hogy ajtót mutatott annak az embernek.

– Mint már mondtam, sportszerű küzdőfél vagyok.

– Eltekintve attól, hogy a javaslata mélységesen fölháborította, bizonyára bosszantó lehetett önnek, hogy egy olyan pillanatban zavargott, amikor a beszédén dolgozott.

– Már csak azért is, mert mindössze néhány perccel azelőtt, hogy ez a személy beállított, egy sajátságos fiatalember szakított félbe, aki azt a benyomást keltette bennem, hogy félkegyelmű.

– Az nyilván az unokaöcsém, Bertram Wooster lehetett.

– Ó, elnézését kérem.

– Semmi baj.

– Lehetséges, hogy téves ítéletet alkottam a szellemi szintjéről. Beszélgetésünk ugyanis igen rövid volt. Egyszerűen furcsának találtam, hogy arra próbál rábeszélni, voksoljak az ellenlábasomra.

– Ez pont olyasmi, ami Bertie szemében ragyogó ötletnek tűnne. Ő már csak ilyen. Bohókás. Megannyi rejtelem leplében művel csodákat. De nem kellett volna becsörtetnie, amikor maga a beszédjén dolgozott. Egyébként jól sikerült?

– Meg vagyok vele elégedve.

– Az jó. Gondolom, alig várja már a vitát, ugye?

– Így igaz. Nagyon remek dolognak tartom. Annyira leegyszerűsíti az ügyeket, ha a két ellenfél szemtől szemben áll egymással ugyanazon a dobogón, és esélyt ad a szavazóknak arra,

hogy összehasonlítsák kettejük nézeteit. Feltéve, persze, hogy mindketten betartják a vita íratlan szabályait, és egyik se tesz keresztbe a másiknak. De most már tényleg vissza kell térnem a munkámhoz.

– Csak még egy pillanat – szólt a néni. Kétségkívül a „keresztbe" szó hallatán esett le nála a tantusz. – Véletlenül nem szokta megfejteni az *Observer* keresztrejtvényét?

– De igen. Vasárnap reggelenként, früstökölés közben.

– De nem az egészet?

– Ó, dehogyisnem.

– Minden egyes sorát?

– Eddig még soha nem fogott ki rajtam. Nevetségesen egyszerűnek tartom.

– Akkor mi a fészkes fene az a lököttség a kimért szentlépésről a Szent Pál-székesegyház körül?

– Ó, én azt rögtön kitaláltam. A válasz, természetesen, *pedometer*. A lépést ugyanis pedométerrel mérik. *Dome*, azaz a Szent Pál-székesegyház kupolája, a szó közepén helyezkedik el, a Peter, azaz Szent Péter pedig a két szélén. Pofonegyszerű.

– Ó, csakugyan. Nos, köszönöm. Súlyos követ vett le a vállamról – mondta Dahlia néni, és a legnagyobb egyetértésben váltak el, amit soha nem tartottam volna lehetségesnek, ha McCorkadale mama az elváló felek egyike.

Talán egy negyed percen át azt követően, hogy csatlakoztam az emberi nyájhoz, melyet néhai apám Dahlia nevű nővére képviselt, nem nyílt rá módom, hogy szóra nyissam a szám, mivel élemedett ősömet teljesen lefoglalta annak kifejtése, hogy miként vélekedik az *Observer* keresztrejtvényének szerkesztőjéről, különös tekintettel dómokra és pedométerekre. Miután pedig e tárgyban elmondta a magáét, a komor elismerés hangján kezdett szólni McCorkadale mamáról, abbeli véleményét juttatva kifejezésre, hogy egy efféle pengeagyú nő ellenében Kesének annyi esélye sincs, mint parókának a szélviharban. Habár, tette hozzá reményteljesebb tónusban, most, hogy az Ifjú Pincérfiú-féle klubkönyv tromfként való kijátszásának esélye elhárult, van

rá némi remény, hogy Spode ékesszólása révén a srác egy orrhosszal megközelítse az élen haladót.

Én mindeközben azon igyekeztem, hogy közbeszúrjam nyitó megjegyzésemet, éspedig abban az értelemben, hogy a jelenlegi szitu kissé mégiscsak meredek, de csak miután ezt harmadszor ismételtem meg, sikerült megragadnom a néni figyelmét.

– Azért ez kissé mégiscsak rázós, nem? – variáltam meg egy hangyányit a témát.

– Rázós?

– Nos, talán nem?

– Miért? Ha figyeltél, hallhattad, hogy látogatónk azt mondta, sportszerű küzdőfél lévén, megvetéséről biztosította a gaz kísértőt, alaposan beolvasott neki, majd kitette a szűrét. Egyszóval: Bingley haverunkat paffá tették.

– Csupán átmenetileg.

– Képtelenség.

– Na, csak várd ki a végét. Nekem az az érzésem, hogy Bingley, bár tönkrezúzták, újból feltámad. Például mi van akkor, ha eladja azt a rettenetes tartalmú könyvet a Market Snodsburyi *Árgus*nak?

Arra a radikális hangvételű, hetente kétszer megjelenő folyóiratra utaltam, melynek szerkesztőgárdája kezét-lábát töri abbeli igyekezetében, hogy lejárassa a konzervatív eszmét, egyetlen kompromittáló szó vagy tett nagydobra verését sem mulasztva el annak érdekében, hogy valamennyi konzervatív érzelmű polgár úgy érezze magát, mint egy darab pálpusztai büdös sajt. Ha minden szerdán és szombaton Kese múltjának bizonyítékaival a hasábjain jelenne meg, semmi kétség, szegény sráctól nagy ívben elfordulnának a szavazói.

Ezt teljesen közérthető stílusban az éltes vérrokon elé terjesztettem. Azt is hozzátehettem volna, hogy ez majd letörli azt az idétlen mosolyt az arcáról, de nem volt rá szükség. Azonnal átlátta ugyanis, hogy nem a levegőbe beszélek, s egy kacskaringós vadászmezei kiszólás tört elő belőle. Egy olyan nagynéni őszinte elszörnyedésével düllesztette rám a szemét, aki vigyázatlanságból romlott osztrigába harapott.

– Ez, látod, eszembe se jutott!

– Akkor most gondolkodj el rajta.

– Azok az *Árgus*-beli sajtóbetyárok semmitől sem riadnak vissza.

– Közismerten a csillagos ég náluk a határ.

– Azt mesélted, Kese dutyiban is ült?

– Én azt mondtam, a Csónakverseny éjszakáján folyton a rendőrség karjaiban kötött ki. És, persze, a Rugger éjszakán is.

– Mi az a Rugger éjszakája?

– Az oxfordi és a cambridge-i egyetem között évenként megrendezésre kerülő rögbimérkőzés napjának éjszakája. Olyankor sok vidám lélek még jobban elereszti magát, mint a csónakverseny megünneplésekor. Kese is e vidám lelkek egyike volt.

– Ténylegesen be is kasztlizták?

– Minden egyes alkalommal. Ezt az a szokása biztosította, hogy rendőrsisakokat csört el. Másnap reggel, pénzbírság kirovásával egyidejűleg, elengedték, de minden esetben csak azután, hogy az éjszakát sötétzárkában töltötte.

Kétség sem férhetett hozzá, hogy a nénivel sikerült érzékeltetnem a helyzet súlyosságát. Éles kiáltást hallatott, olyasfélét, mint amilyet egy tacskó szokott, midőn rátaposnak, és arca azt a bíborvörös árnyalatot vette föl, amely az erős érzelmi felindulás pillanataiban mindig is jellemzi.

– Ez bead neki!

– Mi tagadás, meglehetősen súlyos a helyzet.

– Meglehetősen?! Hiszen a legparányibb célzás e viselt dolgaira elég ahhoz, hogy a városban minden egyes szavazója elforduljon tőle! Kesének befellegzett!

– Nem tartod lehetségesnek, hogy esetleg megbocsássanak neki, mivel akkoriban forróbban iramlott még ifjúi vére?

– Erre semmi remény. Nem fognak a nyüves vérével foglalkozni. Neked fogalmad sincs, milyenek ezek az itteni népek. A legtöbbjük ájtatos templomjáró, olyan erkölcsi kódexszel, amely még Torquemadának is túl szigorúnak tűnt volna.

– Torquemada?

– A spanyol inkvizíció fő embere.
– Ja, az a Torquemada?
– Miért, mit gondoltál, hány Torquemada létezett?
Elismertem, hogy csakugyan nem egy gyakori név, s a néni folytatta.
– Cselekednünk kell!
– De mit?
– Vagyis pontosabban: neked kell a tettek mezejére lépned. El kell menned ahhoz az emberhez, s beszélned kell a fejével.

Némi hümmögéssel reagáltam. Kétlem, hogy egy olyan fickó, mint Bingley, az ő arany utáni sóvárgásával, hallgatna az észérvekre.
– Mit mondjak neki?
– Tudod te majd, hogy mit mondj neki.
– Ó, igazán?
– Apellálj a jóérzésére.
– Olyannal nem rendelkezik.

– Nekem ne kezdj itt most el akadékoskodni, te beste Bertie! Ez az, amit ki nem állhatok benned: állandóan vitatkozol. Akarsz segíteni Kesének vagy nem?

– Hát persze hogy akarok.

– Nahát akkor.

Ha egyszer egy nagynéni ráköti magát valamire, semmi értelme sincs protestálással próbálkozni. Az ajtó felé indultam.

Félúton odamenet támadt egy gondolatom. Így szóltam:

– Na és Jeeves?

– Mi van vele?

– Amennyire csak lehet, kímélnünk kellene az érzéseit. Ismételten figyelmeztettem, hogy az a klubkönyv hallatlanul veszélyes robbanóanyaggal ér fel, és jobb volna, ha nem létezne. Mert mi van, kérdeztem, ha illetéktelen kezekbe kerül, amire ő azt felelte, egyáltalán nem valószínű, hogy illetéktelen kezekbe kerüljön. És most körülbelül a legilletéktelenebb kezekbe került, amilyenekbe csak kerülhetett. Nekem nincs szívem azzal menni oda hozzá, hogy „Én előre megmondtam magának", és végignézni, ahogy a pasas majd elsüllyed zavarában és szégyenében. Tudod, egészen mostanáig Jeevesnek mindig igaza volt. A felismerés, hogy ez egyszer mégiscsak bakot lőtt, iszonyú gyötrelmes lesz számára. Azon se csodálkoznék, ha elájulna. Én nem tudok a szemébe nézni. Neked kell megmondanod neki.

– Igen, ezt vállalom.

– Próbáld gyengéden tudatni vele.

– Úgy teszek. Amikor odakint hallgatóztál, tisztán megértetted annak a Bingley fickónak a címét?

– Meg.

– Akkor hát nyomás, pajtikám, lódulj!

S én nekilódultam.

Micsoda csudakrampusz!

Tekintettel a pasas fölöttébb ingatag erkölcsi felfogására, valamint arra a szembeszökő hajlamára, hogy kalapleesésnyi idő alatt szőjön aljas praktikákat, az ember azt várta volna, hogy Bingley főhadiszállása ama vészterhes, föld alatti lebujok egyike, melyeket üres sörösüvegek szájába dugott gyertyacsonkok világítanak meg, mint ahogy az tudtom szerint egyes londoni szegénynegyedekben, úgymint Whitechapelben és Limehouse-ban dívik. De nem. Az Ormond Crescent 5. egészen fényűző küllemű kéglinek bizonyult, előtte takaros kis kerttel, mely jól el volt látva muskátlival, madárfürdőkkel és terrakotta törpékkel; egyszóval az a fajta létesítmény, mely akár egy feddhetetlen nyugdíjas ezredes vagy egy szent életű tőzsdeügynök tulajdona is lehetett volna. Néhai nagybátyja nyilvánvalóan nem csupán egy szokványos, kisvárosi fűszeres volt, aki lisztet, gyümölcsízt meg mazsolát méricskél ki bolti mérlegen egy olyan vevőkörnek, amelynek minden pennyre ügyelnie kell, hanem jóval nagyobb méretekben űzhette az ipart. Később megtudtam, hogy üzletlánca volt, melynek egyik fiókja a távoli Birminghamben működött, ám hogy miként lehetett olyan vadszamár, hogy egy olyan fickóra hagyja a pénzét, mint Bingley, azt ép ésszel képtelen vagyok felfogni, habár nagy a valószínűsége, hogy Bingleynek, mielőtt holmi kevéssé ismert ázsiai méreggel eltette őt láb alól, gondja volt rá, hogy meghamisítsa a végrendeletet.

A küszöbön várakoztam kicsinyég. Emlékszem, ifjabb napjaimban, a magánsuliban, ahol a Szentírás-ismereti díjamat nyertem, az igazgató, Arnold Abney bölcsészdoktor néha bejelentette, hogy a reggeli ima után Woostert látni óhajtja a dolgozószobájában, s ennek ajtaja előtt mindig megtorpantam, minthogy az elkövetkezendők csöppet sem lévén ínyemre, szorongás és aggodalom gyötört. Most is nagyjából ugyanilyen érzések dúltak keblemben. Ám míg A. Abney esetében az attól

való húzódozásom, hogy siettessem a dolgokat, azon félelmemnek volt betudható, hogy a küszöbön álló események abban készültek elérni csúcspontjukat, hogy kiutalnak nekem hatot a legsuhogósabbik fajtából egy nádpálcával, mely csípett, akár a vipera, addig Bingley ajtaja előtt természetes idegenkedés béklyózott attól, hogy szívességet kérjek egy olyan pasastól, akinek már a puszta látványától is émelygés környékezett. Nem azt akarom ezzel mondani, hogy a Woosterek különösebben kevélyek volnának, de attól igenis ódzkodunk, hogy lealázzuk magunkat a föld söpredéke előtt.

Muszáj volt azonban megtennem, és hát, ahogy egyszer Jeevestől hallottam, ha meg kell legyen, mit tenni muszáj, kívánatos, hogy hamar meglegyen. Inaimat megfeszítve, s felszítva vérem – hogy Jeeves egy másik nyögetével éljek –, megnyomtam a csengőt.

Ha bármi kétségem is lett volna afelől, hogy Bingley tele van dohánnyal, a komornyik láttán, aki ajtót nyitott, most bizonyosan eloszlott volna. A házi személyzete összeválogatásában Bingley különös gonddal járt el, nem kímélve a költségeket. Nem azt mondom, hogy a komornyikja egyugyanazon klasszisba tartozott Jeeves Charlie Silversmith bácsikájával, de ehhez annyira közeljárt, hogy az embernek a lélegzete is kihagyott. És akárcsak Charlie bácsi, ő is a komornyikoskodás szerves részének tartotta a nagyképű fontoskodást és a szertartásosságot.

Megkérdeztem, láthatnám-e Mr. Bingleyt, s ő hűvösen azt felelte, hogy gazdája jelenleg senkit sem fogad.

– Azt hiszem, engem fogadni fog. Régi barátja vagyok.

– Megtudakolom tőle. A neve, uram?

– Mr. Wooster.

Elvonult, majd néhány perccel később azt közölni tért vissza, hogy Mr. Bingleynek örömére szolgálna, ha csatlakoznék hozzá a könyvtárban. Számomra rosszallónak tűnő hanghordozással beszélt, mintha azt akarná éreztetni, hogy noha kénytelen végrehajtani a gazda mégoly excentrikus parancsait is, ha rajta állna, ő ugyan soha be nem bocsátott volna egy olyan fickót, mint én.

– Erre szíveskedjék fáradni, uram – mondta dölyfösen.

A dolgok sajátos alakulása folytán az utóbbi időben meglehetősen elszoktam ettől az „Erreszíveskedjék-fáradni-uram" féle rizsától, és némiképp zavart lelkiállapotban léptem be a könyvtárba és találtam rá Bingleyre, aki egy karosszékben ült, lábával egy mozgatható asztalkán. Eléggé szívélyesen üdvözölt, ám árnyalatnyi leereszkedéssel a hangjában, ami két előző találkozásunk során is olyannyira szembeötlött.

– Á, Wooster, drága barátom, jöjjön be. Bastablenek meghagytam, mindenkinek mondja azt, hogy nem vagyok itthon, de természetesen maga kivétel. Mindig örülök, ha régi cimborát üdvözölhetek. Na, és mit tehetek magáért, Wooster?

A javára kell írjam, megkönnyítette számomra, hogy rátérjek a tárgyra, melyet megvitatni vágytam vele. Épp belevágni készültem, amikor megkérdezte, innék-e valamit. Azt feleltem, kösz, nem kérek, amire ő elviselhetetlenül önelégült tónusban azt mondta, valószínűleg bölcsen is teszem.

– Gyakran véltem úgy, amikor Chuffnell Regisben egy fedél alatt laktunk, hogy túl sokat iszik, Wooster. Emlékszik, amikor fölgyújtotta azt a nyári lakot? Józan ember nem tett volna olyat. Nyilván részeg volt, mint a csap, fütyikém.

Szenvedélyes tagadás rezgett ajkamon. Úgy értem, az azért mégiscsak túlmegy minden határon, ha épp az a fickó tesz szemrehányást az embernek nyári lakok felgyújtásáért, aki a lángok martalékául ejtette őket. De visszafogtam magam. Muszáj, mondtam magamban, megőriznem a jó viszonyt az ipsével. Ha ő így emlékszik vissza ama Chuffnell Regisbeli rettegés éjszakájára, nem az én tisztem, hogy leromboljam az illúzióit. Következésképp mindennemű megjegyzéstől tartózkodtam, s ő megkérdezte, kérek-e egy szivart. Miután nemleges választ adtam, úgy bólogatott, akár egy atya, aki meg van elégedve kedvenc fiával.

– Örömmel látom ezt a javulást az életmódjában, Wooster. Mindig is az volt a véleményem, hogy túl sokat dohányzik. Mértékletesség, jóember, mértékletesség mindenben: ez az egyetlen járható út. No de azt készült nekem elmondani, hogy mi

célból látogatott el hozzám. Csupán hogy elcsevegjünk a régi szép időkről?

– A miatt a klubkönyv miatt, melyet elzabrált az Ifjú Pincérfiúból.

Mialatt beszéltem, egy szódás whiskyt kortyolgatott, s mielőtt válaszolt, kihörpintette a poharát.

– Jobban szeretném, ha nem használná azt a csúnya „elzabrált" szót – mondta pöffeteg képpel. Nyilvánvaló volt, hogy megsértettem. – Egyszerűen csak kölcsönvettem, mivel szükségem volt rá egy üzleti ügyem kapcsán. Majd rendben visszakapják.

– Mrs. McCorkadale azt mondta a nénikémnek, hogy maga megpróbálta eladni neki.

A pasas bosszúsága fokozódott. Modora olyasvalakiére emlékeztetett, aki kénytelen végighallgatni egy tapintatlan hólyagot, aki folyvást téves közlésekkel traktálja.

– Dehogyis eladni. Az egyezségbe belefoglaltattam volna egy záradékot, mely szerint az asszony köteles visszaszármaztatni a könyvet, miután áttanulmányozta. Az elképzelésem szerint Mrs. McCorkadale fénymásolatokat készíttetett volna azokról az oldalakról, amelyek az ifjú Winshipről szólnak, s mindezt anélkül, hogy a könyv kikerült volna a birtokomból. Azonban az egyezség nem jött létre. Az asszony nem volt hajlandó együttműködni. Szerencsére egyéb vevőjelöltek is vannak a piacon. Az eladásra kínált portéka olyan ugyanis, hogy sokan ácsingóznak rá. De magát mért érdekli ez annyira, öreg fiú? Hiszen nincs benne érdekelve, vagy igen?

– Jó haverságban vagyok Kese Winshippel.

– Nekem sincs ellene semmi kifogásom. Mindig is egészen rendes fiatal fickónak találtam, habár eltérő méret.

– Eltérő méret? – visszhangoztam, mivel ez magas volt.

– Az ingei nem jók rám. Persze nem mintha ezt hibájául rónám fel. Az effélék csupán a szerencsén múlnak. És nehogy arra a hebehurgya következtetésre jusson, hogy holmi sérelem munkál bennem, és most megpróbálom visszaadni neki a kölcsönt valamiért, amit akkor tett velem, amikor nála szolgáltam. Viszonyunk ugyanis igen kellemes volt. Egészen megkedveltem őt, és ha nem fűződne érdekem ahhoz, hogy ki nyeri meg ezt a pótválasztást, inkább azon lennék, hogy ő végezzen az élen. De az üzlet, az üzlet. Alapos esélylatolgatást követően meglehetősen nagy összegű fogadást kötöttem McCorkadalere, és meg kell védenem a befektetésemet, öreg fiú. Ezt kívánja a józan ész, nemde?

Szünetet tartott, nyilván viharos tapsra várva eszélyességéért. Minthogy azonban néma maradtam, akár a sír, folytatta.

– Ha érvényesülni akar ezen a világon, Wooster, öreg cimbora, meg kell ragadnia a lehetőségeit. Én is így teszek. Minden egyes szitut, amely csak előadódik, megvizsgálok, s azt kérdem magamtól: „Mi eshet le ebből nekem? Miként – kérdem magamtól – tudnám úgy kezelni ezt a szitut, hogy némi hasznot hajtson Rupert Bingley számára?", és nem gyakran fordul elő, hogy ne találjak megoldást. Ezúttal még fejtörésre se volt

szükségem. Adva volt egyrészt az ifjú Winship, aki megpróbál bejutni a parlamentbe, aztán itt voltam én, aki néhány száz font sterlingecskét készülök besöpörni, ha Winship elveszíti ezt a választást, és hát, ugye, adva volt a klubkönyv, benne mindazzal a magvas ismeretanyaggal, ami biztosítja, hogy a srác veszítsen. Tüstént fölismertem a könnyű pénzszerzéssel kecsegtető lehetőséget. Az egyetlen problémát az okozta, hogy miként tudnám megszerezni a könyvet, de hamarosan ezt is megoldottam. Nem tudom, észrevette-e aznap, mikor az Ifjú Pincérfiúban találkoztunk, hogy egy nagy aktatáska volt nálam. És hogy azt mondtam, a titkárral van holmi megbeszélnivalóm. Nos, ami miatt találkozni akartam vele, az a klubkönyv kölcsönvétele volt. És még csak azzal se kellett bajlódnom, hogy kieszeljek valami ravasz trükköt, melynek révén elérhetem, hogy másfelé forduljon, miközben én elteszem a könyvet, mivel tudtam, hogy a pasas éppen ebédelni van. Úgyhogy beslisszoltam, besuvasztottam a könyvet az aktatáskába, majd kislisszoltam. Senki nem látott bemenni, és senki nem látott kijönni. Az egész művelet annyira pofonegyszerű volt, mint elvenni egy kissrác nyalókáját.

Vannak történetek, amelyek a józan gondolkodású embert borzadállyal, undorral, iszonyattal és émelygéssel töltik el. Nem azokra az anekdotákra gondolok, melyeket Macskatáp Potter-Pirbright mesélt el nekem a Parazitában, hanem az olyanszerű, visszataszító önéletrajzi részletek előtárására, amilyeneket az imént hallottam. Ha azt mondanám, hogy úgy éreztem, mintha a Wooster-lelket sárral fröcskölte volna be egy elhaladó autó, egyáltalán nem fogalmaznék erősen. Beláttam, hogy immár semmi értelme sincs folytatni ezt az utálatos megbeszélést. Előzőleg úgy terveztem, hogy taglalom annak lehetőségét, miszerint Agatha néném netán el találja olvasni a klubkönyv tartalmát, s szót ejtek a végromlásról, pusztulásról és kétségbeesésről, mely ez esetben óhatatlanul osztályrészem lenne, de láttam, hogy erről hasztalanul tennék említést. A pasas teljesen szánalom és minekishívják nélkül való volt… talán irgalom? Annyi biztos, i-vel kezdődik… és egyszerűen csak a

képembe röhögött volna. Immár teljesen bizonyos voltam abban, hogy meggyilkolta a nagybátyját, és meghamisította a végrendeletet. Az efféle eljárás egy magafajta fickó számára merő rutinfeladat lett volna csupán.

Ilyenformán el is indultam hát az ajtó felé, de mielőtt elértem volna, az ipse megállított, azt akarván tudni, hogy amikor látogatóba jöttem Dahlia nénihez, magammal hoztam-e Reggie Jeevest. Azt feleltem, hogy igen, mire ő azt mondta, ismét látni szeretné a jó öreg Reggie-t.

– Micsoda csudakrampusz! – mondta vidáman. A szót különösnek találtam, de miután mérlegre tettem, s úgy ítéltem meg, hogy a pasas bóknak és elismerésnek szánta legényem számos kiváló adottsága méltánylásául, egyetértettem abban, hogy Jeeves a szó legmélyebb és legigazabb értelmében csudakrampusz.

– Elmenet mondja meg Bastable-nek, hogy ha Reggie keresne, küldje föl. De senki mást, csak őt.

– Rendben.

– Derék pasi ez a Bastable. Ő teszi meg nekem a tétjeimet. Apropó: tétek. Aszerint járt el, ahogy tanácsoltam, és rakott valamennyit McCorkadale mamára a Market Snodsbury-i futamon? Nem? Akkor okvetlenül pótolja, Wooster, öreg harcsa. Soha nem bánja meg. Olybá veheti, mintha az utcán találna pénzt.

Miközben tovagördültem, nem valami virágos hangulatban voltam. Az imént szót ejtettem már szorongásteli érzéseimről, melyek akkor töltöttek el, midőn a reggeli ima után Arnold Abney dolgozószobájának ajtajához közeledtem ama napokban, amikor, mint mondani szokás, *in statu pupillari*, azaz diáki minőségben koptattam az iskolapadot, és hát most is, midőn azzal a hálátlan feladattal néztem szembe, hogy éltes ősömnek számot adjak abbeli kudarcomról, hogy Bingleyt jobb belátásra térítsem, hasonló nyugtalanság gyötört. Noha nem tételeztem föl, hogy a néni kiutalna nekem hatot a legsuhogósabbik fajtából, amire A. Abney olyannyira hajlamos volt, de biztosra vettem, hogy nem habozik majd kifejezésre juttatni neheztelését. A nagynénik mint

osztály olyanok, mint Napóleon, ha ugyan Napóleon volt az: elvárják, hogy parancsaikat maradéktalanul végrehajtsák, és hallani sem akarnak semmiféle kifogásról.

És bizony nem is tévedtem. Miután egy csehóban megebédeltem, hogy a lehető legtovábbra halasszam a találkozást, visszatértem a jó öreg birtokra, s megtartottam beszámolómat, és, persze, voltam annyira balszerencsés, hogy erre épp olyan pillanatban kerítettem sort, amikor a néni egy Rex Stout-krimit olvasott – éspedig kemény táblájú, nem papírkötésű kiadásban. Mikor ezt pontos célzótechnikájával, melyet sokéves gyakorlással fejlesztett tökélyre, hozzám vágta, az éles sarka az orrom hegyét találta telibe, amitől nem kevés pislogásra kényszerültem.

– Gondolhattam volna, hogy te csak összekutyulod majd az egészet – mennydörögte.

– Nem az én hibám, élemedett rokon – feleltem. – Én minden tőlem telhetőt megtettem. Ami csak – toldottam hozzá – emberileg lehetséges.

Azt hittem, ezzel megfogtam a nénit, de tévedtem. Olyasfajta szöveg volt ugyanis, melynek bedobásával általában számíthat rá az ember, hogy sikerül lecsillapítania a bősz indulatokat, ám

ezúttal teljesen csődöt mondott. A néni horkantott. Az ő horkantásai merőben más jellegűek, mint azok a szipákoló horkantások, melyek szerzői joga McCorkadale mamát illeti; inkább egy nagyobbfajta lőszerraktári robbanásra emlékeztetnek, s a hallatukon erős férfiak úgy tántorodnak hátra, mintha villám sújtotta volna őket.

– Hogy érted azt, hogy minden tőled telhetőt megtettél? Egyáltalán nem úgy nézel ki, mint aki bármit is tett. Megfenyegetted-e, hogy letartóztattatod?

– Nem, ilyesmit nem tettem.

– Torkon ragadtad-e, és megráztad-e, mint egy patkányt?

Beismertem, hogy ez sem jutott eszembe.

– Más szóval, az égvilágon semmit nem tettél – mondta a néni, s átgondolva a dolgot, be kellett vallanom, hogy tökéletesen igaza van. Fura, hogy az embernek mennyire nem ötlenek eszébe ilyesmik az adott pillanatban. Csupáncsak most tudatosodott bennem, hogy hagytam mindvégig Bingleyt beszélni, s jómagam gyakorlatilag semmit se dobtam be visszavágás gyanánt. Kisebb mértékben akkor se járulhattam volna hozzá eszmecserénkhez, ha a süket vipera vagyok, melyről korábban tettem említést.

A néni fölemelkedett a sezlonról, melyen nyugodott. Modora zsémbességről árulkodott. Idő múltán persze túlteszi majd magát bosszúságán, és elkezdi ugyanúgy szeretni Bertramját, ahogy korábban, de nem lehetett letagadni a tényt, hogy unokaöcs iránti szeretete jelen pillanatban a legmélyebb apály állapotában leledzett. Komoran így szólt:

– Muszáj lesz nekem kézbe vennem az ügyet.

– Bingleyhez készülsz ellátogatni?

– Bingleyhez bizony. És beszélni fogok a pasas fejével, s arra készülök, hogy ha szükséges, torkon ragadom, és megrázom…

– Mint egy patkányt?

– Igen, mint egy patkányt – mondta a néni egy olyan asszony nyugodt magabiztosságával, aki csitri lányka kora óta gyakorolta magát abban, hogy patkányokat rázzon meg a torkuknál fogva. – Irány az Ormond Crescent 5!

Hogy a Market Snodsbury-i történések mily mértékben kihatottak szellemi folyamataimra, abból is látható, hogy a néni már legalább tíz perce elment, amikor eszembe jutott Bastable, s azt kívántam, bárcsak figyelmeztettem volna az éltes rokont a jelenlétére. Rupert Bingley ama buzgó alkalmazottja azt az utasítást kapta volt ugyanis, hogy Jeevesen kívül egyetlen látogatót se bocsásson be gazdájához, s nem láttam okát föltételezni, hogy megszegje kötelmeit, midőn élemedett ősöm felbukkan. Fizikai erőszakot aligha alkalmazna az ipse – a néni erőnlétét tekintve ezzel dőreség is lenne próbálkoznia –, viszont csupán egy pillanat műve lenne számára, hogy ne kérje meg a nénit arra, hogy „erre szíveskedjék fáradni", ily módon biztosítván, hogy ősömnek olyan asszony módjára kelljen távoznia, akinek – mint McCorkadale mama mondaná – kitették a szűrét. A lelki szemeim előtt már láttam is, amint – úgy negyedóra múltán – felsült és paffá lett asszonyként tér vissza.

S igazam is lett. Körülbelül húsz perccel később, miközben a Rex Stout-kötetet olvastam, melyet a néni az imént irányított lövedékként használt, zihálás vált hallhatóvá odakint, s röviddel utána éltes ősöm vált láthatóvá odabent, egy, a Szent Pál-székesegyház körül cirkáló szent kimért lépteivel gyalogolva be. Az enyémnél jóval kevésbé éles szem is meglátta volna rajta, hogy problémája adódott Bastable-lel.

Talán tapintatosabb lett volna hallgatnom, ám ez azon alkalmak egyike volt, amikor az ember úgy érzi, muszáj valamit mondania.

– Szerencsével jártál? – kérdeztem.

Halk sistergés közepette lehanyatlott a sezlonra. Hatalmas horogütést mért egy párnára, s láttam, azt kívánja, hogy az bárcsak Bastable volna. Nevezett komornyik ugyanis éppenséggel az a fajta ember volt, aki pont effajta bánásmódért kiált – mit kiált: üvölt.

– Nem – felelte. – Nem tudtam bejutni.

– Az meg hogy lehet? – játszottam meg a tudatlant.

– Egy hájas, komornyikszerű pofa becsapta előttem az ajtót.

– Ez ciki.

– Én meg egy árnyalatnyit túl lassú voltam ahhoz, hogy közbeékelhessem a lábam.

– Efféle alkalmakkor mindig gyorsan kell cselekedni. A legpontosabb időzítésre van szükség. Egyébként fura, hogy engem beengedett. Alighanem a nyugodt előkelőséget árasztó lényemnek köszönhettem. Na és mit tettél?

– Eljöttem. Mi mást tehettem volna?

– Be kell lássam, egyebet aligha tudtál volna kitalálni

– És az egészben az a legőrjítőbb, hogy teljesen készen álltam rá, hogy ma délután megpróbáljam kivasalni azt a pénzt L. P. Runkle-ból. Úgy éreztem, ma jött el az ideje. De ha már ilyen peches napot fogtam ki, mint ez a mai, talán jobban teszem, ha elhalasztom a dolgot.

– És nem próbálod meg addig ütni a vasat, amíg meleg?

– Könnyen meglehet, hogy még nem is elég meleg.

– Nos, ezt a te tiszted megítélni. Tudod – tértem vissza a fő témához –, a Bingleyvel folytatandó tárgyalások lebonyolítására leginkább alkalmas személy valójában Jeeves. Ő az, akire rá kellett volna bízni az ügyet. Abban a szituban, ahol én némán tátogok Bingley jelenlétében, te pedig még csak be se tudsz jutni a házába, Jeeves egykettőre nála terem, és rojtosra beszéli a száját, mielőtt akár annyit mondhatnál, hogy „hukk". És ő még azzal a további előnnyel is rendelkezik, hogy Bingley szemlátomást kedveli. Az róla a véleménye, hogy egy csudakrampusz.

– Mi a kórság az a csudakrampusz?

– Nem tudom, de valami olyasmi lehet, ami Bingleyben bámulatot kelt. Amikor Jeevesről ilyen értelemben nyilatkozott, hangjából őszinte lelkesedés érzett ki. Közölted már Jeevesszel, hogy Bingley birtokában van a klubkönyv?

– Igen, mondtam neki.

– És hogy fogadta?

– Jól tudod, Jeeves hogy szokott fogadni dolgokat. Az egyik szemöldöke kissé felhúzódott, s azt mondta, meg van döbbenve és botránkozva.

– Ez tőle szokatlanul erőteljes fogalmazásmód. Rendszerint a „Fölöttébb nyugtalanító" a maximum, ameddig elmegy.

– Fura egy dolog – szólt éltes ősöm elmélázva –, de miközben odahajtottam kocsival, mintha Jeevest láttam volna kijönni Bingley lakásáról. Habár teljes bizonyossággal nem tudtam megállapítani, hogy ő volt.

– Valószínűleg ő lehetett. Amikor értesült tőled a klubkönyvről, nyilván az volt az első reakciója, hogy fölkeresse Bingleyt. Kíváncsi vagyok, megjött-e már.

– Nem valószínű. Én kocsival voltam, ő pedig gyalog. Ennyi idő alatt nem érhetett vissza.

– Csengetek Seppingsért, és megkérdezem. – Á, Seppings – mondtam, ahogy a komornyik megjelent –, Jeeves odalent van-e?

– Nincs, uram. Eltávozott hazulról, és még nem tért vissza.

– Ha megjön, kérem, mondja meg neki, hogy jöjjön be hozzám.

– Igenis, uram.

Arra gondoltam, megkérdem tőle, hogy midőn Jeeves eltávozott, nem olyan ember képzetét keltette-e, aki az Ormond Crescent 5-be készül, de úgy ítéltem meg, hogy ezzel túlságosan megerőltetném Seppingst, így hát letettem róla. Visszavonult, s mi a nénivel egy ideig Jeevesről beszélgetve üldögéltünk. Aztán, úgy érezvén, hogy ezzel sehová sem jutunk, s amíg Jeeves vissza nem ér, semmi építő jellegűt nem lehet véghezvinni, ismét L. P. Runkle dolgára tértünk át. Pontosabban az éltes rokon tett így, én pedig fölvetettem egy kérdést, melyet már az események egy korábbi stádiumában is föl szerettem volna vetni.

– Szóval azt mondod, úgy érezted, ma érkezett el az ideje, hogy színvallásra bírd a pasast. Miből gondoltad ezt?

– Abból, ahogy az ebédjét falta, na meg ahogy utána nyilatkozott róla. Abszolút lírai hangot ütött meg, és nem is voltam meglepve. Anatole felülmúlta önmagát.

– Csak nem *Suprême de Foie Gras au Champagne* volt a menü?

– Sőt, *Neige aux Perles des Alpes* is szerepelt rajta.

Néma sóhaj röppent fel ajkamról a gondolatra, hogy mit hagytam ki. A moslék, mellyel a csehóban a Wooster-gyomrot inzultálni kényszerültem, valami iszonyú volt. Az abrakolást illetően általában semmi gond ezekkel a vidéki krimókkal, ám pechemre egy olyat fogtam ki, melyet alighanem a Borgia család egyik leszármazottja vezetett. Evés közben az a gondolat járta meg az agyamat, hogy ha Bingley egy napon ott ebédeltette volna meg a nagybátyját, nem kellett volna mindama költségbe és fáradságba vernie magát annak érdekében, hogy holmi kevéssé ismert ázsiai mérget szerezzen be.

Mindezt, az együttérzésében reménykedve, az éltes rokonnak is megemlítettem volna, de e pillanatban kinyílt az ajtó, és Jeeves áramlott be rajta. Társalgását azzal a lágy köhintésével indítva meg, mely úgy hangzik, mintha egy igen öreg birka köszörülné a torkát egy köd ülte hegycsúcson, így szólt:

– Látni óhajtott, uram?

Melegebb fogadtatásban akkor se lehetett volna része, ha a tékozló fiú lett volna is, akinek történetét akkoriban kellett bebifláznom, midőn megnyertem azt a Szentírás-ismereti díjat. A levegőég, már amenynyi volt belőle a nappaliban, izgatott sikkantásainktól visszhangzott.

– Jöjjön be, Jeeves! – bömbölte az élemedett rokon.

– Igen, jöjjön be, Jeeves, szedje a lábát! – kontráztam. – Már izével vártuk… mivel is?

– Visszafojtott szuflával – segített ki éltes ősöm.

– Úgy van. Visszafojtott szuflával és…

– Feszült, felajzott idegzettel. Nem is szólva a rángatódzó izmokról és a lerágott körmökről. Mondja csak, Jeeves, maga volt az, akit az Ormond Crescent 5-ből láttam kijönni úgy egy órával ezelőtt?

– Igen, asszonyom.

– Bingleynél volt látogatóban?

– Igen, asszonyom.

– A klubkönyv miatt?

– Igen, asszonyom.

– Megmondta neki, hogy azt legott vissza kell származtatnia?

– Nem, asszonyom.

– Akkor mi a fészkes fenéért ment el hozzá?

– Hogy visszaszerezzem a könyvet, asszonyom.

– De hiszen azt állítja, nem mondta meg neki, hogy…

– Nem volt rá szükség, hogy szóba hozzam a témát, asszonyom. Bingley ugyanis még nem nyerte vissza az eszméletét. Ha szabadna megmagyaráznom. A lakására érkeztemkor megkínált egy itallal, melyet elfogadtam. Magának is töltött egyet. Egy ideig elbeszélgettünk erről-arról. Aztán sikerült egy pillanatra elterelnem a figyelmét, és miközben elfordult, módom nyílt rá, hogy egy kémiai anyagot juttassak az italába, melynek hatására házigazdám átmenetileg öntudatlan állapotba került. Ily módon bőven volt rá időm, hogy átkutassam a szobát. Föltételeztem, hogy ott tartja a könyvet, s nem is csalatkoztam. Az íróasztal alsó fiókjában volt. Magamhoz vettem, s távoztam.

Elkábulva a pasas rátermettségének és a csináld magad mozgalom keretében kifejtett ezen utóbbi elképesztő teljesítményének feltárultán, megszólalni se voltam képes, ám az éltes rokon olyasfajta kiáltást, avagy inkább kurjantást hallatott, mely bizonyára számtalan sok vadászmezőn visszhangzott már végig, arra késztetve a Quorn és a Pytchley rókavadász társaságok tagjait, hogy oly módon szökkenjenek föl nyergeikben, akár a mexikói ugróbab.

– Úgy érti, benyomott az ipsének egy zsibi-bogyót?

– Tudomásom szerint a zsargonban így nevezik, asszonyom.

– Mindig tart magánál belőle?

– Ritkán fordul elő, hogy ne legyen nálam valamennyi, asszonyom.

– Soha nem lehet tudni, mikor jön kapóra, mi?

– Pontosan, asszonyom. Alkalom lépten-nyomon kínálkozhat a használatára.

– Nos, csupán annyit mondhatok: köszönöm. A vereség kapujában csikarta ki a győzelmet.

– Kedves öntől, hogy ezt mondja, asszonyom.

– Nagyon lekötelezett, Jeeves.

– Szóra sem érdemes, asszonyom.

Ezek után azt vártam az éltes rokontól, hogy most hozzám fordul, és alaposan leteremt, amiért nem volt annyi sütnivalóm, hogy én magam nyomjak be egy zsibi-bogyót Bingleynek, és jól tudtam – mert hiszen nagynéniket észérvekkel lehetetlen meggyőzni –, hasztalanul hivatkoznék arra, hogy nem volt nálam efféle csodaszer; ám derűs hangulata arra késztette, hogy elálljon szándékától. Újfent visszatérvén az L. P. Runkle-témához, azt mondta, ez ráébresztette arra, hogy mégiscsak kedvezően áll a szerencsecsillaga, és csak azért is megszuttyongatja a palit.

– Máris megyek, és fölkeresem – rikkantotta. – És semmi kétségem sincs afelől, hogy úgy fogok rajta játszani, akár egy húros hangszeren. Félre az utamból, Bertie öcsém! – kurjantotta az ajtó felé indulva. – Vagy istenemre mondom, beletiporlak a porba. Juhéjj! – tette hozzá, a régi vadásznapok pátoszához visszatérve. – Talihó! Elslisszolt a nyomorult! Előre! Huja-hujj! Csapá-á-ára!

Vagyis valami ilyesféle hangzása volt szavainak.

„…nyugodt volt és szenvtelen, mint egy félbevágott osztriga"

Dahlia néni távozása, mely becslésem szerint úgy hatvan mérföldes óránkénti sebességgel ment végbe, azt a fajta reszketeg mozdulatlanságot hagyta maga mögött, amit hurrikán idején lehet tapasztalni Amerikában, miután a bömbölő szélvihar, a zápfogadat is kilazítván, odébbáll, hogy nyugatabbra fekvő vidékeken lakó atyafiakra hozza rá a szívbajt. Amolyan kábaforma érzés lesz tőle úrrá az emberen. Jeeveshez fordultam, aki – természetesen – ezúttal is olyan nyugodt volt és szenvtelen, mint egy félbevágott osztriga. Olybá tűnt, akárha kora gyermekkorától kezdve figyelte volna, ahogy kurjongató nagynénik puskagolyókként száguldoznak ki szobákból.

– Mit mondott a néni, Jeeves?

– Hogy „Juhéjj", uram, ha nem tévedek. És úgy rémlett, mintha asszonyom azt is hozzátette volna: „Talihó!", „Elslisszolt a nyomorult!", valamint „Csapá-á-ára!"

– Nyilván a Quorn és a Pytchley tagjai állandóan efféléket kiabálnak.

– Magam is így vagyok értesülve, uram. Ez fokozott erőfeszítésekre sarkallja a kopókat. És, persze, fölöttébb nyugtalanító lehet a rókák számára.

– Én nagyon nem szívesen lennék róka. Hát maga, Jeeves?

– Bizonyos, hogy el tudok képzelni kellemesebb létformákat is, uram.

– Nem elég, hogy mérföldeken át hajszolják őket nehéz terepen, még azt is hallgatni kénytelenek, ahogy cilinderes fazonok ama barbár üvöltéseiket hallatják.

– Pontosan, uram. Szerfölött gyötrelmes élet.

Elővettem batisztzsebkendőmet, s megtörölgettem a homlokom. Az utóbbi események hatására oly módon

verejtékeztem, hogy már-már a versailles-i szökőkutakra kezdtem hasonlítani.

– Dől rólam a víz, Jeeves.

– Igen, uram.

– Legalább kissé megnyitja a pórusokat.

– Igen, uram.

– Most milyen csendesnek tűnik minden.

– Igen, uram. A csönd, akár egy dunsztkötés, begyógyítja a zaj ütötte sebeket.

– Shakespeare?

– Nem, uram. Oliver Wendell Holmes amerikai költő írta *A kintornások* című versében. Még gyermekkoromban olvasta fel nekem egy nagynéném.

– Nem is tudtam, hogy magának nagynénjei is vannak.

– Három, uram.

– Ők is olyan izgágák, mint aki éppen eltávozott köreinkből?

– Nem, uram. Az életszemléletük egyöntetűen kiegyensúlyozott.

Én is kissé kiegyensúlyozottabbnak kezdtem érezni magam. Vagyis hát nyugisabbnak, ha értik, mire gondolok. És a nyugalommal szeretetteljesebb gondolatok jártak együtt.

– Nos, igazából nem is hibáztathatom az éltes rokont, amiért izgékony – szóltam. – Teljesen leköti ugyanis egy roppant arányú és izéjű vállalkozás.

– Roppant arányú és horderejű, uram?

– Úgy van.

– Reménykedjünk benne, hogy e fontos merény nem fordul ki medriből, s nem veszti el „tett" nevét.

– Reméljük a legjobbakat. Fontos micsoda?

– Merény, uram.

– Nem fény ér?

– Nem, uram.

– Ezek szerint nem Burns, a költő írta?

– Nem, uram. Az idézett szavak Shakespeare drámájából, a *Hamlet*ból valók.

– Ó, a *Hamlet*et ismerem. Agatha néni egyszer elvitette rá velem a fiacskáját, Thost az Old Vicbe. Úgy találtam, nem rossz darab, bár kissé magasröptű. Biztos benne, hogy nem Burns írta?

– Igen, uram. E tény tudomásom szerint egyértelműen bizonyítottnak tekinthető.

– Aha. Akkor hát vitának nincs helye. No de eltértünk a lényegtől, ami nem egyéb, mint hogy Dahlia néni nyakig van ebben a roppant arányú és horderejű vállalkozásban. Mellesleg Tuppy Glossop dolgáról van szó.

– Valóban, uram?

– Alighanem érdekli magát, mivel úgy tudom, mindig kedvelte Tuppyt.

– Igen kellemes ifjú úriember, uram.

– Na igen, amikor éppen nem rögzíti le az utolsó kapaszkodókarikát a Parazita úszómedencéjében. Nos, a történet túl hosszú ahhoz, hogy most elmeséljem magának, de a veleje a következő: L. P. Runkle, kihasználván egy jogi csűrés-csavarást… ugye, csűrés-csavarásnak mondják?

– Igen, uram.

– Kibabrált Tuppy apjával egy üzleti ügyben… nem, egész pontosan nem is üzleti ügy, ugyanis Tuppy apja nála, Runkle-nál dolgozott, aki is a szerződés egy záradékát meglovagolva megfosztotta őt valaminek a hozadékától, amit föltalált.

– Ez gyakran megtörténik, uram. A finanszírozó hajlamos a feltaláló kárára prosperálni.

– Dahlia néni azt reméli, rá tudja venni Runkle-t, hogy köhögjön ki egy jókora összeget kápában, és dobja meg vele Tuppyt.

– Bűntudattól indíttatva, uram?

– Nem csupán bűntudattól. A néni inkább arra a tényre alapoz, hogy Runkle már jó ideje van Anatole főztjének bűvös hatása alatt, és úgy hiszi, ennek folytán egy lágyszívűbb, jóindulatúbb pénzember vált belőle, aki sokkal inkább kész lekötelezni felebarátait, és korrekt módon járni el velük szemben. Kételkedni látszik, Jeeves. Nem hiszi, hogy beválik a dolog? A néni biztos benne, hogy be fog.

– Bárcsak osztozhatnék asszonyom bizakodásában, de…

– De, akárcsak én, annak esélyét, hogy a néni úgy játsszon L. R Runkle-on, mint egy húros hangszeren, nem ítéli jobbnak, mint… nos? Száz a nyolchoz arányúnak?

– Annál valamelyest kedvezőtlenebbnek látom, uram. Tekintetbe kell vennünk ugyanis a tényt, hogy Mr. Runkle egy…

– Igen? Tétovázni látszik, Jeeves. Mr. Runkle egy micsoda?

– A kifejezés, amelyet használni szeretnék, nem jut eszembe, uram. Néhanapján öntől hallottam alkalmazni az ismeretségi körében lévő olyan urak jellemzésére, akikben a megítélése szerint fogyatékos a kellem és a kedélyesség. Példának okáért Mr. Spode-dal, azaz immár Lord Sidcuppal kapcsolatban alkalmazta, valamint – még azelőtt, hogy a vele való viszonya a jelenlegi szívélyes jelleget öltötte volna – Mr. Glossop nagybátyjával, Sir Roderickkel összefüggésben. A nyelvem hegyén van.

– Svihák?

– Nem – mondta Jeeves –, nem svihák.

– Nehéz pasas?

– Nem.

– Húszperces fövésű tojás?

– Igen, erre gondoltam, uram. Mr. Runkle egy húszperces fövésű tojás.

– De eleget látta-e már őt ahhoz, hogy meg tudja ítélni? Hiszen végül is csupán az imént találkozott vele először.

– Igen, uram, ez igaz, azonban Bingley, megtudván, hogy Mr. Runkle asszonyomnál vendégeskedik, jó néhány történetet mesélt el róla, melyek jól szemléltették az úr keményszívűségét és kérlelhetetlen jellemét. Bingley egykor az alkalmazásában állt.

– Te jó ég! Ez a pofa a jelek szerint már mindenkinek állt az alkalmazásában!

– Igen, uram, hajlamos volt a csapongásra. Soha nem maradt meg sokáig egy helyen.

– Nem is csodálom.

– Ám a Mr. Runkle-lal való munkakapcsolata huzamosabb ideig tartott. Néhány évvel ezelőtt elkísérte őt az Amerikai Egyesült Államokba, és több hónapon keresztül nála maradt.

– Amely időszak alatt húszperces fövésű tojásnak találta?

– Pontosan, uram. Úgyhogy erősen tartok tőle, hogy Mrs. Travers erőfeszítései nem járnak majd kielégítő eredménnyel. Nagy összegű pénz-e az, melynek kiadására asszonyom rá szeretné beszélni Mr. Runkle-t?

– Sejtésem szerint meglehetősen tetemes. Tudja, ami Tuppy apjának találmányát illeti, a „Varázslabdacsok" nevű gyógykészítményről van szó, és nyilván Runkle egy óriási kazal pénzt kasszírozott belőle. Azt hiszem, a néni a fifti-fifti alapon való osztozásra törekszik.

– Ez esetben kénytelen vagyok arra a vélekedésre hajlani, hogy inkább a száz az egyhez az a fogadási arány, amennyire egy megfontolt bukméker annak valószínűségét taksálná, hogy Mrs. Travers eléri a célját.

Önök nyilván egyetértenek abban, hogy ez nem volt túl biztató. Sőt mi több, inkább kifejezetten hervasztóként lehetne jellemezni. Jeevest minden bizonnyal pesszimistának neveztem volna, csakhogy pillanatnyilag e szó nem jutott eszembe. És miközben agyamból megpróbáltam valami egyéb fordulatot kicsiholni, mint a „fancsali feszület", ami aligha lett volna ildomos megszólítási forma egy magafajta méltóságú fickó esetében, Florence jött be a franciaablakon keresztül, és Jeeves természetesen felszívódott. Valahányszor beszélgetésünket olyasvalakinek az érkezése szakítja félbe, akit az „előkelőség" minősítéssel lehet illetni, Jeeves mindenkor úgy elillan, akár egy családi kísértet hajnalhasadáskor.

Az étkezési alkalmakat kivéve, mindmostanáig egyáltalán nem találkoztam Florence-szel, mivel ő, ahogy mondani szokás, a maga útját járta, én meg az enyémet. Vagyis úgy értem, ő folyvást Market Snodsburyben volt, s a konzervatív párti jelölt érdekében tüsténkedett, akivel jegyben járt, míg én, a néhai McCorkadale özvegyével való idegőrlő találkozást követően, felhagytam a korteskedéssel, hogy helyette inkább lekucorodjam egy jó könyvvel. Kesétől elnézést is kértem ezért az állhatatlanságért (ha ugyan ez rá a jó szó), s ő szokatlan megértéssel fogadta,

mondván, hogy semmi gond nincs belőle, és hogy bár ő maga is ugyanezt tehetné.

Florence ugyanolyan szép volt, mint valaha, ha nem még szebb, és a Parazita Klub tagságának legalább kilencvenhat százaléka kívánni sem tudott volna jobbat, mint hogy – miként most én – kettesben maradhasson vele. Jómagam viszont örömest lemondtam volna erről az édes kettesről, mivel gyakorlott érzékeim elárulták, hogy a lány rossz hangulatainak egyikében sínylődik, márpedig ilyenkor mindenkinek, kivéve a legviharedzettebbeket, azt súgják az ösztönei, hogy a legbölcsebb, amit tehet, az, ha fölmászik egy fára, s azt felhúzza maga után. Ama bizonyos pöfögő szentfazékság, amire korábban utaltam, s ami oly szembetűnő jellemvonása e leányzónak, láthatólag teljes gőzzel funkcionált. Meglehetősen nyers hangnemben így szólt:

– Bertie, mit kotlasz te idebent egy ilyen gyönyörű napon, mint ez a mai?

Elmagyaráztam, hogy Dahlia nénivel volt megbeszélésem, mire azzal vágott vissza, hogy a megbeszélés már föltehetőleg

véget ért, mivel Dahlia néni a távollétével tündököl, így hát érthetetlen, hogy mért nem vagyok odakint a friss levegőn és a napsütésben.

– Túlságosan is szeretsz bent penészedni. Azért van olyan sápkóros küllemed.

– Nem tudtam, hogy sápkóros a küllemem.

– Hát persze hogy az. Mi másra számítottál? Úgy nézel ki, mint egy döglött hal alulsó része.

Legrosszabb sejtelmeim látszottak beigazolódni. Előre láttam, hogy rosszkedvét az első ártatlan szemlélőn fogja levezetni, aki az útjába akad, s jellemző a balszerencsémre, hogy ez az ártatlan szemlélő történetesen pont én voltam. Felkészültem rá, hogy vállám közé húzott fejjel dacolok a viharral, amikor meglepetésemre témát váltott.

– Haroldot keresem – mondta.

– Ó, igazán?

– Nem láttad?

– Nem hinném, hogy ismerem.

– Ne légy ostoba. Harold Winshipet.

– Á, Kesét! – élénkültem föl. – Nem, ő nem úszott be a látómezőmbe. Milyen ügyben keresed? Valami fontos?

– Nekem fontos, és számára is az kellene hogy legyen. Ha nem kapja magát össze, el fogja veszíteni ezt a választást.

– Miből gondolod?

– Abból, ahogy ma ebédkor viselkedett.

– Ó, elvitt ebédelni? Hová mentetek? Én a magamét egy csehóban költöttem el, és amíg nem kóstoltad, el se hinnéd, micsoda moslékot szolgálnak ott fel. De gondolom, ti valami jobbfajta szállodába ruccantatok ki, ugye?

– A Kereskedelmi Kamara díszebédjén voltunk, a Városházán. Sarkalatos fontosságú alkalom, ő azonban a legerőtlenebb beszédet tartotta, melyet valaha is hallottam. Egy vízfejű gyerek is jobban kitett volna magáért. Még te is különb teljesítményt nyújtottál volna.

Nos, ha azt tekintem, hogy Florence szájából hangzott el, egészen imponáló bóknak számított, hogy rátermettség

tekintetében egy szintre helyezett egy vízfejű gyerekkel, úgyhogy mélyebben nem is mentem bele a dologba, ő pedig, mindkét orrlyukából lángot lélegezve ki, így folytatta:

– Öö, öö. öö.

– Parancsolsz?

– Egyre csak azt mondogatta: Öö, öö, öö, öö. Kedvem lett volna hozzá vágni egy kávéskanalat.

E ponton természetesen módomban állt volna elsütni a régi poént, miszerint tévedni emberi dolog, de úgy éreztem, nem alkalmas rá a pillanat. Ehelyett így szóltam:

– Valószínűleg ideges volt.

– Utólag ő is ezt hozta fel mentségéül. Azt feleltem rá, hogy nem volt joga idegesnek lenni.

– Akkor tehát beszéltél vele?

– Persze.

– A díszebéd után?

– Közvetlenül utána.

– De ismét beszélni szeretnél vele?

– Igen.

– Megyek és megkeresem, jó?

– Légy szíves. És mondd meg neki, hogy jöjjön be hozzám Mr. Travers dolgozószobájába. Ott nem szakítanak bennünket félbe.

– Most alighanem a tó melletti nyári lakban üldögél.

– Nos, mondd meg neki, hogy hagyja abba az üldögélést, és jöjjön be a dolgozószobába – szólt Florence, szakasztott úgy, mintha Arnold Abney bölcsészdoktor lett volna, amint bejelenti, hogy a reggeli ima után látni szeretné Woostert. Teljesen visszaidézte ama régi napok hangulatát.

Ahhoz, hogy az ember eljuthasson a nyári lakba, át kell kelnie a pázsiton, melyet Spode említett, midőn azzal a gondolattal kacérkodott, hogy szétkenjen engem rajta, s miután kereszteztem, az első, amit megpillantottam – eltekintve a madaraktól, méhektől, lepkéktől, valamint egyéb olyan szárnyas lényektől, melyek ott töltötték ráérő óráikat –, L. P. Runkle volt, aki egy függőágyban fekve szundikált, egy széken Dahlia nénivel

az oldalán. Mikor emez utóbbi meglátott, fölkelt, megindult felém, s odébb vont egy-két yarddal, egyidejűleg ujját az ajkához tartva.

– Alszik – suttogta.

A függőágy felől felhangzó hortyogás mintegy igazolta ezt az állítást, s azt feleltem, magam is látom, és hogy micsoda visszataszító látványt nyújt a pasas, amire a néni arra kért: az ég szerelmére, ne üvöltsék már annyira. Kissé megneheztelve amiatt, hogy egy olyan asszony vádol üvöltéssel, akinek a leghalkabb suttogása is úgy hangzik, mintha valaki a marhákat szólítaná haza a legelőről, azt feleltem, nem is üvöltöttem, mire ő azzal vágott vissza: „Hát nem is ajánlom."

– Könnyen meglehet, hogy harapós kedvében lenne, ha hirtelen fölébresztenék.

Helyes érvelés volt, mely a néni jó stratégiai és taktikai érzékéről árulkodott, ám gyors észjárásommal nyomban észrevettem benne a hibát, melyre haladéktalanul föl is hívtam a figyelmét:

– Másrészt viszont, ha nem ébreszted föl, hogyan tudsz nála szót emelni Tuppy ügyében?

– Én azt mondtam: „hirtelen", te lüttyő. Ha rábízom a dolgot a Természetre, akkor nincs semmi gond.

– Na igen, ebben lehet valami. És mit gondolsz, sok idejébe telik a Természetnek?

– Honnan tudjam?

– Csak merő kíváncsiságból kérdem. Végül is nem ücsöröghetsz itt a délután hátralévő részében.

– Ha szükséges, igenis megteszem.

– Akkor én magadra is hagylak. Mennem kell, hogy megkeressem Kesét. Nem láttad?

– Épp az előbb ment erre a titkárnőjével, útban a nyári lakhoz. Azt mondta, némi diktálnivalója van. Mért keresed?

– Konkrétan nem nekem van vele dolgom, habár mindig örülök a társaságának. Florence kért meg, hogy kerítsem neki elő. Alaposan beolvasott neki, és most ég a vágytól, hogy folytathassa a beolvasást. A jelek szerint…

Itt a néni egy éles „Pszt! "-tel félbeszakított, mivel L. P. Runkle megmoccant álmában, és úgy tűnt, mintha az élet visszatérőben volna a mozdulatlan porhüvelybe. Ám vaklármának bizonyult a dolog, s folytattam észrevételeimet.

– A jelek szerint a fiúnak nem sikerült elbűvölni a Kereskedelmi Kamara díszebédjének vendégeit, holott Florence arra számított, hogy valóságos… ki is volt az a görög fickó?

– Te Bertie, ha nem félnék, hogy fölébresztem Runkle-t, fejbe kólintanálak egy tompa tárggyal, ha volna nálam ilyen. Miféle görög fickó?

– Épp ezt kérdem tőled. Kavicsokat rágcsált.

– Démoszthenészre gondolsz?

– Valószínűleg őrá. Később Jeevesszel majd egyeztetek. Szóval Florence azt várta tőle, hogy valóságos Démoszthenészként fog szónokolni – ha ugyan stimmel a név, ami eléggé valószínűtlen, habár a suliban az egyik srácot Gianbattistának hívták –, de Kese csalódást okozott neki, s ez fölingerelte.

– Szerintem az a lány túlságosan is gyakran kimondja, ami a bögyében van – jelentette ki az éltes rokon szigorúan. – Csodálom, hogy Kese ilyen jól viseli.

Történetesen abban a helyzetben voltam, hogy módomban állt megoldással szolgálni a problémára, mellyel a néni viaskodott. A srácok és csajok közti viszonyt irányító tényezők összessége régóta nyitott könyvként állt előttem. Mélyreható gondolkozást szenteltem az ügynek, és ha egy Wooster mélyreható gondolkodást szentel egy ügynek, egykettőre kibogozódnak a kuszaságok.

– Azért viseli ilyen jól, élemedett ősöm, mert szereti őt, és aligha tévedsz nagyot, ha azt mondod: a szerelem mindent legyőz. Persze értem én, mire gondolsz. Meg vagy lepve, hogy egy inak és izmok dolgában annyira jól eleresztett fickó, mint ő, miként képes gombolyagként összegömbölyödni, ha Florence görbe szemmel néz rá, és hogy tudja annak irgumburgumait, ha ugyan így nevezik, egy olyan spániel jámborságával fogadni, melyet megrónak, mert egy oszlásnak indult csontot hurcolt be a nappaliba. Amit azonban figyelmen kívül hagysz, az az a tény, hogy finom metszésű arcél, karcsú alkat és platinaszőke haj

dolgában Florence jócskán a tízes toplista élmezőnyében tanyázik, és az effélék nagy súllyal esnek latba egy olyan srácnál, mint Kese. Te meg én, minthogy a hűvös józanság szemüvegén át szemléljük Florence-t, túlságosan hatalmaskodónak ítéljük őt meg, semhogy alkalmas lenne emberi fogyasztásra, Kese azonban más szemszögből nézi a dolgot. Ama ősrégi kérdés ez, melyet Jeeves az egyén lelkialkatának szokott nevezni. Kesében nagy valószínűséggel szárba szökkenni készen forrongnak a lázadás csírái, valahányszor a lány kipakol, ám ekkor oldalról esik rá a tekintete, vagy a hajára vet egy pillantást – az érvelés kedvéért föltételezve, hogy Florence nem visel éppen kalapot –, vagy újfent szemébe tűnik, hogy a lány annyira bővében van a domborulatoknak, akár egy hullámvasút, és a srác úgy érzi, hogy mindezekért cserébe érdemes elviselni némi kipakolást. Ugyanis a szerelme, ha nem tudnád, nem kizárólag lelki jellegű. Némi érzékiségnek is szerepe van benne.

Még tovább is fejtegettem volna, mivel a tárgy olyan volt, mely a legjavamat hozza ki belőlem, ám e ponton az éltes rokon, aki egy ideje már nyugtalanul fészkelődött, arra kért, hogy menjek, és öljem bele magam a tóba. Ezért hát eldöngicséltem onnan, a néni pedig visszatért a függőágy melletti székéhez, s oly módon merengett L. P. Runkle fölött, mint anya az alvó gyermeke fölött.

Noha nem hinném, hogy észrevette, mivel nagynénik ritkán szentelnek különösebb figyelmet unokaöccseik kifejező arcjátékának, de mindezen eszmecsere folyamán tekintetem komorságot tükrözött, meglehetősen nyilvánvalóvá téve, hogy valami motoszkál a fejemben. Arra gondoltam ugyanis, amit Jeeves mondott a száz az egyhez arányról, amennyire egy megfontolt buki annak esélyét taksálná, hogy a néni pénzt tudjon kicsikarni valakitől, aki oly bőségesen el van látva egyirányú zsebekkel, mint L. P. Runkle, és mélységes fájdalommal képzeltem magam elé a néni csüggedtségét és csalódottságát, midőn a pasas, szundikálásából fölébredve, megtagadja majd a tejelést. Hatalmas csapás lenne szegény ősöm számára, mivel meg volt róla győződve, hogy tutira megy.

Természetesen Kese ügyét is nagyon a szívemen viseltem. Minthogy magam is jártam már jegyben Florence-szel, jól tudtam, mire képes a tekintetben, hogy leszedje a keresztvizet a tévelygő hímről, és az előjelek azt látszottak valószínűsíteni, hogy a jelen alkalommal minden korábbi teljesítményét felülmúlja. Nem mulasztottam el értelmezni a jelentését ama baljós homlokráncolásnak, a beharapott ajkaknak és a villogó szemeknek, sem pedig annak a sajátos módnak, ahogy a karcsú alak megremegett, jelezvén – hacsak nem influenzás eredetű hidegrázásról volt szó –, hogy úgyszólván a plafonon van a pipától. Bámulattal töltött el, hogy az én régi jó haverom micsoda mélységekig volt képes lesüllyedni mint szónok ahhoz, hogy ennyire heves indulatokat korbácsoljon föl, és azt terveztem, hogy kikérdezem őt – persze kellő tapintattal – a dolog felől.

Erre azonban nem nyílt módom, mivel a nyári lakba lépve az első, amit megpillantottam, ő, azaz Kese meg Magnolia Glendennon volt, és oly szoros ölelésben forrtak össze, hogy az volt az érzésem, csupán egy erőgép tudná szétválasztani őket.

„…hangja egy bosszús fahéjmedvéére emlékeztetett"

Ámde ebbeli vélekedésem téves volt, mert alig szaladt ki a számon az első hökkent nyikkantás, amikor a Glendennon csajszi, visszhangként a tulajdon nyikkantását hallatva, mely akár egy fürdőzés közben meglepett nimfától is származhatott volna, leválasztotta magát a fiúról, és elzúgott mellettem, olyan sebességgel illanva tova a kinti világba, mely mint síkfutót éltes ősömmel egy klasszisba emelte. Olyan volt, mintha felfohászkodott volna: „Ó, nőnének bár galambszárnyaim!", s fohásza meghallgatásra talált volna.

Én ezenközben földbe gyökerezett lábbal álltam, szám félig kinyitva, szemgolyóim teljes terjedelmükben kiguvadva. Melyik is az a szó? Meg-gel kezdődik. Meghőköl? Nem, valami más. Megrekken? Nem, ez se. Megrökönyödik, na ez az. Meg voltam rökönyödve. Úgy hiszem, olyasféle érzéseket éltem át, mintha véletlenül besétáltam volna egy törökfürdő gőzkamrájának női részlegébe.

Kese szemlátomást ugyancsak nem érezte magát túlzottan fesztelenül. Sőt, úgy is fogalmazhatnék: kifejezetten össze volt zavarodva. Erősen zihált, mintha asztmában szenvedne: tekintete, melyet rám szegezett, gyakorlatilag semennyit se tartalmazott abból a baráti jellegből, melyet joggal szeretne látni az ember egy régi cimbora tekintetében; a hangja pedig, midőn megszólalt, egy bosszús fahéjmedvéére emlékeztetett. Mélyről jövő torokhang, ha értik, mire gondolok, éspedig az ingerült fajtából. Nyitó szavai abbéli tapintatlanságom erőteljes kritikájára szorítkoztak, hogy épp ezt a sajátos pillanatot tudtam kiválasztani arra, hogy a nyári lakba lépjek. Hálás lenne, tette hozzá, ha nem settenkednék úgy, mint egy istenverte detektív. Talán bizony, kérdezte, nagyítót is hoztam magammal, és

szándékomban áll négykézláb körbekutakodni, hogy apró tárgyakat szedjek össze és gondosan borítékba tegyem őket? Mellesleg, firtatta, mi a franc keresnivalóm van itt?

Erre azt válaszolhattam volna, hogy mindenkor teljes mértékben jogomban áll belépni egy olyan nyári lakba, amely Dahlia nénikém tulajdona, akihez vérrokonsági kötelékek fűznek, ám valami azt súgta, hogy a nyájasság jobb politikának bizonyul. Így hát cáfolat gyanánt mindössze annyit mondtam, hogy egyáltalán nem úgy settenkedem, mint egy istenverte detektív, hanem erélyes és férfias léptekkel kormányzom magam, és egyszerűen csak őt keresve jöttem ide, mivelhogy Florence-től ilyen értelmű parancsot kaptam, s egy rendszerint jól értesült forrásból úgy tájékozódtam, hogy jelenleg itt tartózkodik.

Érvelésem a remélt csillapító hatással járt. A srác modora megváltozott: elveszítette fahéjmedve jellegét, s helyette amolyan minden-puszipajtásomat-akeblemre-ölelem-szerű jelleget öltött. Ez is alátámasztotta, amit mindig is hangoztatok, hogy tudniillik semmi sem vetekszik a nyájassággal, ha arról van szó, hogy kedélyeket csillapítson le az ember. Amikor Kese ismét megszólalt, nyilvánvaló volt, hogy immár barátjának és szövetségesének tekint.

– Gondolom, mindez kissé furának tűnik neked, Bertie.

– Egyáltalán nem, öregem, egyáltalán nem.

– Azonban egyszerű rá a magyarázat. Szeretem Magnoliát.

– Én azt hittem, Florence-t szereted.

– Én is úgy hittem. Na de tudod, mennyire hajlamos az ember a tévedésre.

– Ó, hogyne.

– Mármint úgy értem, amikor az ideális lányt keresi.

– Na igen.

– Nyilván te magad is ugyanezt tapasztaltad.

– Időről időre.

– Szerintem mindenkivel megesik.

– Nem csodálnám.

– Csakhogy az ember az ideális lány keresésekor hajlamos elkövetni azt a hibát, hogy anélkül választ, hogy végignézné a pult

teljes kínálatát. Találkozol egy tökéletes profilú, platinaszőke, nádszáltermetű valakivel, és azt hiszed, végére is értél a keresésnek. „Szuper!", mondod magadnak. „Ez lesz az. Sehova se tovább!" És aligha sejted, hogy akivel összeadni készülsz magad, az egy női kiképző őrmester, sziklaszilárd elvekkel a fegyelem tárgyában, és ha csak egy szemernyit tovább kutakodtál volna, a legaranyosabb, legkedvesebb, leggyöngédebb leányra bukkantál volna, aki valaha is gyorsírással jegyzett le kimenő postát, s aki szeretne és babusgatna téged, és álmában se jutna eszébe, hogy lekapjon a tíz körmödről, bármilyenek legyenek is a körülmények. Magnolia Glendennonra célzok.

– Mindjárt gondoltam.

– El se tudom neked mondani, hogy érzek iránta, Bertie.

– Akkor ne is próbáld.

– Amióta csak idejöttünk, egyfolytában motoszkált bennem a gyanú, hogy ő az, akit az Isten is nekem teremtett, és hogy amikor jegyet váltottam Florence-szel, életem legnagyobb baklövését követtem el. Az imént az utolsó kételyeim is eloszlottak.

– Merthogy mi történt az imént?

– Megmasszírozta a nyakszirtemet. A Florenceszel folytatott eszmecserétől, melyre az után a rémes, Kereskedelmi Kamarabeli díszebéd után került sor, hasogató fejfájásom támadt, s ő megmasszírozta a nyakszirtemet. Akkor jöttem rá. Ahogy azok a lágy tapintású ujjak megérintették a bőrömet, mintha kecses pillangók lebegnének egy virág fölött…

– Jó, értem.

– Ez a reveláció erejével hatott rám, Bertie. Tudtam, hogy immár célhoz értem. Azt mondtam magamban: „Ez remek. Tovább kell lépned." Feléje fordultam. Megfogtam a kezét. Mélyen a szemébe néztem. Ő is mélyen belenézett az enyémbe. Azt mondtam neki, szeretem. Ő azt felelte, ő is engem. A karjaimba simult. Szorosan átöleltem. Csak álltunk, becéző szavakat suttogva, s egy ideig minden nagyszerű volt. Nagyszerűbb már nem is lehetett volna. Akkor eszembe ötlött valami. Hogy van egy bökkenő. Valószínűleg már te is rájöttél.

– Florence?

– Pontosan. Bármilyen hatalmaskodó természet szorult is belé, és bármilyen otromba szókimondás jellemzi is, ha felbőszül valamin – bárcsak hallottad volna őt az után a Kereskedelmi Kamarabeli díszebéd után! –, nem kerülhetem meg a tényt, hogy jegyben járok vele. És noha lányoknak bármikor jogukban áll eljegyzéseket felbontani, a férfiak ezt nem tehetik meg.

Értettem, mire céloz a srác. Nyilvánvaló volt, hogy hozzám hasonlóan ő is arra törekedett, hogy megmaradjon *preux chevalier*-nek[2], márpedig erre semmi esélyed sincs, ha azzal múlatod az idődet, hogy eljegyzéseket kötsz, majd pedig azt közölni mész oda a másik félhez, hogy le van fújva az egész. Úgy rémlett nekem, hogy a bökkenő, mely felütötte rút fejét, félelmetes – mondhatni: extra méretű – dimenziókkal rendelkezett, és jócskán alkalmas volt rá, hogy bármely merényt, melyet a srác tervez, kifordítson medriből, s az ilyenformán elveszítse „tett" nevét. Ám midőn ezt részvétről árulkodó remegéssel a hangomban eléje tártam – s nem vagyok benne biztos, hogy közben a kezét is nem szorítottam-e meg –, azzal

[2] Gáláns lovagnak

lepett meg a fiú, hogy olyanszerű kuncogást hallatott, mintha egy radiátor szivárogna.

– A dolognak az a része teljesen rendben van – jelentette ki. – Habár, beismerem, kényes helyzetnek tűnhet, de képes vagyok kezelni. Azt készülök elérni, hogy Florence felbontsa az eljegyzést.

Olyan vidám, magabiztos hanghordozással beszélt, annyira az agg rokonéhoz hasonlóan, midőn az arról tett említést, hogy úgy játszik majd L. P. Runkle-on, akár egy húros hangszeren, hogy nem volt szívem bármit is mondani, amivel lelomboznám, viszont csak muszáj volt föltennem a kérdést:

– De hogyan?

– Pofonegyszerű. Abban úgy hiszem, egyetértettünk, hogy Florence nem tud mit kezdeni egy vesztessel. Az a szándékom, hogy elveszítem ezt a választást.

Nos, természetesen ez is egy ötlet volt, és a tekintetben teljesen osztottam a fiú véleményét, hogy ha McCorkadale mama több szavazatot kapna nála, Florence minden valószínűség szerint kiadná az útját, ám ami miatt meglátásom szerint a merény kifordúlhatott medriből, az az a tény volt, hogy nem lehetett tudni, a szavazók csakugyan második helyre rangsorolják-e. Természetesen a szavazópolgárok éppenséggel olyanok, mint a nagynénik: kiszámíthatatlanok, akár az időjárás.

Ezt megemlítettem Kesének, amire ő megint csak szivárgó radiátorba ment át.

– Sose aggódj, Bertie. Remekül kézben tartom a dolgot. Történt valami a Városháza egy sötét sarkában, ami tápot ad bizakodásomnak.

– Mi történt a Városháza egy sötét sarkában?

– Nos, ebéd után legelőször is Florence elcsípte a frakkom, és hallatlanul személyeskedő hangot ütött meg. Ekkor döbbentem rá, hogy micsoda ökörséget követnék el, ha feleségül venném.

Egyetértőleg bólintottam. Annak idején, mikor Florence a velem való eljegyzését felbontotta, kedélyem kivirágzott, s olyan éneklésbe kezdtem, mint egy rabságból szabadult fülemüle.

Egy dolog azonban továbbra is meglehetős fejtörést okozott, s lábjegyzetekért kiáltott.

– Miért vont félre Florence egy sötét sarokba, amikor személyeskedő hangot készült megütni? – kérdeztem. – Ennyi tapintatot és kíméletet föl se tételeztem volna róla. Amikor megmondja a magáét embereknek, ebben a hallgatóság általában éppen hogy doppingolni látszik. Emlékszem, egy alkalommal tizenhét cserkészlány előtt olvasott be nekem, s mindegyiküknek valósággal kagylóztak a fülei a nagy figyelésben, és Florence soha nem beszélt folyékonyabban.

Kese felvilágosított a fölvetett tárggyal kapcsolatban. Azt mondta, félreértettem.

– Nem Florence volt az, aki félre vont a sötét sarokba, hanem Bingley.

– Bingley?

– Egy fickó, aki egykor nálam inaskodott.

– Hajdan nálam is inaskodott.

– Igazán? Kicsi a világ, nem igaz?

– Elég kicsi. Tudtad, hogy tetemes pénzösszeget örökölt?

– Hamarosan további is üti a markát.

– Na de azt mondtad, félrevont egy sötét sarokba. Miért tette?

– Mert egy bizalmas jellegű javaslattal készült előállni. Azt… de mielőtt folytatnám, kellően meg kell hogy vessem az alapokat. Tudod, ama Perry Mason-sztorikban, valahányszor Perry keresztkérdéseket intéz egy tanúhoz, az államügyész felugrik, és azt üvölti: „Tiltakozom, bíró úr! Tanult kollégám állítása nem kellően megalapozott!" Na szóval, tudnod kell, hogy ez a Bingley fickó egy komornyikokat és urasági inasokat tömörítő londoni klub tagja, melynek neve: az Ifjú Pincérfiú, s az egyik szabálypont úgy szól, hogy a tagok kötelesek bejegyezni munkaadóik viselt dolgait a klubkönyvbe.

Megmondhattam volna neki, hogy mindezzel nagyon is tisztában vagyok, de még mielőtt szóhoz juthattam volna, Kese folytatta.

– Egy ilyen könyv, gondolhatod, nem csekély kártékony anyagot tartalmaz, s Bingley elmondta, hogy kénytelen volt jó néhány oldalnyit írni bele rólam, mely ha nyilvánosságra kerülne, annyi szavazattól fosztana meg engem, hogy a győzelem úgyszólván ajándékként csöppenne ellenfelem markába. Bingley hozzátette még, hogy némelyek az ő helyében eladták volna az anyagot a velem szemben álló félnek, szép kis dohányt söpörve be ezzel, de ő nem tenne ilyesmit, mert ez aljasság volna, és különben is, az alatt a rövid idő alatt, melyet együtt töltöttünk, nagyon a szívéhez nőttem. Korábban soha nem tudatosodott bennem, hogy micsoda rendkívül derék egy fickó. Mindig is meglehetősen pimasz fráternek tartottam. Ebből is látszik, mennyire tévesen tud az ember megítélni pasikat.

Megint csak lett volna mondanivalóm, ám Kese szökőárként fojtotta belém a szót.

– Előre kellett volna bocsátanom, hogy az Ifjú Pincérfiú bizottsága, felismervén e könyv jelentőségét, azzal az útmutatással bízta azt rá Bingleyre, hogy úgy vigyázzon rá, mint a szeme világára, s ő állandó félelemben élt amiatt, hogy rossz emberek esetleg megneszelik a könyv létezését, és megpróbálják ellopni tőle. Úgyhogy csak akkor nyugodna meg igazán, mondta, ha a birtokomba venném a könyvet. Akkor biztos lehetnék afelől, hogy a tartalmát nem tudnák fölhasználni ellenem. A választások után visszajuttathatnám neki, és, ha netán úgy gondolnám, hálám jeléül esetleg megdobhatnám őt néhány ficcsel. Elképzelheted, micsoda finom kis mosoly játszott a bajszom alatt, miközben ezt mondta. Aligha sejtette, hogy az első ténykedésem az lesz, hogy futár útján elküldöm a cuccot a Market Snodsbury-i *Árgus* szerkesztőségébe, ily módon mintegy tálcán kínálva fel a választási győzelmet McCorkadale mamának, és lehetővé téve számomra, hogy kiszabaduljak a Florence iránti tiszteletbeli kötelezettségem alól, aki is, természetesen, mihelyt elolvassa az anyagot, elborzadva fordul el tőlem. Ismered az *Árgus*t? Szélsőségesen baloldali szemléletű. Ki nem állhatja a konzervatívokat. Múlt héten közölt rólam egy karikatúrát, mely a mártír sorsú proletariátus vérétől csöpögő kézzel ábrázolt.

Fogalmam sincs, honnan veszik ezeket az ideákat. Hiszen még soha nem ontottam ki senkinek egyetlen csöpp vérét se, kivéve bokszoláskor, és hát olyankor a másik fickó meg az enyémet ontja – egészséges adok-kapok keretében. Ilyenformán nem sok időbe telt hát, mire Bingley meg én mindent megbeszéltünk. Akkor nem tudta ideadni nekem a könyvet, mivel otthon hagyta, és arra sem volt módja, hogy eljöjjön velem bekapni egy italt, mert haza kellett sietnie, mivel úgy számított, hogy Jeeves ellátogat hozzá, és nem szerette volna őt elszalasztani. A jelek szerint Jeevesszel jó haverságban van – afféle régi, klubbeli cimborák. Holnap fogunk találkozni. Én megjutalmazom őt egy arannyal teli erszénnyel, ő átadja nekem a könyvet, s öt perccel később, ha sikerül találnom némi barna csomagolópapírt meg zsineget, a könyv már útban is lesz az *Árgus* felé. Holnaputánra már ki is kell legyen nyomtatva az anyag. Számítsunk nagyjából egy órát arra, hogy Florence a kezébe kaparintson egy példányt, majd, mondjuk, húsz percet egy vele való csevegésre azt követően, hogy elolvasta, és jóval ebéd előttre már szabad ember kell hogy legyek. Mit gondolsz, körülbelül mekkora összeggel jutalmazzam meg Bingleyt? Számok nem kerültek szóba, de én legalább száz fontra gondoltam, mivel okvetlenül holmi jelentékeny summát érdemel lelkiismeretességéért és nemeslelkűségéért. Mint mondta, az ő helyében némelyek eladták volna a könyvet a szemben álló félnek, jókorát kaszálva ezzel.

E ponton szünetet tartott, s olyasmi folytán, amit mindig is különös egybeesésnek ítéltem, megkérdezte, mért nézek ki úgy, mint valami, amit a macska hurcolt be, vagyis pont ugyanazokat a szavakat használta, melyekkel az éltes rokon tudakozódott küllemem milyenségét illetően a McCorkadale mamával folytatott eszmecserém után. Nem tudom, mit hurcolnak be macskák házakba, de föltételezem, hogy nem túl szívderítő dolog lehet, s a jelek szerint valahányszor heves érzelmi felindulás vesz rajtam erőt, arra hasonlítok. Ennélfogva nagyon is meg tudtam érteni, hogy ezúttal is olyanformán festek. Egyáltalán nincs ugyanis ínyemre, ha romba kell döntenem egy régi cimbora

reményeit és álmait, s ez kétségkívül a fizimiskáján is tükröződik az embernek.

Köntörfalazásnak semmi értelme sem volt. Megint csak az az eset forgott fenn, amikor is: ha meg kell legyen, mit tenni muszáj, kívánatos, hogy hamar meglegyen.

– Kese – mondtam –, attól tartok, rossz hírt kell közölnöm veled. Az a könyv immár nem tartózkodik a jelenlévők közt. Jeeves ellátogatott Bingleyhez, beadott neki egy zsibi-bogyót, majd magával hozta. Jelenleg az archívumában őrzi.

Előbb nem fogta fel a srác, ezért meg kellett magyaráznom.

– Bingley korántsem az a feddhetetlen jellem, amilyennek hiszed. Épp ellenkezőleg: a lehető legsimlisebb gazember. De úgy is lehetne jellemezni, mint alamuszi, alávaló kapcabetyárt. Elemelte azt a könyvet az Ifjú Pincérfiúból, és megpróbálta eladni a McCorkadale nőnek. Ő azonban beolvasott neki, majd elküldte a búbánatba, mivelhogy sportszerű küzdőfél, s ezt követően Bingley neked próbálta meg eladni. Közben azonban Jeeves betoppant, és megszerezte.

Körülbelül egy percig tartott, mire ezt Kese megemésztette, ám meglepetésemre, szemernyit sem jött ki a sodrából.

– Nos, akkor semmi gond. Jeeves majd elviszi az *Árgus*nak.

Szomorúan ráztam meg a kókuszt, mivel tudtam, hogy a fiú reményei és álmai ezúttal csakugyan súlyos horogütésben részesülnek.

– Ő nem fog ilyet tenni, Kese. Jeeves számára az a klubkönyv szent. Már vagy tucatnyiszor rágtam a fülét abbeli igyekezetemben, hogy rávegyem: semmisítse meg a rólam szóló oldalakat, de mindannyiszor éppannyira elzárkózott az együttműködéstől, mint Bálám szamara, aki, mint bizonyára emlékszel rá, beleásta lábait a homokba, és szilárdan megtagadta a kooperációt. Jeeves soha nem fogja azt kiadni a kezéből.

Kese, miként számítottam is rá, módfelett hevesen reagált. Dőlt belőle a szitok, mint a záporeső. Amellett jókorát rúgott az asztalba, s az alighanem szilánkokra hasadt volna, ha történetesen nem márványból van. Fájdalmas lehetett, mint a rossznyavalya, de úgy ítéltem meg, hogy ami Kesét igazából

sanyargatta, az nem is annyira a lehorzsolt lábujj okozta fizikai fájdalom, hanem inkább a lelki gyötrelem volt. Szemei csillogtak, orra rángatódzott, és ha nem csikorgatta közben a fogát is, akkor nem ismerem föl a csikorgatott fogak keltette zajt, ha olyat hallok.

– Nem-e? – tért vissza ismét a régi jó fahéjmedvemodorhoz. – Szóval nem adja ki? No, majd teszünk róla! Kopj le, Bertie. Gondolkozni akarok.

Mire én, örömest téve eleget a kérésnek, lekoptam. A pőre érzelmek ilyetén kinyilvánítása sokat kivesz belőlem.

„…a macskáknak már csak macskamód forog az eszük kereke"

A legrövidebb út a házhoz a pázsiton át vezetett, de én nem arra vettem az irányt, hanem a hátsó ajtót céloztam meg. Létfontosságúnak éreztem ugyanis, hogy haladéktalanul találkozzam Jeevesszel, s szót ejtsek neki a szenvedélyekről, melyeket leoldott láncaikról, s figyelmeztessem, hogy mindaddig, amíg a forrongó vér le nem hűl, tartsa magát távol Kesétől. Egyáltalán nem tetszett nekem az utóbbinak „No, majd teszünk róla!" szövegű megjegyzése, sem pedig ama csikorgatott fogak baljós lármája. Azt persze nem tételeztem föl, bármennyire forrt is az epe Kesében, hogy Jeevesszel szemben fizikai erőszakra vetemedjen – azaz, ha e kifejezés jobban tetszik önöknek, orrba gyűrje –, ám úgy sejtettem, bizonyára olyasmiket mondana neki, amik sérthetnék a pasas jóérzését, s megronthatnák kettejük viszonyát, mely mind ez ideig oly szívélyes volt. Márpedig ennek megtörténtét természetesen semmiképp se szerettem volna.

Jeeves egy nyugszéken ült a hátsó ajtó előtt, Spinozát olvasva, Augustus macskával az ölében. E Spinoza-kötetet karácsonyra vettem neki, s állandóan ezt bújta. Én magam még nem kukkantottam bele, de Jeeves szerint jóféle, kiérlelt anyag, mely érdemes az áttanulmányozásra.

A közeledtemre felállni készült ültéből, de intettem, hogy maradjon csak, mivel tudtam, hogy Augustus, akárcsak L. P. Runkle, zokon veszi, ha hirtelen felébresztik, s az ember mindig igyekszik tekintetbe venni egy macska érzéseit.

– Jeeves – szóltam –, némileg sajátos helyzet adta elő magát, és boldoggá tenne, ha magyarázó jegyzeteket fűzne hozzá. Sajnálom, hogy olyankor zavargok, midőn a Spinozájába van temetkezve, és valószínűleg épp ahhoz a részhez ért, ahol

fölfedezik a második hullát, de amit mondani akarok, az roppant arányú és horderejű valami, úgyhogy jól nyissa ki a fülét.

– Igenis, uram.

– A tények a következők – mondtam, azzal további *preambulum*[3] nélkül (ha ugyan így nevezik) belevágtam elbeszélésembe. – Hát így valahogy fest – fejeztem be néhány perccel később – a dolgok állása, és gondolom, egyetért velem abban, hogy az előttünk álló probléma tartalmaz bizonyos érdekes elemeket.

– Kétségkívül, uram.

– Kesének valahogy el kell veszítenie ezt a pótválasztást.

– Pontosan, uram.

– De hogy?

– Kapásból nehéz lenne megmondani, uram. A közvélemény ingája Mr. Winship irányába látszik kilengeni. Lord Sidcup ékesszólása szembetűnő hatást gyakorol a választókra, és akár döntő tényezőnek is bizonyulhat. Mr. Seppings, aki szívességből

[3] Bevezetés

kisegítő pincérként működött a díszebéden, arról számolt be, hogy a szónoklat, melyet őlordsága a Market Snodsbury-i Kereskedelmi Kamara tagságához intézett, szenzációt keltett nagyszerűségével. Mr. Seppingstől úgy tudom, hogy kizárólag őlordságának köszönhetően, a különféle vendéglátóipari egységekben, ahol is korábban tíz a hathoz arányban favorizálták Mrs. McCorkadale-t, ez most a parifogadás szintjére apadt.

– Ez nekem egyáltalán nem tetszik, Jeeves.

– Nem, uram, csakugyan baljósnak tűnik.

– Na persze, ha maga hajlandó lenne kiadni a kezéből a klubkönyvet…

– Attól tartok, ezt nem áll módomban megtenni, uram.

– Nem, mi? Mondtam is Kesének, hogy maga úgy tekinti azt, akár holmi szentséget. Így tehát nem marad más hátra, mint arra buzdítani magát, hogy serkentse munkára a jó öreg agyvelőt.

– Okvetlenül minden tőlem telhetőt megteszek, uram.

– Semmi kétség, végül is valami felszínre bukkan. Továbbra is egyen minél több halat. Közben pedig, amennyire csak lehet, tartsa távol magát Kesétől, mert komisz hangulatban van.

– Tökéletesen megértem, uram. Vad és nyers és forr benne az epe.

– Shakespeare?

– Igen, uram. *A velencei kalmár* című darabjából.

Ezután magára hagytam, azzal a jóleső érzéssel, hogy ezúttal a változatosság kedvéért sikerült szert tennem egy találatra, és abban a reményben indultam meg a nappali felé, hogy újfent módom lesz beletemetkezni a Rex Stout-kötetbe, melyet az események őrült kavargása folytán hanyagolni kényszerültem. Ámde elkéstem. Élemedett ősöm a szóban forgó opusszal a karmai között már a sezlonon tanyázott, s tudtam, kevés esélyem van rá, hogy el tudjam tőle ragadni. Ha egyszer valaki a markába kaparint egy Rex Stout-krimit, nem egykönnyen engedi ki belőle.

A néni ottléte meglepett. Abban a hiszemben voltam ugyanis, hogy még mindig a függőágy és annak tartalma fölött mereng.

– Halihó! – köszöntöttem. – Végeztél Runkle-lal?

Fölnézett, s modorában némi hosszúságot észleltem. Azt gyanítottam, hogy nyilván Nero Wolfe lejött az orchideateremből, s azt mondta Archie Goodwinnak, hogy telefonáljon Saul Panzarnak és Orrie minek-is-hívjáknak, s ilyenformán elkezdtek felforrósodni a dolgok. És hát ez esetben ősöm természetesen zokon venné a zavargást még egy szeretett unokaöcstől is, akit gyakorta lovagoltatott a térdén – úgy értem, nem mostanában, hanem még kicsivel zsengébb koromban.

– Á, te vagy az – mondta, hibátlanul végezve el beazonosításomat. – Nem, még nem végeztem Runkle-lal. Hozzá se kezdtem. Még mindig alszik.

A néni olyan asszony benyomását keltette, akinek nem igazán van kedve tereferélni, de efféle alkalmakkor valamit csak muszáj mondania az embernek. Olyan tárgyat hoztam szóba, melyről úgy éreztem, tartalmaz bizonyos érdekes elemeket.

– Feltűnt-e már neked valaha, milyen szembeszökő a hasonlóság L. P. Runkle és Augustus macska napi szokásai között? Minden idejüket alvással látszanak tölteni. Nem gondolod, hogy traumás szimplegiában szenvednek?

– Az meg mi a fene?

– Egy orvosi könyvben találkoztam vele a minap. A kór, mely állandóan alvásra készteti a pácienst. Nem mutatkoztak Runkle-on az ébredezés jelei?

– De igen, és már épp mocorogni kezdett, amikor Madeline Bassett arra jött. Megkérdezte, beszélhetne-e velem, s muszáj volt igenlően válaszolnom. Nem volt könnyű követnem, amit mondott, mert közben egyfolytában zokogott, de végül is felfogtam a lényeget. A Spode-dal való kocódás állt a középpontban. Említettem neked, hogy kissé összezördültek. Azonban úgy tűnik, ennél komolyabb a dolog. Mint tudod, hisz tájékoztattalak róla, Spode nem lehet tagja a parlamentnek, minthogy főrend. Nos, ezen akadály elhárítása céljából le akar mondani a címéről.

– Megteheti azt egy fickó, hogy csak úgy lemondjon a címéről? Én úgy tudtam, örök életében viselnie kell.

– Egy időben így is volt, és hazaárulás bűnében marasztalták el, aki megpróbált lemondani róla, de időközben megváltoztatták a szabályokat, és úgy látszik, ez manapság nagyon is sikkes dolognak számít.

– Kész őrület.

– Madeline is így van vele.

– Elmondta-e neked, mi okból fészkelte be magát ez az idea Spode hájfejébe?

– Nem, de én sejtem az okát. Olyan fergeteges sikert aratott itt a beszédjeivel, hogy így szólt magában: „Mi a nyavalyát strapálom én itt magam másvalaki érdekében? Miért nem lépek én magam a szorítóba?" Ki is volt az, aki azt mondta, valaki megrészegült a saját buja szóáradatától?

– Nem tudom.

– Jeeves biztos tudná. Mintha Bernard Shaw vagy Mark Twain vagy Jack Dempsey, vagy ki a kórság lett volna az. De bárki mondta is, egy az egyben ráillik Spode-ra. Teljesen felfújta magát a pali, akár a pulykakakas, és úgy érzi, jóval nagyobb mozgástérre van szüksége. Lelki szemeivel már látja magát, amint lenyűgözi az Alsóházat.

– Miért nem a Lordok Házát nyűgözi le?

– Az nem ugyanaz lenne. Olyan, mintha valaki a Market Snodsbury-i mezítlábasok teniszversenyén játszana, ahelyett hogy Wimbledonban, a nagymenők seregszemléjén villanyozná föl a nézőket. Meg tudom érteni a pasas gondolkodását.

– Én nem.

– És Madeline sem. Teljesen feldúlta a dolog, és el tudom képzelni, hogy érezhet. Egy leánynak, aki már beleélte magát, hogy Sidcup grófné lesz belőle, nem tréfadolog ám, ha a jövendőbelije azzal áll eléje, hogy: „Április bolondja! Kis csacsim, tudod, mi lesz belőled? Mrs. Spode!" Ha nekem Madeline korában azt mondták volna, hogy Tom a főrendi cím várományosa, majd pedig arról értesültem volna, hogy kihátrálni készül belőle, minek folytán mégsem áll majd módomban, hogy lady Market Snodsburynek nevezzem magam, úgy rúgkapáltam

volna, mint egy öszvér. A címek olyanok egy lánynak, mint macskának a macskamenta.

– Semmit se lehet tenni?

– A legjobb tervnek az látszik, ha odamégy hozzá, és megmondod neki, hogy mindnyájan mennyire csodáljuk őt azért, mert lord Sidcup névre hallgat, és milyen kár, hogy vissza akar térni egy olyan förtelmes névhez, mint a „Spode".

– Mi a második legjobb terv?

– Ah, annak kieszelése még hátravan.

Tűnődő hallgatásba merültünk, melybe részemről szorongás is vegyült. E válságos pillanatban nem fogtam fel teljes mivoltában a lappangó veszélyt, de bármi, ami Spode és Madeline viszonyában a „kobozrepedés" kategóriájába esett, alkalmas volt rá, hogy némi ajakbiggyesztésre késztessen. Még

mindig azon igyekeztem, hogy kiötöljek valami tervet, amely inkább az ízlésem szerint való, mint azt mondani Spode-nak, hogy milyen kár lesz, ha megszűnik Sidcup earljeként létezni, és visszatér a saját förtelmes nevéhez, amikor merengésemet Augustus macskának a franciaablakon át való érkezése szakította félbe; ez egyszer ébren volt, és képességeinek – már amilyenekkel rendelkezett – teljes birtokában. Semmi kétség, a maga afféle ködös, álmatag módján meglátta, ahogy Jeevesszel beszélgettem, és távoztomkor a nyomomba szegődött, az együtt elköltött reggelijeinkre tekintettel úgy érezvén, hogy a velem való szövetkezés nagy valószínűséggel hajlamos sózotthering-lakomában érni el a csúcspontját. Ez, persze, hiú remény volt. A jól öltözött férfi ugyanis nem jár-kel sózott heringgel a zsebében. Ám egyike azon ismereteknek, amelyekre az élet megtanít bennünket, az, hogy a macskáknak már csak macskamód forog az eszük kereke.

Mint mindig, valahányszor a fauna egy ilyetén képviselőjével van találkozásom, ezúttal is ciccegő hangokat hallattam, s lehajoltam, hogy megcsiklandozzam a néma cimbora bal füle tövét, ám nem teljes szívvel végeztem a csiklandozást. Minél többet morfondíroztam az iménti beszélgetésen, annál kevésbé tetszett, amit az éltes rokon napvilágra hozott. Közölvén Augustusszal, hogy egy perc múltán ismét vele leszek, fölemelkedtem, és további részleteket készültem megtudakolni a nénitől, amikor ráeszméltem, hogy az immár nem tartózkodik köreimben. Bizonyára hirtelen úgy döntött, hogy újabb kísérletet tesz L. P. Runkle megkörnyékezésére, és e pillanatban föltehetőleg éppen Tuppy ügyében emelt szót nála. Nos, ehhez természetesen magamban a legjobbakat kívántam, és jó érzés volt arra gondolni, hogy szép időt fogott ki hozzá, mindazonáltal fájlaltam a távollétét. Amikor elmédet roppant arányú és horderejű ügyek terhe nyomasztja, csüggesztően hat rád az egyedüllét. Bizonyára a versbéli fiú, aki az égő fedélzeten állt, ahonnan őt kivéve mindenki lelécelt, ugyanígy érezhetett.

Azonban nem sokáig voltam egyedül. Alighogy Augustus felugrott az ölembe, és nekilátott, hogy folytassa az alvást, kinyílt az ajtó, és Spode lépett be.

Felszökkentem ültömből, arra késztetvén Augustust, hogy a földre hulljon, maga se tudta, hová, ahogy a költő fickó írta. A legmélységesebb aggodalom szállt meg. A Spode-dal való viszonyom régóta oly következetesen feszült volt, hogy mostanában a láttára mindig görcsbe rándult a gyomrom félelmemben, hogy be talál húzni egyet a szemem alá. Nyilvánvalóan engem nem okolhatott azért, mert ő meg Madeline összekoccantak, de ez őt aligha tartaná vissza attól, hogy engem hibáztasson. Olyan volt, mint a történet a hapsiról, aki börtönben van, és egy barátja bemegy hozzá beszélőre, s megkérdi: „Miért?", mire a hapsi megmondja neki, s a barátja így felel: „De hiszen ilyesmiért nem csukhatják le az embert", mire a hapsi: „Én is tudom, de engem mégis lecsuktak". Spode-nak nem

volt szüksége logikus indítékokra ahhoz, hogy orrba gyömöszöljön fickókat, akiket nem csípett, és hát azt se lehetett kizárni, hogy, akárcsak Florence, az útjába eső első ártatlan szemlélőn készül levezetni a rosszkedvét. Dióhéjba foglalva, lelkiállapotom nagyjából azon zsolozsmabeli fickókéra hasonlított, akiket a frász kerülgetett, midőn a válluk fölött hátrakémlelve megpillantották Midián portyázó seregét.

Ezért hát végtelen megkönnyebbülés töltött el, amikor hirtelen arra eszméltem, hogy modora mentes az ellenségességtől. A tekintete olyasvalakiére emlékeztetett, akinek épp az imént volt része annak látványában, hogy a versenyló, melyre nem csupán az összes spórolt pénzét, hanem még azt is föltette, amennyit munkaadója kasszájából sikerült elemelnie, egy rövid fejhosszal lemaradva fut be a célba. Arca, melyről még a legjobb időkben se lehetett volna ódákat zengedezni, feldúlt volt és eltorzult, ám inkább a fájdalomtól, semmint az arra való késztetéstől, hogy súlyos testi sértést kövessen el. És noha az ember mindig szívesebben vette, ha nincs jelen, egy fájdalomtól-feldúlt-és-eltorzult-arcú Spode bizonyára még a leginkább elviselhetőnek számított. Következésképp üdvöző szavaimból őszinte szívélyesség csendült ki.

– Á, ni csak, kit látnak szemeim! Helló, Spode, helló! Hát ez nagyszerű!

– Válthatnék veled pár szót, Wooster?

– Hát persze, hát persze. Akár többet is.

Egy-két percig nem szólalt meg, arra használva fel ezt az időszakot, hogy tüzetes mustrának vesse alá személyemet. Aztán sóhajtott egyet, és megcsóválta a fejét.

– Képtelen vagyok megérteni – mondta.

– Mit vagy képtelen megérteni, Spode, öreg haver, vagyis inkább: lord Sidcup, öreg haver? – kérdeztem kedvesen, mivel a legnagyobb készséggel szándékoztam segítségére lenni ennek az új és javított kiadású Spode-nak abban, hogy bármely, fejtörést okozó kis problémáját megoldhassa.

– Hogy miként fordulhat meg egyáltalán Madeline fejében, hogy feleségül menjen egy magadfajta emberhez. Felbontotta az

eljegyzésünket, és kijelentette, hogy ez az eltökélt szándéka. Teljesen egyértelműen fejezte ki magát. „Mindennek vége", mondta. „Tessék, itt a gyűrűd", mondta. „Hozzámegyek Bertie Woosterhez, és boldoggá teszem őt", mondta. Ennél világosabban már nem is fogalmazhatott volna.

Fejem búbjától a talpamig megmeredtem. Még e zavaros, háború utáni világban uralkodó körülmények közepette se számítottam volna rá, hogy jelentékeny időn belül ismét sóbálvánnyá dermedjek, de most mégis bekövetkezett. Nem tudom, olvasóim közül hányuknak csaptak már valaha a szeme közé egy vizes hallal, de azok, akiknek már volt benne részük, fogalmat tudnak alkotni érzéseimről, melyek Sidcup hetedik earljének e pokoli bejelentése hallatán eltöltöttek. Minden kóválygani kezdett a szemem előtt, és úgy rémlett, mintha azon keresztül, ami ködfüggönyként ismeretes, egy remegős végtagú hetedik earlre szegeződött volna a tekintetem, amint olyasféle pergettyűtáncot jár, amilyet világlátott barátaim szerint a kairói hastáncosok szoktak előadni.

Le voltam taglózva. Hihetetlennek tűnt, hogy Madeline Bassett képes volt lefújni az eljegyzésüket. Aztán eszembe jutott, hogy amikor jegyet váltott Spode-dal, az grófnői koronát lóbált meg a szeme előtt, s a dolog mindjárt érthetőbbé vált. Úgy értem, vedd el a koronát, s mi marad? A pőre Spode. Silány egy resztli – fanyaloghat teljes joggal egy leányzó.

A pasas ezenközben folytatta annak kifejtését, hogy miért találja annyira bizarrnak, hogy Madeline a velem való házasságot fontolgatja, és csaknem azonnal láttam, hogy tévedtem, mikor azt föltételeztem, hogy nincs benne ellenségesség. Összeszorított fogak közül beszélt, és ez mindig árulkodó sajátság.

– Ahogy én látom, Wooster, bármiféle vonzerőnek híján vagy. Intelligencia? Semmi. Külcsín? Semmi. Rátermettség? Semmi. Még egy esernyőt se vagy képes ellopni anélkül, hogy el ne csípjenek. Mindössze annyit lehet a javadra írni, hogy nem viselsz bajuszt. Úgy tudom, egyszer növesztettél egyet, de hál' Istennek leborotváltad. Ezt érdemedül lehet betudni, de keveset nyom a latban az összes többi fogyatékosságodhoz képest. Ha azt

tekintem, hogy ezek mennyire számosak, akkor csupán azt tudom föltételezni, hogy az abbeli kétes hírneved lehet az, ami imponál Madeline romantikus lelkének, hogy mindent elemelsz, amire csak rá tudod tenni a kezed. Abban a reményben megy feleségül hozzád, hogy meg fog tudni javítani, és hadd mondjam meg neked, Wooster, hogy amennyiben meghiúsítod ezt a reményét, keserűen meg fogod bánni. Engem kikosarazhatott bár, de én mindig szeretni fogom őt, ahogy attól fogva szeretem, hogy jóformán ki se látszott még a földből, és minden tőlem telhetőt meg fogok tenni, hogy oda hassak: az ő gyengéd szívét ne törhesse össze semmiféle hitvány senkiházi, aki úgy néz ki, mint egy kórista egy kisvárosokban játszó vándorrevűben, és egyetlen értéktárgyra se tud ránézni anélkül, hogy el ne tulajdonítaná. Nyilván miközben lopásért a Wormwood Scrubs-i fegyházban töröd majd a követ, azt fogod hinni, hogy biztonságban vagy tőlem, de én a börtönkapuban foglak várni, mikor kiszabadulsz, és kezed-lábad kiszaggatom. A maradékon pedig – tette hozzá, mivel csak egy vágányon közlekedett az agya – szöges talpú csizmában fogok táncolni.

Elhallgatott, elővette a cigitárcáját, megkérdezte, van-e gyufám, majd miután tüzet adtam neki, megköszönte, s visszavonult.

Egy olyan Bertram Woostert hagyott maga mögött, akin a legtompább agyú szemlélő is láthatta, hogy nincs éppen csúcsformában.

Az a kilátás, hogy életem fogytáig egy olyan lánnyal leszek összeláncolva, aki reggelihez lejőve befogja hátulról a szemem, s azt mondja: „Találd ki, ki vagyok!", megrendítő csapást mért hangulatomra, és azon incifinci, félénk, szepegő állatkák egyikének szintjére alacsonyított le, amelyekről Jeeves szerint Burns, a költő írt hajdan. Krízishelyzetben mindig azt a politikát folytatom, hogy megpróbálom a dolgok derűs oldalát szemlélni, azonban egyet kikötök – jelesül azt, hogy kell legyen egy derűs oldal, amit szemlélni tudjak, ám a jelen helyzetben piculányi ilyen sem létezett.

Miközben a keserű kupát hörpölgetve ültem ott, zajok hangzottak fel a színen túlról, és töprengésemet élemedett ősöm visszatérte szakította félbe. „Visszatérté”-t mondok, ám valójában anélkül zúdult be, hogy megállt volna; csak keresztülsüvített a helyiségen, és láttam – mert meglehetősen gyors megfigyelő vagyok –, hogy valami miatt fel van dúlva. Arra következtettem, hogy alighanem az L. P. Runkle-lal folytatott megbeszélése sikerülhetett félre.

És e vélekedésem helytállónak is bizonyult, mihelyt kis idő múltán a néni újra fölmerült a felszínre. Az első észrevétele az volt, hogy L. P. Runkle minden elvetemült fattyak legelvetemültebbike, s én siettem őt együttérzésemről biztosítani. Nálam is elkelt volna egy kevés együttérzés, ámde Elsők a Nők és a Gyerekek – hangzik mindenkor a Wooster-jelszó.

– Nem jártál szerencsével? – kérdeztem.

– Nem.

– Nem hajlandó tejelni?

– Egy pennyt se.

– Említetted neki, hogy a közreműködése nélkül nem kondulhatnak meg Tuppy és Angela esküvői harangjai?

– Persze hogy említettem. És azt felelte, nagy tévedés, ha fiatalok azelőtt kötnek házasságot, mielőtt tisztába jönnének saját érzéseikkel.

– Rámutathattál volna, hogy Tuppy és Angela már két éve jegyesek.

– Rámutattam.

– És mit felelt rá?

– Azt mondta: „Az közel nem eléggé hosszú idő."

– Na és most mit fogsz tenni?

– Már megtettem – válaszolta élemedett ősöm. – Megfújtam a szilkéjét.

„…tompa, örömtelen kacajaim egyikét hallattam"

Kiguvadt szemmel meredtem rá, száz százalékig paffá téve. Egy olyan nagynéni hanghordozásával beszélt, akinek a keble dagadozik a büszkeségtől, amiért holmi különösen agyafúrt cselekedetet vitt véghez, ám számomra se füle, se farka nem volt kijelentésének. Szemlátomást kezdett szokásává rögzülni, hogy rébuszokban beszéljen.

– Mit csináltál? – hápogtam. – Mijét fújtad meg?

– A szilkéjét. Aznap, mikor megjöttél, beszéltem már neked róla. Nem emlékszel? Az az ezüst bigyó, melyet Runkle Tomnak szeretne eladni – ennek szándéka hozta ide.

Most, hogy a néni felfrissítette a memóriámat, visszaemlékeztem a beszélgetésre, melyre célzott: az iránt érdeklődtem volt tőle, hogy mi célból lát vendégül egy olyan selejtes terméket, mint L. R Runkle, s ő azt felelte, abban a reményben jött ide a pasas, hogy el tud adni Tom bácsinak egy, a gyűjteményébe illő ezüst ketyerét, ő pedig (mármint a néni), rávette, hogy legyen továbbra is a ház vendége, hogy meglágyíthassa őt Anatole főztjével, és miután meglágyult, eléje tárhassa kérését a Tuppy számára kivasalandó kápé tárgyában.

– Amikor az imént megtagadta kívánságom teljesítését, hirtelen az ötlött eszembe, hogy ha megkaparintanám a cuccot, s azt mondanám neki, hogy addig nem kapja vissza, amíg nem hajlik egy kielégítő megegyezésre, akkor értékes ütőkártyához jutnék, és bármikor, amely időpont csak alkalmas a számára, tovább vitathatnánk a dolgot.

Valósággal meghűlt bennem a vér. Bár egyetlenegyet sem olvastam még azon illemtankönyvek közül, melyeket mindenfelé látni, de kész lettem volna lefogadni, hogy akik írják őket, igencsak felvonnák a szemöldöküket az effajta viselkedés láttán.

A *Tanácsok háziasszonyoknak* című fejezet minden bizonnyal tartalmaz egy-két bekezdést, arra figyelmeztetve, hogy súlyos illetlenségnek számít, ha miután vendégségbe hívunk embereket az otthonunkba, megdurrantjuk a szilkéjüket.

– De az ég szerelmére! – lövellt ki belőlem az elszörnyedés hangján.

– Most meg mi bajod?

– Az az ember a fedeled alatt tartózkodik!

– Talán azt vártad tőle, hogy fölötte tartózkodjon?

– A sódat ette.

– Nagyon is botorul, az ő vérnyomásával. Az orvosa valószínűleg szigorúan eltiltotta tőle.

– Ezt nem teheted meg.

– Tudom, de én mégis megtettem – mondta, szakasztott ugyanabban a szellemben, ahogy a fickó a börtönös sztoriban, és láttam, hogy a további vita hasztalan. Nagynénik esetében ez ritkán van másként – mármint ha az unokaöccsük vagy, mivel az egyéniségformáló éveid alatt mindvégig melletted voltak, és tudják, micsoda pupák voltál akkoriban, és képtelenek elhinni, hogy később netán bármi olyasmit is mondj, amire érdemes odafigyelni. Egyáltalán nem lennék meglepve, ha Jeevesbe, midőn beszélni kezd, a három nagynénje belefojtaná a szót, visszaemlékezvén arra, hogy hatéves korában a gyermek Jeevesnek halványlila gőze se volt arról, hogy ki fia-borja az a Burns.

Ezért hát felhagyva a fejmosással, ha ugyan ez rá a jó szó, a csengőgombhoz mentem, és megnyomtam, s amikor a néni lábjegyzetekért folyamodott e cselekedetem okát illetőleg, azt feleltem, hogy egy magasabb erő kezébe szándékozom letenni az ügyet.

– Jeevesért csengetek.

– Csak Seppingst fogod kapni.

– Seppings majd előteremti Jeevest.

– És mit gondolsz, Jeeves mit tud tenni?

– Jobb belátásra térít téged.

– Azt kétlem.

– Nos, azért érdemes megpróbálni.

A további terefere Jeeves megérkeztéig felfüggesztetett, és csend állt be, eltekintve ősöm időnkénti horkantásaitól, valamint jómagamnak a szokottnál hangosabb lélegzésétől, merthogy jócskán fel voltam dúlva. Egy unokaöcs számára mindig felkavaró arra eszmélni, hogy egy szeretett nagynéni nem képes különbséget tenni a helyes és a helytelen között. Pedig igenis létezik a különbség... a magánsulimban Arnold Abney bölcsészdoktor vasár- és hétköznapokon egyaránt azt igyekezett belesulykolni a tanulóifjúságba... de nyilvánvalóan senki sem beszélt róla az élemedett rokonnak, s következésképp anélkül volt képes eltulajdonítani emberek szilkéit, hogy a lelkiismerete egyetlen nyikkanást is hallatott volna. Mi tagadás, kissé megrázott a dolog.

Amikor Jeeves behussant, vigasztaló volt számomra látni, ahogy a tarkója kidudorodik, mert ott fészkel az agy, és itt most olyan emberre volt szükség, aki bővében van a jó öreg szürkeállománynak, és képes olyan penge érveket felsorakoztatni, hogy még egy fortyogó nagynéni is kénytelen meghajolni előttük.

– Nos, itt van Jeeves – szólalt meg ősöm. – Tárd elé a tényeket, és fogadni mernék, azt fogja mondani, hogy az egyetlen lehetséges eljárást választottam, és a továbbiakat is csak az általam vázoltak szerint tudja elképzelni.

Ez ügyben szívesen megreszkíroztam volna egy ötöst, mondjuk húsz a nyolchoz arányban, de nem találtam ildomosnak. Hanem a tények Jeeves elé tárása jó ötletnek tűnt, s késedelem nélkül hozzá is láttam, ügyelve az alapok gondos megvetésére.

– Jeeves – kezdtem.

– Uram? – szólt.

– Elnézést az ismételt zavarásért. Spinozát olvasott?

– Nem, uram. Levelet írtam Charlie nagybátyámnak.

– Charlie Silversmith – fordultam magyarázólag a nénihez. – Deverill Hallban komornyikoskodik. Egyike a legjobbaknak.

– Köszönöm, uram.

– Kevés embert ismerek, aki iránt nagyobb tisztelettel viseltetnék, mint a maga Charlie bácsikája. Nos, nem tartjuk fel sokáig. Mindössze arról van szó, hogy újabb, bizonyos érdekes elemeket tartalmazó probléma merült föl. Egy közelmúltbeli beszélgetés során feltártam maga előtt a Tuppy Glossoppal és L. P. Runkle-lal kapcsolatos szitut. Emlékszik?

– Igen, uram. Asszonyom azt remélte, hogy bizonyos pénzösszeget tud kicsikarni Mr. Runkle-tól Mr. Glossop javára.

– Pontosan. Nos, nem sikerült.

– Sajnálattal hallom, uram.

– De, gondolom, nem meglepetéssel. Ha jól emlékszem, száz az egyhez arányúra taksálta a siker esélyét.

– Megközelítőleg olyasformán, uram.

– Minthogy Runkle cefetül keményszívű pali.

– Pontosan, uram. Húszperces fövésű tojás.

Itt éltes ősöm megismételte L. P. Runkle fattyú mivoltával kapcsolatos észrevételét, és bizonyára bővebben is kifejtette volna a témát, ha fölemelt kezemmel csendre nem intem.

– A néni hiába érvelt – mondtam. – Runkle kereken elutasította. Még arról értesülvén se lennék meglepve, hogy ráadásul gúnyosan az arcába is nevetett.

– A dagadt vén trógerja – szúrta közbe ősöm, mire újfent csöndre intettem.

– Nos, maga is tudja, mi történik, amikor egy bátor asszonnyal ilyesmit művelnek. Megtorlással kapcsolatos gondolatok töltik be az elméjét. Ezért hát, hogy rátérjek a lényegre, a néni elhatározta, hogy meglovasítja Runkle ezüst szilkéjét. De nem szeretném félrevezetni magát. Dahlia néni ezt nem bosszúból cselekedte, ha érti, mire gondolok, hanem azért, hogy ütőkártya legyen a kezében, amikor újból előáll kérelmével. „Perkáljon, jóember", mondhatná Runkle-nak, midőn ismételten arra buzdítaná, hogy hessentse el a molyokat a csekk-könyvéből, „vagy különben nem kapja vissza a szilkéjét". Világosan fejezem ki magam?

– Tökéletesen világosan, uram. Kristálytisztának találom a stílusát.

– Mármost először is meg kéne magyaráznom magának, hogy mi is az a szilke, ám e ponton akadályoztatva vagyok ama tény által, hogy nekem sincs róla halvány gőzöm se, kivéve azt, hogy ezüstből van és régi, és olyasvalami, ami beleillik Tom bácsi gyűjteményébe. Runkle azt remélte, hogy el tudja neki adni. További részletekkel tudnál-e szolgálni? – fordultam az éltes rokonhoz.

Az kissé összeráncolta a homlokát, s azt felelte, nem sokat tud hozzátenni.

– Mindössze annyit tudok, hogy II. Károly idejében készítette valami hollandus.

– Akkor úgy hiszem, ismerem a szilkét, amelyre céloz, uram – mondta Jeeves felderülő arccal, már amennyire az valaha is felderül, mivel holmi, csupán általa ismert okból, minden

időkben jobban szereti megőrizni Madame Tussaud valamely viaszfigurájának szenvtelenségét. – Egy Sotheby-féle katalógusban mutatták be, melyet történetesen nemrég néztem át. Arról az aranyozott ezüst szilkéről van-e szó – kérdezte a nénit –, mely kör alakú, öntött lábazaton nyugszik, az alsó része akantuszlevelekkel cizellált, s csigavonalas fogantyúi gyöngyökkel ékítettek, a fedelén indadísszel, mely egy erezetszerűen körbefutó akantuszlevelekből álló rozettára van ráültetve, s gyümölcstálat formázó aljzata kerek, lecsavarozható lábakkal van ellátva, melyek akantuszszegélye többkaréjos fémlemezhez csatlakozik, s a palin-fedél karimája felfelé ível?

Válaszra várva elhallgatott, ám ősöm nem szólalt meg azonnal; arckifejezése olyasvalakiére emlékeztetett, akit elgázolt egy villamos. Pedig ezt igazán furcsálltam, hiszen bizonyára Tom bácsitól már évek óta volt alkalma hallhatni az efféle sódert. Végül valami olyasmit motyogott, hogy nem volna meglepve, vagy nem csodálkozna, vagy valami hasonlót.

– Csak találgatni tudok – mondta.

– Én úgy hiszem, egyazon szilkéről van szó, asszonyom. Kegyed egy holland származású kézművest említett. Netán a hágai Hans Conrael Brechtelre gondolt?

– Fogalmam sincs, mi volt a neve. Csak azt tudom, hogy nem Smithnek vagy Jonesnak vagy Robinsonnak hívták, de mindössze idáig terjed a tudományom. Na de mire megyünk mindezzel? Mit számít, hogy az aljzata gyümölcstálat formáz, vagy hogy a palin-fedél karimája felfelé ível?

– Na ja, pontosan – értettem mélységesen egyet. – Vagy hogy a gyümölcstálforma meg a palin-fedél a hágai Hans Conrael Brechtel érdeméül róható-e fel. A lényeg, Jeeves, nem abban áll, hogy ősöm milyen sajátos szilkét emelt el, hanem hogy mily mértékben igazolható, hogy egyáltalán bármiféle szilkét is elemeljen, amikor annak tulajdonosa a vendégszeretetét élvezi. Én úgy látom, hogy a néni cselekedete a vendégjog megsértésének minősül, és a holmit viszsza kell származtatni. Igazam van?

– Nos, uram…

– Csak rajta, Jeeves, folytassa – szólt ősöm. – Nyugodtan mondja ki, hogy bűnöző vagyok, akit sürgősen ki kellene zárni a Market Snodsbury-i Hölgyek Társas és Kulturális Kertiklubjából.

– Szó sincs róla, asszonyom.

– Akkor mit készült mondani, amikor tétovázott?

– Mindössze annyit, hogy véleményem szerint aligha szolgálna hasznos célt a dísztárgy megtartása.

– Nem tudom követni magát. Na és mi a helyzet ama alkuszi ütőkártyával?

– Attól, tartok tőle, kegyed csekély hozadékot remélhet, asszonyom. Ha jól értettem Mr. Woostert, az összeg, amelyet kegyed Mr. Runkle-tól kieszközölni remél, sok ezer fontra rúg.

– Legalább ötvenre, ha nem százra.

– Akkor nem tudom elképzelni, hogy Mr. Runkle eleget tegyen az ön követelésének. Mr. Runkle józan gondolkodású pénzember…

– Aki házasságon kívül született.

– Ebben nagy valószínűséggel igaza van kegyednek, asszonyom, mindazonáltal ő olyan ember, aki járatos a profit és a veszteség mérlegelése terén. A Sotheby-féle katalógus szerint az ár, melyen a dísztárgyat az árverésen eladták, kilencezer font volt. Mr. Runkle aligha fog kiadni száz-, de még ötvenezret sem azért, hogy visszaszerezze.

– Hát persze hogy nem – mondtam, éppúgy elbűvölve a pasas világos stílusától, ahogy az imént ő volt az enyémtől. Szó, ami szó, az efféle bigyókért cefetül borsos árat kell letejelni az árverési kikiáltók asztalára. – Runkle egyszerűen csak azt mondja majd: „Ebül jött, ebül vész", és leírja mint üzleti veszteséget, valószínűleg konzultálva a jogtanácsosával azt illetően, hogy levonhatja-e a jövedelmi adójából. Köszönjük, Jeeves. A szokásos mesteri módján mindent eligazított. Maga egy… mit is mondott a minap valamilyen Dánielről?

– Csalhatatlan ítéletű Dániel, uram?

– Na ez az. Maga egy csalhatatlan ítéletű Dániel.

– Igen kedves öntől, hogy ezt mondja, uram.

– Ugyan már. Nagyon is rászolgált a bókra.

Augustus macska láb alatt

Gyors pillantást vetettem az élemedett rokonra. Hírhedten nehéz megváltoztatni egy nagynéni elméjében végbemenő folyamatokat, ha ez az elme már valamely ügyben elhatározásra jutott, de egyetlen pillantással láttam, hogy ez Jeevesnek most mégis sikerült. Nem azt vártam a nénitől, hogy elégedettség üljön ki az arcára, s ez nem is volt így, de az nyilvánvalónak látszott, hogy elfogadta azt, amit olykor „elkerülhetetlen”-nek neveznek. Úgy jellemezném, mint aki egyetlen szót se volt képes kiadni, ha e pillanatban történetesen ki nem szalasztott volna egyet a száján, mely a vadászmezőn bizonyára nagyon is helyénvaló lett volna, ám vegyes társaságban túlságosan erősnek számít. Azonmód be is véstem a memóriámba, hogy majd egy Spode-dal folytatott beszélgetés során elsüthessem valamikor, föltéve, persze, hogy a beszélgetés telefonon zajlik.

– Azt hiszem, igaza van – mondta a néni, nehéz szívvel bár, de keményen dacolva a csüggedéssel. – Az adott pillanatban jó ötletnek tűnt, de egyetértek magával, hogy mégse olyan kifogástalan, mint amilyennek hittem. Oly gyakran megesik, hogy…

– …egér meg ember megannyi szép terve füstbe megy – segítettem ki a nénit. – Lásd: Burns válogatott versei. Sokat törtem már rajta a fejem, hogy vajon mért mondják a skótok „went" helyett, hogy „gang". Egyszer, Jeeves, ha még emlékszik rá, meg is kérdeztem magától, és azt felelte, hogy nem kötötték az orrára. Hogy mondod, ősöm?

– Azt készültem kifejteni…

– Vagy, ha már itt tartunk, miért úgy mondják, hogy „agley".

– Azt készültem kifejteni…

– Vagy „often" helyett, hogy „aft".

– Azt készültem kifejteni – mondta harmadszor is az éltes rokon, miután hozzám vágta a Rex Stoutot, ám szerencsére

ezúttal kevésbé pontosan célozva, mint az elmúlt alkalommal –, hogy nem marad más hátra számomra, mint visszavinni a cuccot Runkle szobájába, oda, ahonnét elvettem.

Az „ahonnan elvettem" szabatosabb lett volna, ám mégse azért nyitottam szóra a számat, hogy kritikával illessem a néni prózai stílusát. Az jutott ugyanis eszembe, hogy ha engedélyt kap rá, hogy ő végezze el a visszavitelt, akkor útban Runkle szobája felé nagy valószínűséggel képes lesz meggondolni magát, és úgy dönteni, hogy mégiscsak megtartja a zsákmányt. Jeeves érvei az utolsó betűig meggyőzőek voltak, de az ember soha nem lehet biztos abban, hogy meggyőző érvek hatása nem enyészik-e el, különösen olyan nagynéniknél, akik nem tudnak különbséget

tenni „helyes" és „helytelen" között, és könnyen meglehet, arra az álláspontra helyezkedne, hogy ha lenyúlja a szilkét, és megtartja az emléktárgyai között, legalább megment valamit a pusztulástól. „Mindig oly nehéz kiötölni, mit vegyek Tomnak a szülinapjára", mondaná magában. „Ez pont neki való lenne".

– Majd én visszaviszem – mondtam. – Hacsak nem vállalkozik rá inkább maga, Jeeves.

– Nem, köszönöm, uram.

– Mindössze egy percet rabolna el az idejéből.

– Mégsem vállalhatom, uram.

– Akkor hát magunkra is hagyhat bennünket, Jeeves. Nagyon lekötelezett a csalhatatlan ítéletű dánielkedésével.

– Örömömre szolgált, uram.

– Adja át szívélyes üdvözletemet Charlie bácsikájának.

– Okvetlenül átadom, uram.

Mihelyt becsukódott mögötte az ajtó, nekiláttam, hogy kimódoljam tervemet és – ha jól tudom, így mondják – koncepciómat, s a vérrokont szokatlanul rugalmasnak és segítőkésznek találtam. Runkle, tájékoztatott, a „Kék Szoba"-ként ismert lakosztályban nyert elhelyezést, s a szilkét a komód bal felső fiókjába kell majd visszatennem, ahonnan ő elemelte. Megkérdeztem, biztos-e benne, hogy a pasas még mindig a függőágyban leledzik, s azt felelte, alighanem ott kell hogy legyen, mert miután magára hagyta, az ipse nagy valószínűséggel újból elaludt. Augustus macskából indulva ki, e föltevést ésszerűnek találtam. Ezeknél a traumás szimplegiában szenvedőknél az ébredés mindig pusztán átmeneti jellegű. Tudok rá esetet, hogy Augustus, mindössze tizenöt másodperccel azután, hogy rázuhant egy macskatápkonzervekkel megrakott szatyor, már folytatta is a szunyókálást. Egy bajusz alatt eldünnyögött szitok, s már újból csicsikált.

Miközben fölfelé haladtam a lépcsőn, álmélkodásra indított a tény, hogy L. P. Runkle a Kék Szobát kapta szálláshelyül, mivel ez abszolút csúcsminőségnek számított e házban. Ez volt a legnagyobb és legfényűzőbben berendezett, legényembereknek kiutalandó lakosztály. Egyszer javasoltam az éltes rokonnak,

hogy ott szállásoljon el, de mindössze annyit mondott, hogy *„Téged?”*, s a beszélgetés egyéb témákra terelődött. Már önmagában az a tény is, hogy Runkle kapta meg, dacára annak, hogy egy hetedik earl is tartózkodott a helyszínen, jól mutatta az élemedett rokon abbeli eltökéltségét, hogy egyetlen kő se maradjon megmozgattatlanul annak érdekében, hogy meglágyítsa a pasast; és hát a sors különös iróniájának tűnt, hogy mindeme gondosan kimunkált terve füstbe kellett hogy menjen. Ebből is kiviláglik, hogy Burns nagyon is tudta, miről beszél. Az ember általában bízhat benne, hogy ezek a költők beletrafálnak a célba, jogot szerezve ily módon arra, hogy választhassanak a szivar vagy kókuszdió nyeremény között.

Régi veterán olvasóim bizonyára emlékeznek még – bár a később érkezőknek csak el kell mondanom –, hogy nem ez volt az első eset, amikor titkos küldetésbe indultam a Kék Szobába. Ama másik látogatásom, a veteránok vissza fogják tudni idézni, katasztrófával végződött, s azt se tudtam, hová nézzek zavaromban, amikor Mrs. Homer Cream, az ismert kalandregény-írónő egy székkel a nyakamban talált a padlón, és bizony nem könnyű feladat volt kimagyarázkodni. Kétségkívül ez lehetett az oka, hogy a jelen alkalommal némiképp hasonló érzésekkel közeledtem az ajtóhoz, mint amilyenek a régi napokban szorongattak, midőn Arnold Abney bölcsészdoktor dolgozószobája felé közelítettem a reggeli ima végeztével. Egy hang mintha azt suttogta volna a fülembe, hogy azon az ajtón túl olyasvalami lappang, ami semmi jót nem tartogat számomra.

És a hangnak tökéletesen igaza is volt. Abszolút pontos értesülésekkel rendelkezett. Midőn beléptem, az első, amin megakadt a tekintetem, L. P. Runkle volt, amint az ágyán aludt, és szokásos gyors észjárásommal legott átláttam, mi történhetett. Azt követően, hogy élemedett ősöm becserkészte, a pali nyilván arra a következtetésre jutott, hogy egy függőágy odakint, a pázsit közepén, minden irányból hozzáférhetően, nem megfelelő hely egy olyan férfiú számára, aki nyugalomra és magányra vágyik, s hogy ezekhez csupán a hálószobájában fog tudni hozzájutni. Ilyenformán ide is vette hát az irányt, és íme, csakugyan itt is

volt. *Voila tout*: mondhatná az ember, mármint ha tanult valaha franciául.

Ezen alvó szépség látványa természetesen nem kis riadalommal töltött el, arra késztetvén nyelvemet, hogy meglehetős hevességgel a szemfogaimnak ütközzön, ám mindössze egy pillanatig tartott, hogy nem voltam képes megbirkózni azzal, amit Jeevestől a helyzet intellektuális feszültségének hallottam nevezni. Azokban a körökben, ahol forgolódom, viszonylag általánosan elismert tény, hogy Bertram Woostert leteperheti bár a sors, de huzamosan paffá tenni soha nem bírja, és kitűnő esélyekkel lehet lefogadni, hogy ha időt kap gondolatai rendezésére és feje szédelgésének orvoslására, akkor mintegy önnön holt énjét használva ugródeszkául emelkedik magasabb célok felé, ahogy a költő fickó mondta, s ezúttal is így történt. Természetesen szívesebben vettem volna, ha egy olyan szobában ügyködhetek, amely tökéletesen mentes L. P. Runkle jelenlététől, de rájöttem, hogy amíg alszik, semmitől sem kell tartanom. Mindössze arra kellett ügyelnem, hogy ténykedéseimet teljes csöndben vigyem véghez. És hát így adódott, hogy épp miközben véghezvittem őket, sokkal inkább egy kísértethez vagy szellemalakhoz, semmint a Parazita Klub egy oszlopos tagjához lévén hasonlatos, éles sikoltás hasított a levegőbe, olyanszerű, amilyet akkor hallunk, ha egy puma vagy hópárduc beüti a lábát egy kőbe, és tudatára ébredtem, hogy rátiportam Augustus macskára, aki idejövet is a nyomomban maradt, alkalmasint továbbra is abban a tévhitben, hogy sózott heringet tartok magamnál, s bármelyik pillanatban számíthat rá, hogy nagylelkűen megvendégelem.

Rendes körülmények között siettem volna megvigasztalni, s a füle tövének megcsiklandozásával igyekeztem volna gyógyírt nyújtani sértett önérzetére, ám e pillanatban L. P. Runkle felült, azt mondta: „Vehh-vehh-vehh", megdörzsölte a szemét, kellemetlen pillantást irányzott vele rám, s megkérdezte, mi az ördögöt keresek a szobájában.

Nem könnyen megválaszolható kérdés volt. Mióta beúsztunk egymás látómezejébe, viszonyunkban semmi olyasmi sem volt,

ami valószínűvé tette volna: azért jöttem, hogy lesimítsam a párnáját, vagy megkérdezzem, nem kér-e egy üdítő italt, ezért hát nem is terjesztettem elő efféle magyarázatokat. Arra gondoltam, milyen igaza volt ősömnek, amikor azt jósolta: nagy valószínűséggel harapós kedvében találja a pasast, aki hirtelen fölébreszti. Egész magatartása olyan emberről árulkodott, aki összességében véve se nagyon kedveli az emberi fajt, de a Woosterekre meg főleg allergiás. Még Spode se tudta volna világosabban kimutatni irántuk táplált ellenszenvét.

Úgy döntöttem, kipróbálom, vajon mit lehet elérni nyájassággal. Kese esetében is kitűnően bevált, és nem tudhattam, nem segít-e feloldani a jelen helyzet feszültségét is.

– Rettentően sajnálom – mondtam elbűvölő mosollyal. – Attól tartok, fölébresztettem.

– Igen, föl. És ne vigyorogjon rám olyan hülyén, mint egy féleszű majom.

– Rendben – mondtam, eltávolítván az elbűvölő mosolyt. Egészen könnyen ment. – Nem csodálom, hogy bosszús. Azonban inkább szánalmat, mint korholást érdemlek. Véletlenül rátiportam ugyanis a macskára.

Riadt kifejezés terjedt szét az arcán. Jókora utat kellett megtennie, de azért rendben szétterjedt.

– Sapkára? – remegett meg a hangja, és láttam, hogy a rózsaszín pántlikás panamakalapja jólétéért aggódik.

Siettem megnyugtatni.

– Nem sapkára. Macskára.

– Miféle macskára?

– Ó, nem találkoztak még? A neve Augustus, bár a mindennapi társalgás során ez általában „Gus"-ra rövidül. Ő meg én már kiscica kora óta haverok vagyunk. Bizonyára a nyomomba szegődött, amikor bejöttem ide.

Szerencsétlen fogalmazásmód volt, mert a pasasnak eszébe idézte eredeti témáját.

– Mi az ördögnek jött be maga ide?

Egy Bertram Woosternál kisebb kaliberű férfiú teljesen tanácstalan lett volna, s nem röstellem bevallani, úgy két-három

másodpercig magam is az voltam. Hanem ahogy álltam ott a lábamat csuszatolva s az ujjaimmal malmozva, egy közeli asztalon a fényképezőgépére esett a tekintetem, s azon ihletett pillanataim egyike érkezett el, melyek hébe-hóba meglepik az embert. Shakespeare-nél meg Burnsnél, sőt még Oliver Wendell Holmesnál is valószínűleg egyfolytában jelen voltak, de nekem jóval ritkábban van bennük részem. Valójában hetek óta ez volt az első, mely szerencséltetett.

– Dahlia néni küldött, hogy kérdezzem meg, volna-e szíves lejönni, és csinálni néhány fényképet róla, meg a házról, meg más ilyenekről, hogy majd legyen mit nézegetnie a hosszú téli estéken. Tudja, milyen cefetül hosszúak tudnak lenni manapság a téli esték.

Mihelyt kimondtam, azon kaptam magam, hogy eltöprengek: vajon csakugyan olyan bitang jó volt-e a sugallat, mint amilyennek gondoltam. Úgy értem, ez a pasas itt csupán az imént fejezett be egy tanácskozást éltes ősömmel, amely, eltérően az államminiszterek között lefolyó tanácskozásoktól, nem éppen a legnagyobb szívélyesség jellemezte légkörben zajlott le, s joggal találhatja furcsának, hogy oly kevéssel annak befejezése után a néni arra kéri, hogy fényképeket készítsen róla. Ámde minden jól látszott kiütni. Semmi kétség, a pasi olyasminek tekintette a kérést, ami olajágként ismeretes. Mindenesetre valósággal túltengett benne az együttműködési készség.

– Rögtön megyek – szólt. – Mondja meg a nénikéjének, hogy rögvest lent vagyok.

Miután a szobámban elrejtettem a szilkét, s bezártam az ajtót, visszamentem az éltes rokonhoz, s Jeeves társaságában találtam. A láttomra megkönnyebbülésének adott hangot.

– Á, te vagy az, bűbájos, bohókás Bertie-kém! Hála az égnek, hogy nem mentél be Runkle szobájába. Jeeves azt mondja, Seppings a lépcsőházban találkozott Runkle-lal, s arra kérte, fél óra múlva vigyen föl neki egy csésze teát. Azt mondta, ledőlni készül. Könnyen beleszaladhattál volna.

Ama tompa, örömtelen kacajaim egyikét hallattam.

– Jeeves túl későn informált, agg rokon. Ténylegesen beleszaladtam az ürgébe.

– Úgy érted, ott volt?

– Teljes életnagyságban.

– Mit csináltál?

– Azt mondtam neki, megkértél, hogy kérjem meg, jöjjön le, és csináljon néhány fényképet.

– Gyors észjárásra vall.

– Mindig úgy jár az agyam, mint a villám.

– Na és megkajolta?

– A jelek szerint igen. Azt mondta, rögvest itt lesz.

– Nos, pusztuljak el, ha mosolygok közben.

Vajon megpróbáltam volna-e rábírni ősömet, hogy módosítsa e merev eltökéltségét, s legalább a szemfogainak egy részét tegye

láthatóvá, amikor Runkle megnyomja az exponálógombot, nem tudnám megmondani, mert miközben beszélt, gondolataim elterelődtek. Hirtelen aggályos kérdés ötlött fel bennem: mi lehet az oka a pasas késlekedésének? Azt mondta, rögtön lent lesz, de már jó sok idő eltelt, és még mindig nyoma sem volt. Épp elkacérkodtam a gondolattal, hogy egy ilyen meleg délutánon egy magafajta tonnasúlyú muki holmi rohamot is kaphatott, amikor a lépcső felől döngő léptek dobaja hangzott fel, s Runkle-t máris körünkben üdvözölhettük.

Ám egy teljesen más Runkle volt, mint aki azt közölte velem, hogy rögtön lent lesz. Akkor csupa sugárzó derű volt: a tipikus amatőr fotós, aki nemcsak egyszerűen az idegeire készül menni felebarátainak a fotózással, hanem ténylegesen meg is kérték rá, hogy ily módon menjen az idegeikre, márpedig ez ritkán történik meg amatőr fotósokkal. Most viszont hideg volt és kemény, mint egy pikniken elköltött tojás, és töményebb undorral akkor se nézhetett volna rám, ha csakugyan ráléptem volna a panamakalapjára.

– Mrs. Travers!

Hangját egy olyan piaci kofa harsonaszerű tónusa jellemezte, aki friss vérnarancs- és kelbimbókészletére igyekszik felhívni a vásárlóközönség figyelmét. Láttam, amint ősöm megmered, s tudtam, hogy a *grande dame*-os[4] jelenetet készül bedobni. Úgy áll ugyanis a helyzet, hogy ez az érdemes rokon, bár rendes körülmények közt végtelenül szívélyes és pajtáskodó természetű, alkalmanként szempillantás alatt egy régivágású princessz szakasztott másává képes átváltozni, zsírpacányi méretűvé töppesztve össze egy alattvalót, és az egészben az a legfigyelemreméltóbb, hogy ehhez még lornyonra sincs szüksége, pusztán az emberi szem erejével viszi véghez a dolgot. Szerintem az ő idejében a lányok egy speciális internátusban sajátították el a trükköt.

– Legyen szíves, ne üvöltsön velem, Mr. Runkle. Nem vagyok süket. Miről van szó?

---

[4] Nagyúri dámás.

A hangjából áradó arisztokratikus fagyosságtól végigborzongott a hátam, ámde L. R Runkle mint megfagyasztandó alany kemény diónak bizonyult. Elnézést kért az üvöltésért, de kurtán és nem igazi töredelemmel. Aztán tudakozódásának tulajdonképpeni tárgyára tért rá, hatalmas erőfeszítéssel kényszerítve magát, hogy egészen halkan beszéljen. Nem kifejezetten úgy, mint egy turbékoló gerlice, de azért halkan.

– Nem tudom, emlékszik-e még, Mrs. Travers, egy ezüst szilkére, amelyet az ideérkezésemkor mutattam önnek.

– Emlékszem.

– Igen értékes.

– Említette.

– A komód bal felső fiókjában tartottam a hálószobámban. Meg sem fordult a fejemben annak szükségszerűsége, hogy

elrejtsem. Feltétlenül megbíztam az ön fedele alatt tartózkodó valamennyi személy becsületességében.

– Ez természetes.

– Még amikor megtudtam, hogy Mr. Wooster is a vendégtársaim egyike, akkor sem tettem óvintézkedéseket. Végzetes hiba volt. Ugyanis épp az előbb lopta el a megnevezett tárgyat.

Gondolom, ama *grande dame*-os póz huzamosabb időn keresztül való fenntartása nem kis feszültséggel járhat, minthogy az arcizmok és a hátgerinc merevségét vonja maga után, mert e szavak hallatán ősöm lefújta a dolgot, és visszatért a Quorn- és Pytchley-féle napok stílusához.

– Ne legyen már vadbarom, Runkle! Badarságot beszél. Bertie-nek álmában se jutna eszébe ilyesmi, igaz, Bertie?

– Millió év alatt se.

– Ez az ember egy tökfilkó.

– Már-már úgy is lehetne mondani: ostoba tökfilkó.

– Nyilván az állandó alvástól.

– Szerintem is az okozza.

– Megzápítja az agyat.

– Magam is így sejtem. Ugyanez a helyzet Gus macskával is. Úgy szeretem Gust, mint egy fivért, de az éveken át való folytonos alvás következtében kábé annyi valódi intelligencia van benne, mint egy kabinetminiszterben.

– Remélem, Runkle nem bosszantott fel a képtelen vádaskodásával?

– Nem, dehogy, éltes ősöm. Haragudni nem haragszom, csak nagyon, de nagyon sértve érzem magam.

Az ember azt várta volna, hogy mindez Runkle-t kipukkadt léggömbhöz és korábbi lénye merő porhüvelyéhez teszi hasonlatossá, ám sem a harci tűz nem hunyt ki szemében, sem természetes ereje nem fogyatkozott meg. Az ajtó felé tartva megállt, hogy néhány szót még hozzáfűzzön.

– Nem értek egyet önnel abban, Mrs. Travers, ahogy az unokaöccse tisztességéről vélekedik. Inkább lord Sidcup álláspontját osztom, aki arról biztosított, hogy Mr. Wooster

mindig mindent elemel, ami nincs szilárdan a padlóhoz rögzítve. Lord Sidcup beszámolója szerint csupán a véletlenen múlt, hogy Mr. Wooster nem szelelt el egy Sir Watkyn Bassett tulajdonában lévő esernyővel, és attól fogva, ahogy mondani szokás, számolatlanul nézett trombitának dolgokat. Esernyők, marha-fölözők, borostyánkő szobrocskák, fényképezőgépek: mind szívesen látott portéka nála. Sajnos éppen aludtam, amikor belopódzott a szobámba, és mielőtt fölébredtem, bőségesen volt rá ideje, hogy elvégezze, amiért jött. Csak néhány perccel azután, hogy eloldalgott, jutott eszembe benézni a komód bal felső fiókjába. Gyanúm beigazolódott: a fiók üres volt. Wooster elillant a szajréval. Én azonban a tettek embere vagyok. Elküldtem az ön komornyikját a rendőrségre, hogy hívjon ki egy felügyelőt Wooster szobájának átkutatására. Az a szándékom, hogy amíg a hatóság megérkezik, strázsát állok Wooster ajtaja előtt, biztosítandó, hogy ne mehessen be eltüntetni a bizonyítékot.

És miután mindezt előadta, éspedig a legkellemetlenebb hanghordozással, L. P. Runkle csakhamar a távollétével tündökölt, s ősöm jelentékeny mérvű ékesszólással fejtette ki nézeteit kétes származású hájas disznókkal kapcsolatban, akiknek van bőr a rusnya képükön az ő saját komornyikját meneszteni küldetésekbe. És hát Runkle megjegyzéseinek befejező része jómagamat is nem kis nyugtalansággal töltött el.

– Nekem ez nem tetszik – mondtam, Jeeveshez intézve szavaimat, aki az utóbbi történések alatt mindvégig a háttérben álldogált, olyasvalakinek az élethű imitációját nyújtva, aki nincs is ott.

– Uram?

– Ha a fakabát átkutatja a szobámat, nekem lőttek.

– Ne aggódjék, uram. Egy rendőrfelügyelőnek nincs joga felhatalmazás nélkül magánterületre lépni, és a rendelkezések azt sem teszik lehetővé számára, hogy ilyen terület tulajdonosától engedélyt kérjen a belépésre.

– Biztos ebben?

– Igen, uram.

Nos, ez morzsányi vigaszt nyújtott, de azért becsapnám olvasóimat, ha azt állítanám, hogy Bertram Wooster a szokásos hidegvérű önmaga volt. Túlságosan is sok minden történt gyors egymásutánban ahhoz, hogy az a gondtalan bulvárfi lehessen, akire jólesik ránézni. Ha azt reméltem, hogy tisztázhatom a számos zűrös ügyet, mely búvalbéleltségemet táplálta, és hogy eltüntethetem a szemem alatt máris fel-feltünedező sötét karikákat, úgy éreztem, arra lesz szükségem, hogy rendet teremtsek gondolataim között.

– Jeeves – mondtam, miközben kivezettem a szobából. – Rendet kell teremtenem a gondolataim közt.

– Hogyne, uram, ha óhajtja.

– És itt aligha van rá módom, miközben térdig járok a slamasztikában. Ki tud ötölni számomra egy jó ürügyet arra, hogy éjszakára felruccanjak Londonba? Néhány órás egyedüllét a Wooster-hajlék békés környezetében – ez az, amire most szükségem van. Koncentrálnom kell, érti, méghozzá minden agysejtemmel.

– De szüksége van-e önnek ürügyre, uram?

– Jobb, ha tartogatok egyet készenlétben. Dahlia néni hepciáskodó kedvében van, és megsértődne, ha most olajra lépnék, hacsak nem holmi alapos okkal teszem. Nem hagyhatom cserben.

– Ez a jóérzés igazán becsületére válik, uram.

– Köszönöm, Jeeves. Nos, ki tud találni valamit?

– Bírósági idézést kapott, uram.

– De azt nem szokás jóval előtte kikézbesíteni?

– De igen, uram, ám amikor a hatóságtól jött levelet tartalmazó posta megérkezett, elfelejtettem átadni önnek, s csupán egy perccel ezelőtt vette kézhez. Szerencsére még nem volt túl késő. Azonnal szándékozik indulni, uram?

– Ha nem még hamarabb. Kölcsönveszem Kese kocsiját.

– Elmulasztja majd a vitát, uram.

– A micsodát?

– A Mr. Winship és ellenfele közötti nyilvános vitát. Holnap este kerül rá sor.

– Hánykor?

– Háromnegyed hétre van beütemezve.

– És meddig tart?

– Talán egy óra hosszáig.

– Akkor úgy fél nyolc tájban várjon vissza. Ha boldogok és sikeresek akarunk lenni az életben, Jeeves, azt a nagy sarkigazságot kell mindig szem előtt tartanunk, hogy minél több politikai vitát mulasztunk el, annál jobb. Nem volna kedve velem jönni?

– Nem, köszönöm, uram. Különös érdeklődéssel várom, hogy meghallgathassam Mr. Winship beszédét.

– Pedig nagy valószínűséggel mindössze annyit mond majd, hogy „Öö" – riposztoztam meglehetősen szellemesen.

Mozgalmas jelenetek egy választási gyűlésen

Másnap, midőn a csöndes esthajnalként ismeretes napszakban visszafelé autóztam, kedélyem kifejezetten borongós volt, s szemem alatt a karikák sötétebbek, mint valaha. Emlékszem, Jeeves egyszer mondott nekem valamit e nagy, érthetetlen világ nyomasztó nyűgéről... úgy tudom, nem a saját nyögete volt, hanem valami Wordsworth nevű mukitól idézte, ha jól értettem a nevét... és úgy tűnt, egész jól kifejeződött benne az a lelombozottságérzés, mely olyankor fog el, ha a katyvasz összecsapni készül a fejed fölött, és nem látni mentőövet a láthatáron. E nyomasztó nyűg néhány évvel ezelőtt kiváltképp kínzóan tudatosult bennem, amikor az unokatesóim, Eustace és Claude, minden előzetes értesítés nélkül huszonhárom macskát szállásoltak be a hálószobámba, és a jelen krízishelyzet is ugyancsak jócskán szorongatott.

Tekintsük át a tényeket. Azért mentem fel Londonba, hogy magányomban a következő problémákkal birkózzam:

a) Hogy fogok kibújni a Madeline Bassett-tel kötendő házasság alól?

b) Hogy fogom visszajuttatni a szilkét L. P. Runkle-nak, mielőtt még a szerv nyakon csípne?

c) Hogy fogja éltes ősöm kicsikarni azt a pénz Runkle-tól?

d) Hogy fogja Kese feleségül venni Magnolia Glendennont, miközben Florence-szel jár jegyben?

És hát úgy tértem vissza, hogy mind a négy kérdés továbbra is megválaszolatlan volt. Egy teljes éjszakán és nappalon át dolgoztattam rajtuk a Wooster-agyvelő színe-javát, de mindaz, amit elértem, olybá vehető volt, akárha az élemedett rokon az *Observer* keresztrejtvényét próbálta volna megfejteni.

Megérkezvén a célállomásra, bekormányoztam a kocsit a felhajtóra. Ez úgy a közepe táján élesen jobbra kanyarodik, ezért

lelassítottam, amikor is homályos figura tűnt föl előttem, egy hang „Hé!"-t kiáltott, s megállapítottam, hogy Kese az.

Valami miatt bosszúsnak látszott. A „Hé!"-jéből szemrehányás csendült ki, már amennyi szemrehányást bele lehet egyáltalán sűríteni a „Hé!" szócskába, s ahogy közelebb jött, majd betuszkolta felsőtestét az ablakon, az a határozott benyomásom támadt, hogy be van pöccenve.

Ezt bevezető szavai is megerősítették.

– Bertie, te nyomorult tetű, hol a francban kódorogtál ilyen sokáig? Amikor kölcsönadtam neked a kocsimat, nem arra számítottam, hogy hajnali kettőkor jössz vissza!

– Csupán fél nyolc van.

Ezen szemlátomást elámult.

– Ez komoly? Azt hittem, jóval későbbre jár. Annyi minden történt közben.

– Mi minden?

– Most nincs időm elmondani. Sietek.

E ponton vettem észre valamit a megjelenésében, ami eddig elkerülte a figyelmemet. Egy apróság, ámde meglehetősen éles szemű pali vagyok.

– Tojásmaradvány van a hajadban.

– Naná, hogy tojásmaradvány van a hajamban – replikázott türelmetlenségről árulkodó hangon. – Miért, mire számítottál? Hogy Chanel-5 lesz benne?

– Valaki hozzád vágott egy tojást?

– Mindenki tojást vagdosott mindenkihez. Helyesbítek: egyesek tarlórépával és burgonyával dobálóztak.

– Úgy érted, a rendezvény, ahogy mondani szokás, félbeszakadt?

– Nem hiszem, hogy volt valaha politikai rendezvény Anglia történetében, amely botrányosabb körülmények közt szakadt volna félbe. Csak úgy záporoztak ide-oda a tojások. A levegőég sötétlett a legkülönfélébb fajtájú főzeléknövényektől. Sidcupnak bedagadt a szeme. Valaki telibe trafálta egy szem krumplival.

Keblemben, ahogy Jeevestől hallottam nevezni: ambivalens érzelmek hullámzottak. Egyfelől sajnálkozás nyilallt belém,

amiért elszalasztottam valamit, ami minden jel szerint a lehető legélvezetesebb fajta politikai gyűlés lehetett; másfelől viszont holmi ritka és üdítő gyümölccsel ért föl azt hallani, hogy Spodenak a szeme közé vágtak egy szem krumplit. Azon kaptam magam, hogy áhítatos tisztelet tölt el az ismeretlen mesterlövész iránt, aki ezt a hőstettet végrehajtotta. Burgonyával, tekintettel idomtalan formájára, csupán avatott kéz képes pontosan célba találni.

– Mesélj még róla – buzdítottam megelégedett érzésektől eltelve.

– Meséljen ám neked a hóhér, az! Föl kell ugranom Londonba. Holnap már korán reggel fel akarunk kerekedni, hogy szemrevételezzük az anyakönyvvezetőket, és kiválasszuk közülük a legjobbat.

Ez nem úgy hangzott, mintha Florence-ről lenne szó, aki, ha valaha sikerül átevickélnie egy eljegyzésen anélkül, hogy felbontaná, bizonyosan nagyszabású esküvőhöz ragaszkodik majd, püspökökkel, nyoszolyólányokkal, teljes kóruseffektusokkal, meg a rá következő vendégfogadással. Hirtelen gondolat ötlött fel bennem, s azt hiszem, nyilván ziháltam is. Valaki olyan hangot hallatott, mint egy kiürülő szódás szifon, és föltehetőleg én voltam az a valaki.

– Amikor azt mondod: „akarunk", ezt úgy érted, te meg M. Glendennon?

– Ki más lenne?

– De hogyan?

– Sose törődj vele, hogyan.

– De igenis törődöm. Te voltál a *d)* Probléma a listámon, és tudni akarom, hogy oldódtál meg. Arra következtetek, hogy Florence elengedte a büntetésed.

– El bizony, mégpedig félreérthetetlen szavakkal. Kifelé abból a kocsiból!

– De miért?

– Mert ha két másodpercen belül nem szállsz ki, kiráncigállak belőle.

– Úgy értem: miért engedte el a büntetésedet?

– Kérdezd meg Jeevestől – mondta, s azzal rácsatlakozva a kabátgalléromra, oly módon távolított el a járműből, mint ahogy egy rakodómunkás kap föl egy zsák gabonát. Elfoglalta helyemet a kormánykerék előtt, s tovatűnt a felhajtón, hogy az újdonsült asszonykával randizzon, aki föltehetőleg valamely előzetesen megbeszélt helyen várt rá a poggyásszal.

Olyan állapotban hagyott magamra, melyet legérzékletesebben az összezavart, elképedt, megrökönyödött, tétova és tanácstalan szavakkal lehetne jellemezni. Mindössze annyit sikerült kiszednem a srácból, hogy *(a)*: a vita nem a legnagyobb szívélyesség jellemezte légkörben zajlott le, s hogy *(b)*: annak befejeztével Florence házassági akadályt jelentett be, valamint hogy *(c)*: ha további információt szeretnék, Jeeves majd ellát vele. Kicsivel több, mint amennyit a bűvölőknek a süket viperából sikerül kihúzniuk, de nem sokkal. Úgy éreztem magam, mint egy ügyvéd – példának okáért McCorkadale mama –, akit paffá tett egy elégtelenül szereplő mentőtanú.

Minthogy azonban Kese Jeevest nevezte meg információforrásul, a szalonba érve, s ott senkit se találva az volt a legelső ténykedésem, hogy mutatóujjamat a csengőgombra helyeztem, s nyomást fejtettem ki rá.

Sepping jelent meg a hívásra. Ő meg én gyerekkortól fogva cimborák voltunk – mármint, természetesen, az enyémtől, nem pedig az övétől fogva –, és ha találkozunk, rendszerint olyan élénk beszélgetés indul meg köztünk, akár a vízfolyás, főként az időjárás meg Seppings lumbágójának témakörében, de most a pillanat nem volt alkalmas léha tereferére.

– Seppings – mondtam –, Jeevesre van szükségem. Hol van?

– A cselédszobában, uram. A szobalányt vigasztalja.

Értelmezésem szerint arra az alkalmazottra célzott, akinek gongverési technikáját az ideérkezésem estéjén megcsodáltam, és, bár ügyem nem tűrte a halasztást, az emberség azt diktálta, hogy szóljak néhány együttérző szót a lányt búsító balszerencsés eset kapcsán, bármi lett légyen is az.

– Talán rossz hírt kapott szegény?

– Nem, uram, megdobták egy tarlórépával.

– Hol?

– Az alsó bordáin, uram.

– Mármint úgy értem: hol történt a dolog?

– A Városházán, uram, a választási vita kései szakában.

Élesen szívtam be a levegőt. Egyre inkább kezdtem ráeszmélni, hogy a gyűlést, melyet elszalasztottam, olyan indulatok jellemezték, melyek a francia forradalom legkomiszabb szélsőségeire emlékeztettek.

– Mindössze hajszálon múlt, uram, hogy jómagamat is el nem talált egy paradicsom. A fülem mellett süvített el.

– Mélységesen megrendít, Seppings. Nem csodálom, hogy sápadt és reszket. – És csakugyan: úgy festett az istenadta, mint a rosszul alvadt tejes-rumos zselé. – Mi idézte elő mindezt a felfordulást?

– Mr. Winship beszéde, uram.

Ez meglepett. Annak kész voltam hitelt adni, hogy Kese bármely beszéde jócskán alatta marad a Démoszthenész felállította mércének – ha ugyan jól emlékszem a fickó nevére –, ám annyira semmi esetre se lehetett pocsék, hogy hallgatóságát tojásés főzelékféle-dobálásra indítsa; és éppen további tudakozódásra készültem, amikor Seppings az ajtóhoz oldalazott, mondván, hogy tájékoztatja Mr. Jeevest aziránti óhajomról, hogy konzultáljak vele. És a pasas kellő időben felszínre is bukkant.

– Látni óhajtott, uram? – szólt.

– Még erősebben is fogalmazhat, Jeeves. Sóvárogtam a látását.

– Valóban, uram?

– A felhajtón épp az imént találkoztam össze Kesével.

– Igen, uram, tájékoztatott róla, hogy ott várja be az ön érkezését.

– Azt mondja, Miss Craye már nem a menyasszonya, ugyanis Miss Glendennonnal jegyezkedett el. És amikor megkérdeztem tőle, hogy s mint jött létre a csere, azt felelte, hogy maga majd megmagyarázza.

– Örömömre fog szolgálni, ha megtehetem, uram. Teljes beszámolót óhajt?

– Úgy bizony. Egyetlen részletet se hagyjon ki, ha mégoly csekély is az.

Egy darabig csendben volt. Nyilván a gondolatait rendezte. Aztán belevágott.

– Teljesen nyilvánvaló volt – kezdte –, hogy a választók nagy jelentőséget tulajdonítottak a vitának. A Városházán figyelemre méltó létszámú hallgatóság gyűlt egybe. Ott volt a polgármester, a törvényhatósági testület, valamint a Market Snodsbury-i arisztokrácia színe-java, ám az alsóbb néprétegek tagjai is megjelentek, vászonsapkában és magas nyakú pulóverben, akiket egyáltalán nem lett volna szabad beengedni.

E ponton meg kellett rónom a pasast.

– Ez meglehetős sznobéria a részéről, Jeeves, nem gondolja? Maga kissé túlságosan is hajlamos a ruhájuk alapján megítélni az embereket. A magas nyakú pulóver királyi öltözék is lehet, ha az erény demonstrálása céljából viselik, a vászonsapka pedig becsületes szívet takarhat. Valószínűleg nagyon is derék fickóknak bizonyulnának, ha az ember jobban megismerné őket.

– Én nem szívesen kerülnék velük ismeretségbe, uram. Ők voltak ugyanis azok, akik később tojással, burgonyával, paradicsommal és tarlórépával dobálóztak.

Be kellett ismernem, hogy ez bizony nyomós érv.

– Való igaz – helyeseltem. – Erről, látja, meg is feledkeztem. Rendben van, Jeeves. Folytassa.

– A rendezvény megnyitó mozzanataként a Market Snodsbury-i általános iskola fiú és leány növendékei elénekelték a nemzeti himnuszt.

– Elég rémes élmény lehetett, mi?

– Némiképp visszatetsző volt, uram.

– Na és aztán?

– A polgármester rövid üdvözlő beszédet tartott, bemutatva a versengő feleket, majd Mrs. McCorkadale emelkedett szólásra. Elegáns, finom minőségű ripszből készült köpenyt viselt, alatta pedig hosszú ujjú, mintás marokén selyemszövetből varrott, oldalt pliszírozott ruhát, melynek nyakrészén a beszegés…

– Ugorja át mindezt, Jeeves.

– Elnézését kérem, uram. Úgy gondoltam, valamennyi részletet tudni óhajtja, ha mégoly csekély is az.

– Csak ha… izék, hogy is nevezik?

– Lényegbevágóak, uram?

– Úgy van. McCorkadale mama külső burkolatát vegye eleve adottnak. A beszéde hogy sikerült?

– Rendkívül hatásos volt, uram, még a gyakori közbekiabálás ellenére is.

– Az őt nem zökkenti ki.

– Nem, uram. Páratlanul erőteljes jellem benyomását keltette bennem.

– Énbennem is.

– Találkozott már a hölggyel, uram?

– Néhány percet eltöltöttem már a társaságában – melyek azonban túlontúl is hosszúnak tűntek. Huzamosabb időn át szónokolt?

– Igen, uram. Óhajtja esetleg elolvasni a tartalmát? Gyorsírással mindkét beszédet lejegyeztem.

– Talán majd később.

– Amikor csak alkalmas önnek, uram.

– Na és milyen volt a taps? Lelkes? Vagy szórványos?

– A terem egyik oldalán rendkívül lelkes. Az alsóbb néprétegek tagjai csaknem egyenlő arányban látszottak összetevődni Mrs. McCorkadale és Mr. Winship híveiből. A helyiség két szemközti oldalán helyezkedtek el, kétségkívül a rendezői szándéknak megfelelően. A hölgy hívei éljeneztek, Mr. Winshipéi pedig fújoltak.

– És amikor meg Kese emelkedett szólásra, gondolom, McCorkadale hívei kezdtek el abcúgolni, mi?

– Bizonyára így tettek volna, ha ettől nem téríti el őket Mr. Winship szónoklatának hangvétele. Megjelenését még bizonyos mérvű ellenségességgel fogadták, ám alig kezdett el beszélni, elragadtatott éljenzésben részesítették.

– Mármint az ellenzék?

– Igen, uram.

– Meg tudná ezt világítani?

– Igen, uram. Ha szabadna belepillantanom jegyzeteimbe. Ah, igen. Mr. Winship kezdő szavai így hangzottak: „Hölgyeim és uraim, kicserélt emberként lépek önök elé." Egy hang: „Ez jó hír." Egy másik hang: „Fogd be a csőröd!" Egy harmadik hang:...

– Azt hiszem, a hangokon nyugodtan átsikolhatunk, Jeeves.

– Igenis, uram. Aztán Mr. Winship ezt mondta: „Először is ahhoz a magas nyakú pulóveres úrhoz lenne ott egy-két szavam, aki az ellenfelemet egyfolytában gyagyás vén szatyornak titulálta. Ha lesz szíves kifáradni erre a dobogóra itt, boldogan lecsavarom azt a rusnya kopoltyúját. Mrs. McCorkadale nem gyagyás vén szatyor!" Egy hang:... Elnézést, uram, megfeledkeztem az intelméről. Mrs. McCorkadale nem gyagyás vén szatyor – mondta Mr. Winship –, hanem egy hallatlanul magasrendű intelligenciával és lényeglátással megáldott hölgy. Végtelenül nagy bámulója vagyok. Miközben ma este hallgattam őt, teljesen megváltoztak a politikai nézeteim. Áttérített engem az övéire, és az a szándékom, hogy ha a szavazás megkezdődik, őrá adom a voksomat. Valamennyiüknek azt ajánlom, hogy tegyék ugyanezt. Köszönöm." Ezután visszaült a helyére.

– Szent Isten, Jeeves!

– Igen, uram.

– Csakugyan ezt mondta?

– Igen, uram.

– Nem csodálom, hogy fuccs az eljegyzésének.

– Be kell vallanom, jómagamat sem ért meglepetésként, uram.

Továbbra sem szűntem meg ámuldozni. Hihetetlennek tűnt, hogy Kese, akire sokkal inkább ráillett az izom-, semmint a pengeagyú minősítés, ilyen elképesztő leleménnyel és találékonysággal rendelkezzék, s ennélfogva olyan terv kifőzésére legyen alkalmas, melynek révén anélkül képes kiszabadítani magát Florence karmaiból, hogy eljátszaná „gáláns lovag"-i renoméját. Ez valami hallatlan mértékű körmönfontságról árulkodott, s épp arra gondoltam, hogy az ember soha nem tudhatja, milyen rejtett mélységei tárulhatnak fel egy fickónak, amikor ama hirtelen gondolataim egyike tört felszínre.

– A maga műve, Jeeves?

– Uram?

– Maga adta Kesének a tippet?

– Elképzelhető, hogy Mr. Winshipre esetleg befolyással lehetett valami, amit mondtam, uram. Szerfölött nyugtalankodni látszott házasodási ügyeinek kuszaságával kapcsolatban, és abban a megtiszteltetésben részesített, hogy kikérte a tanácsomat. Nagyon is lehetséges, hogy holmi elejtett megjegyzésem fordíthatta gondolatait abba az irányba, melyben aztán továbbhaladtak.

– Más szóval: maga mondta neki, hogy tegyen úgy, ahogy tett?

– Igen, uram.

Egy darabig hallgattam. Az járt a fejemben, hogy milyen jó lenne, ha a pasas valami hasonlóan ütőképes tervet tudna kifundálni velem meg M. Bassett-tel kapcsolatban is. Az a gondolat is megjárta az agyamat, hogy noha Kese szempontjából nagyszerűnek mondható mindaz, ami történt, a támogatói és hívei, no meg úgy általában a konzervatív ügy tekintetében már korántsem volt ilyen kedvező a dolgok alakulása.

Ezt szóvá is tettem.

– A fickók, akik rá fogadtak, csúnya pechként élhetik meg a dolgot.

– Az életben mindenkit érhet olykor csalódás, uram.

– Habár valószínűleg még a hasznukra is válik. Mármint annyiban, hogy arra figyelmezteti őket: a jövőben pénzüket tartsák inkább a jó öreg tölgyfaládában, mintsem hogy fogadásokkal tegyék kockára. Akár fordulópontot is jelenthet az életükben. Ami azonban igazából elszomorít, az az, hogy Bingley viszont jócskán fog kaszálni. Egész szakajtó pénzt söpör majd be.

– Ma délután azt mondta nekem, hogy csakugyan erre számít.

– Úgy érti: találkozott vele?

– Öt óra tájban járt itt, uram.

– Gondolom, vad volt és nyers, és forrt benne az epe, mi?

– Ellenkezőleg, uram, fölöttébb barátságosan viselkedett. Nem tett célzást a múltra. Megvendégeltem egy csésze teával, és talán fél órán keresztül elcsevegtünk.

– Ez különös.

– Igen, uram. El is tűnődtem, vajon nem holmi hátsó gondolat indította-e arra, hogy fölkeressen.

– Mint például?

– Be kell vallanom, uram, egyetlenegy ilyen sem ötlik fel bennem. Hacsak nem táplált némi azzal kapcsolatos reményeket, hogy rávegyen: váljak meg a klubkönyvtől, ám ez aligha valószínű. Valami egyéb, uram?

– Vissza akar térni a lesújtott szobalányhoz?

– Igen, uram. Amikor ön csöngetett, épp azt készültem kipróbálni, mit tudnék elérni egy kis vízzel hígított gyenge brandy-vel.

Útnak indítottam hát emberbaráti küldetésére, s nekiültem töprengeni. Önök azt hihetnék, hogy Bingley különös viselkedése töltötte be gondolataimat. Úgy értem: ha egy magafajta, zsiványságáról elhíresült fickóról azt hallod, hogy furán viselkedett, a természetes ösztönöd késztetésére azt mondod: „Aha!", és eltűnődsz, hogy vajon mit forralhat. Ám nekem most oly sok egyéb tűnődnivalóm volt, hogy a Bingley-témát csakhamar félre vetettem. Ha jól emlékszem, éppen a *(b)* problémán méláztam, vagyis a szilke visszajuttatásán L. P. Runkle-nak, s megint csak semmi haszon fejében, amikor morfondírozásomat éltes ősöm belépése szakította félbe.

Egy olyan nagynéni félreismerhetetlen arckifejezését viselte, aki a közelmúltban élete nagy pillanatait élte át, s ez nem is lepett meg. Mióta eladta az általa szerkesztett hetilapját, melybe azt a dolgozatomat írtam arról, hogy „Mit visel ma a jól öltözött férfi", afféle csendes életvitel volt az övé, kellemesnek ugyan eléggé kellemes, de hiányzott belőle a történés meg az izgalom. Egy igazán szenzációszámba menő esemény, mint amilyen a tojás- és főzelékfélehajigáló összejövetel, melyen az imént vett részt, bizonyára úgy feldobta, mint egy tengerparton eltöltött hét.

Üdvözlő szavai szívélyesebbek már nem is lehettek volna. Minden egyes szótagjuk úgyszólván csöpögött a nagynénikei szeretettől.

– Helló, te rútak rútja! – mondta. – Szóval visszaértél.

– Alig valamivel ezelőtt.

– Kár, hogy elszólított az az esküdtszéki feladat. Nem akármilyen élményről maradtál le.

– Jeeves is így mesélte.

– A végén Kese teljesen becsavarodott.

E vélekedés téves voltára a rendelkezésemre bocsátott infó birtokában módomban állt rámutatni.

– Esze ágában se volt becsavarodni, éltes rokon. Cselekedeteiben abszolút mértékben a józan ész vezérelte. Anélkül akarta lerázni Florence-t, hogy ténylegesen megmondaná neki: másfelé nézzen szét házastárs után.

– Ne beszélj már zöldségeket. Hiszen szereti Florence-t.

– Már nem. Átpártolt Magnolia Glendennonhoz.

– Úgy érted, a titkárnőjéhez?

– Pontosan.

– Honnan tudod?

– Maga Kese mondta.

– Nahát, menten lebabázok! Tehát utóvégre csak torkig lett Florence basáskodásával, mi?

– Igen, úgy hiszem, már jó ideje érlelődött benne az elhatározás, mintegy tudat alatt, ahogy Jeeves mondaná. Végül is a Magnoliával való találkozás dobta felszínre.

– Helyes lánynak látszik.

– Kese szerint nagyon helyes.

– Gratulálnom kell a fiúnak.

– Azzal kicsit még várnod kell. Felmentek ugyanis Londonba.

– Akárcsak Spode és Madeline. És hamarosan Runkle is eltisztul. Olyan ez, akár ama nagy, középkori versenymozgalmak egyike, amelyekről még az iskolában olvastam. Nos, ez csodálatos. Nemsokára Tom biztonságosan visszatérhet a fészekbe. Persze Florence még mindig itt lebzsel, de kétlem, hogy továbbra is maradna. Örömöm kupája, ím, túlcsordul, Bertie öcsém. Nagyon hiányoltam már Tomot. Az otthon nem is otthon anélkül, hogy ő a helyszínen tatabatálna. Mért bámulsz rám úgy, mint egy óriás-süllő egy halaskofa asztalán?

Nem voltam tudatában, hogy a néni által említett halfajta képzetét keltem, bár tekintetemet minden bizonnyal „átható"-

ként lehetett jellemezni, mivel ősöm nyitó szavai lényem legmélyéig felkavartak.

– Azt mondtad – tört ki belőlem furcsa, szopránba játszó hangon –, hogy Spode és Madeline Bassett Londonba ment?

– Fél órával ezelőtt indultak el.

– Együtt?

– Igen, Spode kocsijával.

– De Spode azt közölte velem, hogy Madeline útilaput kötött a talpára.

– Így is volt, de már ismét minden oké. A pali nem fog lemondani a címéről, és parlamenti képviselőnek se jelölteti magát. Miután a szeme közé vágták azt a krumplit, gyökeresen megváltoztatta terveit. Az incidens azt az érzést plántálta belé, hogy ha az embernek ilyesmin kell keresztülmennie ahhoz, hogy beválasszák az Alsóházba, akkor ő inkább megmarad a biztonságosabb úton, és kitart a Lordok Háza mellett. És persze Madeline, megbizonyosodván, hogy a továbbiakban Spode részéről immár semmiféle bolondériától nem kell tartania, valamint hogy csakugyan Sidcup grófné lesz belőle, visszavonta azzal kapcsolatos ellenvetéseit, hogy feleségül menjen hozzá. Most meg úgy fújtatsz, mint ahogy Tom szokott, mikor túl gyorsan megy föl a lépcsőn. Ezt meg mire véljem?

Valójában csak mélyeket lélegeztem, nem fújtattam, és semmi szín alatt se úgy, ahogy Tom bácsi szokott, amikor túl gyorsan megy föl a lépcsőn, de szerintem egy nagynéni nemigen képes különbséget tenni egy mélyeket lélegző unokaöcs meg egy fújtató unokaöcs között, és különben sem volt hangulatom vitát nyitni e tárgyban.

– Mellesleg nem tudod véletlenül, ki volt az, aki azt a krumplit dobta? – kérdeztem.

– Amelyik eltalálta Spode-ot? Gőzöm sincs. Mintha csak a világűrből érkezett volna a lövedék. Miért?

– Mert ha tudnám, ki volt, óriásmajmokat, elefántcsontot és pávakakasokat küldenék a címére teveháton. A halálnál is rosszabb sorstól mentett meg. A Bassett-katasztrófával való házasságra célzok.

– Talán hozzád készült nőül menni?

– Spode szerint igen.

Csaknem félelemmel elegy tiszteletet tükröző kifejezés jelent meg ősöm arcán.

– Milyen igazad is volt – mondta –, amikor egyszer arról beszéltél nekem, hogy bízol a csillagodban. Se szeri, se száma immár az alkalmaknak, ahányszor már nyílegyenesen az oltár felé tartottál, szemlátomást semmi reményével annak, hogy elkerüld a kivégzőosztagot, ám mindig történt valami, ami módot nyújtott rá, hogy ép bőrrel szabadulj. Kész rejtély.

Úgy hiszem, alaposabban is kifejtette volna a témát, mivel a mélységes elismerés hangján kezdett el szólni őrangyalomról, aki, mint mondta, kétségkívül bitang jól érti a dolgát, de e pillanatban Seppings jelent meg, és azt kérdezte ősömtől, váltana-e néhány szót Jeevesszel, mire a néni tovatűnt, hogy így tegyen.

És éppen föltettem lábamat a sezlonra, s elkezdtem elragadtatva mélázni a döbbenetes mázlin, mely elűzte az életem horizontján komorló Bassett-fenyegetést, amikor a franciák által *bien être*[5]-nek nevezett állapotomnak egyszeriben véget vetett L. P. Runkle belépte, akinek az adott körülmények közt már a puszta látványa is elég volt ahhoz, hogy megfagyassza a vért, s élére álljon tőle az ember minden haja szála, mint tüskeállat zörgő tollai, ahogy Jeevestől hallottam egyszer.

Bár én csöppet se örültem a találkozásnak, ő örvendeni látszott láttomon.

– Á, szóval itt van – szólt. – Azt mondták, lelécelt. Nagyon okosan tette, hogy visszajött. Soha nem vezet jóra szökéssel próbálkozni, mert a rendőrség előbb-utóbb úgyis elcsípi, és a dobbantással csak súlyosbítja a helyzetét.

Hűvös méltósággal azt feleltem, hogy üzleti ügyben Londonba kellett távoznom. Ezt figyelemre se méltatta. Rám szegezett szemének tekintete élénken emlékeztetett azon óriássügérére, amelyre ősöm utalt az iménti beszélgetésben.

---

[5] Jó közérzet.

– Az a fura a dologban – folytatta, továbbra is fürkészen mustrálva –, hogy nincs is bűnözőképe. Ostoba, bárgyú kifejezésű arc, de nem bűnözőre vall. Ama fickók egyikére emlékeztet, akik a szubrettel táncolnak a zenés komédiákban.

Nocsak, nocsak, mondtam magamban, javul a renomém. Spode nemrég még egy kóristához hasonlította személyemet. L. P. Runkle viszont már a főszereplők egyikévé léptetett elő. Kezdek felcsövelni a szamárlétrán.

– Ez nyilván nagy segítségére lehet a szakmájában. Hamis biztonságérzetbe ringatja az embereket. Azt hiszik, olyasvalaki részéről, aki úgy néz ki, mint maga, semmi veszély nem fenyegeti őket, éberségük ellankad, maga meg – hipp-hopp! – már olajra is lépett az esernyőjükkel vagy a fényképezőgépükkel. Kétségkívül minden sikerét ennek köszönheti. De nyilván ismeri a régi mondást a korsóról, amely túl gyakran jár a kútra. Ezúttal ráfaragott a sompolygásra. Ezúttal…

Elnémult; nem mintha végére ért volna rendkívül sértő megjegyzéseinek, hanem mert Florence csatlakozott hozzánk, és külső megjelenése azonnal megragadta a pasas figyelmét. A lány ugyanis messze nem volt makulátlanul elegánsnak mondható. Kétségtelennek tűnt, hogy az iménti csata frontvonalában foglalt helyet, mert míg Kesének mindössze a hajában volt némi tojásmaradvány, Florence úgyszólván úszott a tojáslében. Nyilvánvalóan a zárótűz centrumában tartózkodott. Az effélék minden viharosabb fajtájú politikai gyűlésen nagyrészt a szerencsén múlnak. „A" személy karcolás nélkül megússza, „B" személy emberi omletté válik.

Egy L. P. Runkle-nál tapintatosabb férfi úgy tett volna, mintha ezt észre se venné, Runkle-ról viszont aligha lehet föltételezni, hogy valaha is eszébe jutott úgy tenni, mintha nem venne észre dolgokat.

– Helló! – mondta. – Maga meg ki se látszik a tojásléből.

Florence meglehetősen epésen azt felelte, hogy ő is tudja.

– Jobban teszi, ha átöltözik.

– Az a szándékom. Nincs ellene kifogása, Mr. Runkle, ha néhány szót váltok Mr. Woosterrel négyszemközt?

Úgy hiszem, Runkle már azon a ponton volt, hogy megkérdezze: „Miről?", ám elkapva a lány pillantását, bölcsebbnek látta, ha nem teszi. Nehézkesen elcammogott hát, Florence pedig nekilátott az említett szót váltásnak.

Stílusa élénk volt és erőteljes: teljességgel ment azon „Öö"-ktől, melyek Kese szónoklatát jellemezték. Még Démoszthenész is lassabban tért volna rá a lényegre, habár őt, természetesen, hátráltatta volna az a körülmény, hogy görögül kell beszélnie.

– Örülök, hogy megtaláltalak, Bertie.

Mindössze egy udvarias „Ó, ah" telt tőlem válasz gyanánt.

– Átgondoltam a dolgokat, és elhatározásra jutottam. Harold Winship egy faragatlan tuskó, és többé semmi dolgom vele. Látom már, hogy nagyot tévedtem, amikor felbontottam a veled való jegyességemet. Vannak ugyan hibáid, de könnyen kijavíthatók. Úgy döntöttem, hogy feleségül megyek hozzád, és azt hiszem, nagyon boldogok leszünk.

– De nem azonnal – mondta L. R Runkle, újfent csatlakozva hozzánk. Egy perccel ezelőtt úgy jellemeztem távozásának

módját, hogy „nehézkesen elcammogott", de egy magafajta fickó soha nem cammog el messzire, ha esélyt lát arra, hogy kihallgassa, amit valaki négyszemközt mond egy másik valakinek. – Előbb le kell ülnie egy meglehetősen hosszú börtönbüntetést.

Újbóli megjelenése arra késztette Florence-t, hogy megmeredjen. Most még meredtebb lett, s arckifejezése élemedett ősöméhez vált hasonlatossá, midőn az a *grande dame*-os jelenetét készül bedobni.

– Mr. Runkle!

– Itt vagyok.

– Abban a hiszemben voltam, hogy elment.

– Nem mentem el.

– Hogy merészel kihallgatni egy magánbeszélgetést?

– Az egyetlen, amit érdemes kihallgatni. A nagy vagyonom jó részét köszönhetem annak, hogy magánbeszélgetéseket hallgattam ki.

– Mi ez a képtelenség a börtönről?

– Wooster nem fogja képtelenségnek találni. Elemelt tőlem egy értékes ezüst szilkét, amelyért kilencezer fontot fizettem ki, és immár bármelyik pillanatban megérkezhet egy ember, aki felmutatja a vádemeléshez szükséges bizonyítékot. Teljesen egyértelmű ügy.

– Igaz ez, Bertie? – kérdezte Florence ama vádló, kerületi ügyészes hanghordozással, melyet korábbi emlékeim kapcsán nagyon is jól ismerek, és feleletként mindössze ennyit tudtam kinyögni: – Nos... én... öö... izé...

Egy örökösen túlórázó őrangyallal rendelkező fickó esetében ennyi elég is volt. Florence tüstént meghozta az ítéletet.

– Mégse megyek hozzád – jelentette ki, s azzal dölyfösen elvonult, hogy tojástalanítsa magát.

– Nagyon is ésszerű döntés – kommentálta L. P. Runkle. – Az egyetlen bölcs eljárás. Hiszen egy olyan emberből, mint maga, aki hajlamos rá, hogy dutyiból-ki-dutyiba-be életmódot folytasson, aligha lenne jó férj. Hogy tudjon programokat tervezni egy feleség... vacsorai összejövetelek, ünnepek,

karácsonyi zsúrok a gyerkőcöknek, no meg a száz- meg egyféle dolog, amire egy asszonynak gondolnia kell... miközben soha nem lehet benne biztos, nem telefonál-e haza a családfő azt közölni, hogy már megint letartóztatták, és a bíró nem engedélyezett óvadékot? Igen? – mondta Runkle, s észleltem, hogy Seppings jelent meg a színen.

– Bizonyos Mr. Bingley keresi önt, uram.

– Á, igen, már vártam.

Azzal eltűzött, s alig szűnt meg szennyezni a légkört, amikor éltes ősöm nyomult be.

Izgatottnak látszott, s hasonlósága egy forró téglákon szökdécselő macskához fölöttébb szembeötlő volt. Jócskán zihált, s arca azt a meglehetősen tetszetős mályvaszín árnyalatot viselte, melyet mindenkor felölt, ha lelkének nyugalma felborzolódik.

– Bertie – mennydörögte. – Amikor tegnap elmentél, bezáratlanul hagytad a hálószobád ajtaját?

– Dehogy hagytam.

– Nos, Jeeves azt mondja, most nyitva van.

– Nem létezik.

– De bizony hogy létezik. Úgy véli, Runkle vagy valamelyik tányérnyalója nyithatta ki álkulccsal. Netene! Mit üvöltesz úgy, a pokolvar essen beléd!

Joggal replikázhattam volna annak megkérdezésével, hogy mégis mit várt tőlem egy olyan pillanatban, melyben hirtelen minden világossá vált előttem, azonban e megvilágosodás túlságosan is lefoglalt, semhogy hangerőszintemről folytatott vitákkal hagyjam elterelni figyelmemet. A szörnyű igazság oly módon trafált szemközt, akárha egy tojás vagy tarlórépa lett volna, melyet a Market Snodsbury-i választók egyike indított útjára.

– Bingley! – lövellt ki belőlem.

– És ne is énekelj.

– Nem énekeltem. Az lövellt ki – vagy ha így neked jobban tetszik: lávázott elő – belőlem, hogy „Bingley!" Nyilván emlékszel Bingleyre, a fickóra, aki ellopta a klubkönyvet, s akit torkon akartál ragadni, hogy megrázd, mint egy patkányt. Bizony

mondom néked, agg rokon, cefetül benne vagyunk a pácban. Tudniillik Bingley az a Runkle-tányérnyaló, akire céloztál. Jeeves azt mondja, ma délután beugrott hozzá teázni. Mi sem volt egyszerűbb számára, mint kupáját kihörpintvén felsurranni, és tűvé tenni a szobámat. Egykor Runkle személyi alkalmazottja volt, így hát mi sem természetesebb, mint hogy Runkle hozzá fordul, ha cinkosra van szüksége. Na igen, nem csodálom, hogy fel vagy dúlva – tettem hozzá, mert még az ablakok is beleremegtek, amint ősöm kiszalasztott a száján egyet ama cifra kiszólásai közül, melyeket oly nagy gyakorisággal alkalmazott a régi Quorn- és Pytchley-féle napokban. – És mondok neked még valamit, ami a maradék kétségeidet is eloszlatja, ha ugyan vannak még. Az a jómadár újból felbukkant, és Runkle az imént ment el, hogy tanácskozzon vele. Mit gondolsz, miről fognak tanácskozni? Hármat találgathatsz.

Quornék kitűnő képzésben részesítik leányaikat. És Pytchleyék nemkülönben. Ősöm nem ájult el, ahogy jó néhány nagynéni tette volna a helyében, csupán kicsivel halkabban ismételte meg a kiszólást – mintegy maga elé merengve, mint valamely arisztokrata a francia forradalom idején, akit arról tájékoztatnak, hogy várja a vesztőhelyre vivő szekér.

– Na, nékem lőttek – mondta, szakasztott ugyanazokkal a szavakkal, melyeket az említett arisztokrata használt volna, jóllehet – természetesen – franciául beszélve. – Muszáj lesz bevallanom, hogy elcsórtam a francos szilkéjét.

– Nem, nem, azt nem szabad megtenned.

– Mi mást tehetnék? Nem hagyhatom, hogy téged bekasztlizzanak.

– Bánom is én.

– Én azonban igen. Lehetnek ugyan hibáim…

– Nem, nincsenek.

– De igen. Nagyon is tisztában vagyok azzal, hogy vannak szeplők a lelkialkatomon, melyeket annak idején az internátusban el kellett volna távolítani, de a tekintetben igenis szilárd erkölcsi alapon állok, hogy nem hagyom lecsukni az

unokaöcsémet olyan szilkék elemeléséért, amelyeket én magam emeltem el. Ez végleges.

Természetesen értettem a néni gondolatmenetét. *Noblesse oblige*[6], meg minden. S ez nagyon is derék dolog volt tőle. Ám tarsolyomban egy igen erőteljes érv várt előterjesztésre, s ezt késedelem nélkül meg is tettem.

– De várj csak, éltes ősöm. Egy másik aspektusa is van ám az ügynek. Ha… hogy is mondják?… ha szétkürtölik, hogy én csupán egy maszületett-bárány ártatlanságú szemlélője vagyok a dolgoknak, akkor az eljegyzésem Florence-szel újból érvénybe lép.

– A micsodád kicsodával? Azt akarod ezzel mondani, hogy te meg Florence…

– Tíz perccel ezelőtt kérte meg a kezemet, és muszáj volt igent mondanom, mert az ember vagy *preux chevalier*, vagy nem, és akkor Runkle közbevágott, s Florence előtt rámutatott annak hátrányaira, ha olyasvalakihez megy feleségül, aki rövidesen Wormwood Scrubsban fog postazsákokat varrni, mire Florence lefújta a nászt.

Az agg rokon láthatólag el volt kábulva, mintha valamely homályos meghatározáshoz érkezett volna az *Observer* keresztrejtvényében.

– Mi a csuda van benned, ami így elbűvöli a lányokat? Előbb Madeline Bassett, most Florence, a múltban meg több tucatnyi másik. Nyilván vonzó személyiség lehetsz.

– Alighanem ebben rejlik a magyarázata – helyeseltem. – Hanem hát, mint mondom, elég a legparányibb célzás arra, hogy jellemem folttalan, és minden reménnyel felhagyhatok. Értesítés megy a püspöknek, összeterelik a segédlelkészt meg a nyoszolyólányokat, az orgonista elkezdi gyakorolni az „Ó, te csodás édeni hang"-ot, az ernyedt alak pedig, aki az oltárrács előtt kókadozik, nem más lesz, mint Bertram Wilberforce Wooster. Esedezve kérlek hát, agg vérrokon, tégy lakatot a szádra, és hagyd, hogy érvényesüljön a törvény szigora. Ha

[6] A nemesség kötelez.

aközött kell választanom, hogy életfogytig tartó büntetésre ítéltessem Florence oldalán, vagy hogy varrjak néhány postazsákot, bármikor inkább a postazsákok után kapok két kézzel.

A néni megértően bólintott, s azt mondta, érti, mire gondolok.

– Gondoltam, hogy így lennél vele. Sok igazság van abban, amit mondasz. – Kissé elmélázott. – Habár, ami azt illeti, kétlem, hogy a postazsákvarrásig fajuljanak a dolgok. Meglehetősen biztos vagyok abban, mi fog történni. Runkle felajánlja majd, hogy ejti az egész ügyet, ha átengedem neki Anatole-t.

– Jóságos Isten!

– Hát meg is van rá minden okod, hogy azt mondd: „Jóságos Isten!" Hiszen tudod, mit jelent Tomnak Anatole.

E ponton szükségtelen volt lábjegyzetekkel szolgálnia a néninek. Tom bácsiban a finom ennivaló szenvedélyes szeretete sajátos nehézséggel ötvöződik annak megemésztését illetőleg, és a mindeddig föllelt konyhafőnökök közt Anatole volt az egyetlen, aki anélkül tudta őt feltölteni a Plimsoll-vonalig, hogy a legkomiszabb fajta felzúdulást idézte volna elő az emésztőnedveiben.

– De átpártolna-e Anatole Runkle-hoz?

– Ő bárkihez átpártolna, ha kellően megfizetik.

– Szemernyi sincs benne ama régi hűbéri szellemből?

– Nincs. A szemlélete teljesen gyakorlatias. Ez benne a leginkább francia vonás.

– Csodálom, hogy mindeddig sikerült őt megtartanod. Bizonyára más ajánlatokat is kapott.

– De mindig túllicitáltam őket anyagilag. Ha most is csak egyszerűen arról lenne szó, hogy ráígérjek az ellenzék által kínált bérre, nem is fájna a fejem.

– De amikor Tom bácsi megjön, s azt tapasztalja, hogy Anatole a távollétével tündököl, nem fogja ez kissé feldúlni az otthon békéjét?

– Rágondolni se szeretek.

Ámde mégis így tett. Én dettó. És épp mindkettőnknek ekörül forogtak gondolataink, amikor tépelődésünket L. P. Runkle visszatérése szakította félbe, aki miután bekacsázott, kicsülledt szemekkel fodrozott bennünket.

Úgy hiszem, ha karcsúbb alkatú lett volna, a végzet angyalaként írhatnám őt le, ám annak ellenére, hogy piszokul ráférte volna egy fogyókúra, annyira azért elég közel járt e minősítéshez, hogy belső szerveimet gyors buffalói csűrdöngölőre késztesse, mintha holmi izmos kéz habverővel dolgozta volna meg őket. Amikor pedig beszélni kezdett, kétségkívül megragadta hallgatósága figyelmét. Ezeket a fickókat, akik hatalmas kereskedelmi birodalmakat építettek föl, mindig is, ahogy Jeevestől hallottam nevezni, bombasztikus stílus jellemzi. Erre annak folytán tesznek szert, hogy ők elnökölnek a részvényesek értekezletein. Egy „Á, Mrs. Travers! "-szel indítva belevágott mondandójába, és stílusa körülbelül a legbombasztikusabb volt, amilyet csak alkalmam volt valaha hallhatni. Amennyire vissza tudok rá emlékezni, a következőket mondta:

– Reméltem, hogy konzultálhatok önnel, Mrs. Travers. Egy korábbi beszélgetésünkben, mint bizonyára emlékszik rá, megalkuvást nem ismerően kinyilvánítottam, hogy az ön unokaöccse, Mr. Wooster eltulajdonította szállásomról az ezüst szilkét, amelyet azzal a szándékkal hoztam magammal, hogy eladjam az ön férjének, kinek távollétét szívemből fájlalom. Hogy ez nem puszta gyanú volt, az immáron teljességgel beigazolódott. Tanúm van rá, aki kész eskü alatt tanúsítani a bíróságon, hogy a Mr. Wooster hálószobájában lévő komód felső fiókjában talált rá, zoknik és zsebkendők mögé ügyetlenül elrejtve.

Ha ez most egy részvényesek értekezlete lett volna, e ponton valószínűleg egy jópofa sztori jutott volna eszébe, melyet a tisztelt egybegyűltek közül egyesek talán nem hallottak még, ám úgy hiszem, magánbeszélgetésben ennek nem látta szükségét. Folytatta mondókáját, továbbra is bombasztikus irályban.

– Abban a pillanatban, mihelyt ezt jelentem a rendőrségnek, s bemutatom nekik a rendelkezésemre álló bizonyítékot, Wooster letartóztatása mintegy automatikusan következik, melynek eredményeként súlyos ítéletre számíthat.

Kellemetlen fogalmazásmód volt, de kénytelen voltam beismerni, hogy úgy fedte a tényeket, akár egy ágytakaró. Már söprögethetitek is a cellámat, jó Wormwood Scrubs-i porkolábok, mondtam magamban, csakhamar veletek leszek.

– Hát így fest a helyzet. Azonban nem vagyok bosszúálló típus, s nem szándékom – hacsak elkerülhető – fájdalmat okozni egy olyan háziasszonynak, aki oly sokat fáradozott annak érdekében, hogy kellemessé tegye látogatásomat.

Egy pillanatra elhallgatott, hogy megnyalja ajkát, s tudtam, hogy újból a nyelvén érzi Anatole ama mesterfogásainak felséges ízeit. És épp Anatole volt az, akit most szóba hozott.

– Mialatt az ön vendégszeretetét élveztem, igen nagy hatást tett rám az ön szakácsának szakértelme és művészete. Kész vagyok elállni Mr. Wooster vád alá helyezésének igényétől, amennyiben ön hozzájárul, hogy e tehetséges ember kilépjen az ön alkalmazásából, és az enyémbe szegődjön.

Horkantás harsant végig a szobán, egyike a néni legsikerültebbjeinek. Már-már ékesszólónak lehetett nevezni. A „Hah!" szócskával megtoldva, ősöm terebélyes kézmozdulattal hozzám fordult.

– Nem megmondtam neked, Bertie? Hát nem igazam volt? Nem azt jósoltam, hogy ez a házasságon kívül született úr zsarolni fog engem?

Egy L. P. Runkle-szerűen túlsúlyos fickó számára nehéz feladat, hogy teljes terjedelmében megmeredjen, ám ő amennyire csak telt tőle, véghezvitte. Olyan volt, mintha az értekezleten valamelyik részvényes sértő megjegyzést kiabált volna közbe.

– Zsarolni?

– Ezt a szót használtam.

– Ez nem zsarolás. Köze sincs hozzá.

– Az úrnak teljesen igaza van, asszonyom – szólalt meg Jeeves a semmiből előtűnve. Meg mernék rá esküdni, hogy fél másodperccel ezelőtt még nem volt ott. – A zsarolás pénz kicsikarását foglalja magába. Mr. Runkle csupán egy szakácsot igyekszik kicsikarni.

– Pontosan. Pusztán üzleti tranzakcióról van szó – mondta Runkle, nyilvánvalóan egy csalhatatlan ítéletű Dánielt látva Jeevesben.

– Egészen más volna a helyzet – folytatta Jeeves –, ha valaki azzal a fenyegetéssel próbálna meg pénzt kierőszakolni tőle, hogy nyilvánosságra hozza: mialatt Mr. Runkle Amerikában tartózkodott, börtönbüntetést szenvedett el egy esküdt megvesztegetéséért, egy olyan bírósági ügyben, amelyben ő maga is érintve volt.

Éles kiáltás hagyta el L. P. Runkle ajkát, némiképp ahhoz hasonló, amilyet Gus kandúr hallatott, midőn a macskaeledellel teli szatyor rázuhant. Megtántorodott, s gondolom, arca hamuszürkévé vált volna, ha a vérnyomása nem olyan jellegű, mely átkozottul nehézzé teszi egy arc számára, hogy hamuszürkévé váljon. A legtöbb, ami telt tőle, olyasvalami volt, amit Florence sápkórosnak nevezett volna.

Ősöm viszont úgy föléledt, mint virágszál a locsolástól. Nem mintha úgy nézne ki, mint egy virágszál, de azért nyilván értik, mire gondolok.

– Micsoda!? – lövellt ki belőle.

– Igen, asszonyom, a részletek maradéktalanul megtalálhatók a klubkönyvben. Bingley teljes alapossággal jegyezte be őket. Nézetei akkoriban szélsőségesen baloldaliak voltak, és úgy vélem, jelentékeny elégtételt merített abból, hogy egy olyan dúsgazdag úrról rajzolhat zsánerképet, mint amilyen Mr. Runkle. Úgyszintén nyilvánvaló élvezettel ecseteli, hogy Mr. Runkle, egy ingatlanügylettel kapcsolatos csalás miatt újabb börtönbüntetéstől fenyegetve, miként hagyta inkább veszendőbe menni az annak biztosítékául letett pénzösszeget, mint hogy megjelenjék a bíróság előtt, s kereket oldott.

– Úgy érti: ugrani hagyta az óvadékot?

– Pontosan, asszonyom. Álszakállasan Kanadába szökött.

Éltes ősöm mély lélegzetet vett. Szemének izzása sokkal inkább emlékeztetett ikercsillagra, mint bármi másra. Ha táncos napjai nem tűntek volna már rég tova, azt hiszem, szapora frissest kezdett volna el ropni. Alsó végtagjai épp olyanformán rándultak meg, mintha erre készülne.

– Az iskoláját! – szólt. – De pikáns egy hír lesz ez a fickóknak, akik a lovagi címet osztogatják! „Runkle?", mondják majd. „Az a vén kanyhaló? Ha egy ilyen pasiból is lovagot csinálnánk, soha nem érne véget a szurkapiszka. A fiúk az ellenzéki padsorokban halálra cikiznének bennünket." Tegnap elkezdtük megvitatni magával azt a kis ügyet, Runkle, a pénzről, amelyet már évekkel ezelőtt oda kellett volna adnia Tuppy Glossopnak. Ha ideje engedi, szíveskedjék majd befáradni a budoáromba, hogy ismét visszatérhessünk rá.

Tort ül hajlékunkban az öröm

Másnap derűs és tiszta napra virradtunk, legalábbis azt hiszem, ilyen lehetett, noha nem voltam még ébren. Amikor végül is életre keltem, már ezer ágra sütött a nap, s az egész Természet mosolyogni látszott, és Jeeves épp behozta a reggelizőtálcát. Gus macska, aki egy közeli fotelban durmolt, mocorogni kezdett, fél szemét kinyitotta, s ültéből végrehajtott magasugrással átszökkent az ágyra, égve a vágytól, hogy el ne szalasszon valamit az ottani folyamatokból.

– Jó reggelt, Jeeves.

– Jó reggelt, uram.

– Amint látom, pazar időnk van.

– Szerfölött kellemes, uram.

– A csiga fennen szárnyal, a pacsirta bokrot mászik – vagyis hát épp fordítva –, ahogy néha magától hallottam. Sózott hering szagát orrontom én?

– Igen, uram.

– Egy adagnyit vegyen el belőle Gusnak, legyen szíves. Valószínűleg a szappantartóból is szívesen elkölti, a csészealjat a tejnek tartva fenn.

– Igenis, uram.

Felültem, s gerincemet párnákkal polcoltam föl. Hatalmas békesség szállt meg.

– Jeeves – szóltam –, hatalmas békesség szállt meg. Nem tudom, emlékszik-e még rá, néhány nappal ezelőtt azt mondtam magának, hogy heveny eufória lett rajtam úrrá.

– Igen, uram. Világosan visszaemlékszem a szavaira. Azt mondta: a világ tetején ül, szivárvánnyal a válla körül.

– Na és ma reggel is hasonló viszonyok uralkodnak. Az este minden igazán remekül ütött ki, hát nem?

– Igen, uram.

– Hála magának.

– Nagyon kedves öntől, hogy ezt mondja, uram.

– Föltételezem, ősöm kielégítő egyezségre jutott Runkle-lal, igaz?

– Fölöttébb kielégítőre, uram. Asszonyom épp az imént tájékoztatott, hogy Mr. Runkle tökéletesen együttműködésre kész volt.

– Így hát Tuppyt és Angelát hamarosan, ahogy mondani szokás, szent házasság kötelékei fűzik egybe?

– Mégpedig késedelem nélkül, ha jól értettem asszonyom szavait.

– És hát Kese meg M. Glendennon még valószínűleg e pillanatban is megbeszélést folytat az általuk legszimpatikusabbnak talált anyakönyvvezetővel.

– Igen, uram.

– Spode szeme alatt pedig böhöm nagy monokli éktelenkedik, mely remélhetőleg fájdalmas. Egyszóval: az ember minden irányban happy endeket lát rejtekajtók mögül előpattanni. Csak az a kár, hogy Bingley úgy virul, akár egy zöld minekishívják, de ne legyen az ember telhetetlen.

– Így igaz, uram. *Medio de fonte leporum surgit amari aliquid in ipsis floribus angat.*

– Nem hiszem, hogy e ponton tökéletesen tudtam magát követni, Jeeves.

– Lucretius római poétát idéztem, uram. Hevenyészett fordításban annyit tesz: „A gyönyörök e kútfejéből némi keserű íz buzog fel, hogy megfojtsa őket a virágok között".

– Mit mondott, ki írta?

– Lucretius, uram. Krisztus előtt 99-től 55-ig élt.

– Búvalbélelt egy mókus lehetett.

– Némileg talán csakugyan borúlátó volt a szemlélete, uram.

– Mindazonáltal, Bingleytől eltekintve, úgy jellemezhetné az ember a helyzetet, hogy az öröm tort ül hajlékunkban.

– Igen színes szókép, uram.

– Nem a sajátom. Olvastam valahol. Igen, azt hiszem, elmondhatjuk, hogy minden többé-kevésbé izé-mizé-facsiga. Egy kivétellel, Jeeves – mondtam kissé komorabbá vált hanghordozással, miközben Gusnak átnyújtottam a második adag heringjét. – Továbbra is üröm van az örömben, amely gyakori mondás azt jelenti... nos, egész pontosan nem is tudom, mit jelent. Az ügyek olyatén állapotát látszik magába foglalni, amelyre görbe szemmel szokás nézni az embernek, ámde mért is ne lehetne, kérdezem magamtól, üröm az örömben? Mi kárt tesz benne? Egyáltalán mi a kórság az az üröm? No, mindegy, így is érti, mire gondolok. Az Ifjú Pincérfiú klub nagykönyve továbbra is létezik. Ez az, ami örömmámoromba aggodalmat vegyít. Jól láttuk, mennyire telítve van az a francos kötet trinitro-toluollal, és tudjuk, milyen könnyen a sötétség erőinek kezébe kerülhet. Ki a megmondhatója, hogy nem toppan-e elő egy újabb Bingley, és nem kacsmarja-e el a titkári hivatalból? Az tudom, túl nagy kérés lenne magától, hogy égesse el azt a pokoli irományt, de nem semmisíthetné meg legalább azt a tizennyolc oldalt, amelyen szerepelek?

– Már megtettem, uram.

Úgy szökelltem föl, mint egy pisztráng – Gus nagy bosszúságára, aki időközben álomba szenderült a hasi

idegközpontomon. Cserbenhagytak a szavak, de kellő időben négyet azért sikerült kiadnom.

– Bravó, Jeeves! Nagyon lekötelezett.

– Szóra sem érdemes, uram.